

IZVJEŠTAJ O RADU U 2022. GODINI

Zagreb, 2023.

Pripremili

(prema abecednom redoslijedu prezimena):

Dr. sc. Martina Bago, mag. pharm.

Dr. sc. Jasna Bošnjir, dipl. ing., prof. v. š.

Tanja Ćorić, dr. med.

Antonija Galić, univ. spec. oecoling. dipl. ing.

Prof. dr. sc. Branko Kolarić, prim. dr. med.

Prim. Mirjana Lana Kosanović Ličina, dr. med.

Dr. sc. Marija Kušan Jukić, prim. dr. med.

Dr. sc. Krunoslav Peter, dipl. oec. (*uređivanje*)

Tatjana Petričević Vidović, dr. med.

Marija Posavec, prim. dr. med.

Ana Puljak, dr. med.

Dr. sc. Sandra Šikić, dipl. ing.

Izv. prof. dr. sc. Vanja Tešić, prim. dr. med.

Prof. dr. sc. Jasmina Vraneš, prim. dr. med.

SADRŽAJ

Sadržaj.....	I
1. Služba za epidemiologiju.....	1
1.1. Uloga i temeljne zadaće	1
1.2. Rezultati provedenih aktivnosti	1
1.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	4
1.4. Zaključci.....	4
2. Služba za kliničku mikrobiologiju	6
2.1. Uloga i temeljne zadaće	6
2.2. Rezultati provedenih aktivnosti	6
2.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	11
2.4. Zaključci.....	11
3. Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju.....	12
3.1. Uloga i temeljne zadaće	12
3.2. Rezultati provedenih aktivnosti	13
3.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	30
3.4. Zaključci.....	31
4. Služba za javno zdravstvo	32
4.1. Uloga i temeljne zadaće	32
4.2. Rezultati provedenih aktivnosti	32
4.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	37
4.4. Zaključci.....	37
5. Služba za školsku i adolescentnu medicinu.....	38
5.1. Uloga i temeljne zadaće	38
5.2. Rezultati provedenih aktivnosti	38
5.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	41
5.4. Zaključci.....	41

6. Služba za javnozdravstvenu gerontologiju	44
6.1. Uloga i temeljne zadaće	44
6.2. Rezultati provedenih aktivnosti	44
6.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	52
6.4. Zaključci	53
7. Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti	54
7.1. Uloga i temeljne zadaće	54
7.2. Rezultati provedenih aktivnosti	54
7.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	61
7.4. Zaključci	61
8. Služba za znanost i nastavu	63
8.1. Uloga i temeljne zadaće	63
8.2. Rezultati provedenih aktivnosti	64
8.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	74
8.4. Zaključci	75
9. Centar za integrirani sustav upravljanja	76
9.1. Uloga i temeljne zadaće	76
9.2. Rezultati provedenih aktivnosti	76
9.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	85
9.4. Zaključci	85
Dodatak	86
D.1. Izvješća o pripravnosti	86
D.2. Izvještaji radnih grupa	89
D.3. Istraživački projekti financirani sredstvima Hrvatske zaklade za znanost (u provedbi i prijavljeni 2022. godine)	96
D.4. Projekti financirani sredstvima Europske unije	98
D.5. Ljudski potencijali	100

1. SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

1.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba izvodi poslove primarne i sekundarne prevencije zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti te u tu svrhu prikuplja podatke o kretanju zaraznih bolesti prema prijavama pojedinačnih oboljenja ili epidemija koje pristižu iz ordinacija primarne zdravstvene zaštite, bolnica i laboratorija, kao i podatke o kroničnim nezaraznim bolestima na temelju izvješća o kroničnim bolestima visokoga javnozdravstvenog prioriteta. Temeljem prikupljenih podataka Služba planira i obavlja poslove nadzora nad pojedincima i grupama kojima je izražen visok rizik obolijevanja od zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti. Sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa od javnozdravstvenog interesa u redovnim i izvanrednim prilikama. Služba provodi stručna i znanstvena istraživanja iz domene epidemiologije i javnoga zdravstva. Zdravstveno prosvjeđuje opću populaciju i posebno ugrožene skupine. U okviru nadležnosti predlaže operativne postupke u cilju zaštite zdravlja ljudi kod higijensko-epidemioloških indikacija sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i drugim propisima iz područja zaštite zdravlja ljudi i zaštite okoliša.

1.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Epidemiološke mjere sprječavanja i suzbijanja epidemije COVID-19

U razdoblju od 1. 1. do 31.12. 2022. godine Grad Zagreb bilježi 130.859 osoba oboljelih od COVID-a. Aktivna mjera epidemiološkoga zdravstvenog nadzora samoizolacije određena je za 5.597 osoba.

U razdoblju od 1. 1. do 13.3.2022. godine cijepljenje se provodilo na punktu za masovno cijepljenje na *Zagrebačkom Velesajmu* te svakodnevno u Službi za epidemiologiju, a od 14. 3. provodi se ponedjeljkom i petkom bez naručivanja u *Velikoj dvorani* Nastavnog zavoda i DZ Siget, kao i svakodnevno, uz naručivanje u cjepnoj ambulanti Službe. Cijepljeno je 64.817 osoba.

Distribuciju cjepiva protiv bolesti COVID-19 Služba provodi jednom tjedno kako već pristiže cjepivo pri čemu su uloženi dodatni napor da se uz redovnu distribuciju ostalih

cjepiva organizira pohrana, čuvanje i brza dostava cjepiva do cjepitelja. U razdoblju od 1. 1. do 31. 12. distribuirano je ukupno 117.794 doza cjepiva protiv COVID-a.

Istovremeno se provodi i praćenje provedbe cijepljenja svih dionika. Svim cjepiteljima u više navrata poslana su korisničke upute o eCIJEPIH/eCEZDLIH kao i svi popratni dopisi. Sa svim ustanovama pismeno i usmeno iskomunicirana je obveza, važnost i potreba redovnog unosa podataka o cijepljenim osobama u bazu podataka informatičke platforme.

Kontinuirano se nastavlja i pismeno odgovaranje na upite građana putem e-pošte. U pripravnosti je u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2022. godine zaprimljeno 17.019 poziva na e-adresu *epidemiologija@stampar.hr* te odgovoreno na 16.106 upita.

Provedene su brojne preventivne i protuepidemijske mjere dezinfekcije.

Istovremeno djelatnici Službe sudjeluju u unapređenju procesa praćenja podataka na nacionalnoj razini svakodnevnim izvještavanjem Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva zdravstva.

Djelatnici Službe redovito sudjeluju u radu svih lokalnih institucija čija je zadaća praćenje i suzbijanje bolesti COVID-19.

Sudjelovanje u radu Stožera civilne zaštite Grada Zagreba za pripremu i usmjeravanje aktivnosti za suzbijanje širenja bolesti COVID-19.

Izrada svakodnevnih izvješća za Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Gradski ured za zdravstvo i Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, kao i Ministarstvo zdravstva.

Epidemiološke aktivnosti

Rezultate aktivnosti tijekom 2022. godine prikazuje tablica 1.2.1.:

Tablica 1.2.1. – Aktivnosti Službe tijekom 2022. godine

Usluga	Aktivnost	Planirano	Realizirano	Realizirano (%)
Prijava zaraznih bolesti i epidemiološke intervencije	Prijava zaraznih bolesti	20.000	14.667	73
	Prijava epidemija	30	37	123
	Epidemiološki izvid	500	596	119
	Epidemiološka anketa	10.000	21.760	218
Cijepljenje	Distribucija obveznih cjepiva	400.000	348.997	87
	Provođenje cijepljenja	10.000	9.720	97
Uzimanje uzoraka prema indikacijama	Uzimanje uzoraka	40.000	57.347	143
Zdravstveni pregledi osoba pod zdravstvenim nadzorom	Klinički pregled	40.000	35.821	90
	Uzimanje uzoraka	35.000	41.062	117
	Izdavanje sanitarnih knjižica	40.000	41.360	103
Antirabična zaštita	Pregledi	500	470	94
	Cijepljenja	200	113	57
Program stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane	Tečajevi	200	193	97
	Polaznici	6.000	4.460	74
	Ispiti	5.500	4.108	75
Programa stjecanja potrebnog znanja o sprečavanju zaraznih bolesti	Tečajevi	30	14	47
	Polaznici	200	28	14
	Ispiti	200	22	11
Implementacija, revizija i monitoring HACCP sustava	Analiza stanja, priprema prijedloga mjera	30	8	27
	Edukacija zaposlenika	30	12	40
	Verifikacija sustava	30	16	53
Poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	Terenski izvidi (nadzor, istraživanje prijenosnika bolesti)	900	1035	115
	Usluge provedbe DDD poslova na tržištu	1.100	1.302	118
	Determinacije i laboratorijske obrade	5.000	6.433	129
Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke	Pozivanje žena	60.000	60.877	102
	Savjetovanje	11.000	10.230	93
	Mamografsko snimanje	2.200	3.519	160
Preventivna mobilna mamografija	Mamografsko snimanje	2.000	2.008	100
Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva	Pozivanje stanovnika – prvi poziv	100.000	114.708	115
	Slanje kompleta za testiranje	30.000	29.436	98

<i>Usluga</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Planirano</i>	<i>Realizirano</i>	<i>Realizirano (%)</i>
	Provođenje testiranja na okultno krvarenje u stolici	25.000	21.574	86
	Naručivanje osoba na kolonoskopiju	500	640	128
	Savjetovanje	10.000	9.250	93

1.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U sljedećem razdoblju nastaviti će se provoditi aktivne mjere za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19.

Služba planira nastaviti provoditi ugovorne obveze.

U području praćenja i nadzora invazivnih i drugih vrsta komaraca tijekom 2023. godine nastaviti će se provoditi praćenje rasprostranjenosti invazivnih vrsta na području grada Zagreba te istraživanje faune drugih vrsta komaraca. U okviru istraživanja i praćenja invazivnih vrsta komaraca na nacionalnoj razini, Odjel za DDD planira tijekom 2023. godine obrađivati uzorke komaraca iz susjednih županija sukladno dosadašnjoj praksi.

1.4. ZAKLJUČCI

Služba je dana 23. siječnja 2020. godine počela postupati prema protokolu zdravstvenih djelatnika u slučaju postavljanja sumnje na COVID-19, bolest uzrokovanu SARS-CoV-2 virusom, a dana 25. siječnja 2020. godine počela je provoditi zdravstveni nadzor nad osobama koje su u Hrvatsku dolazile iz područja zahvaćenih epidemijom COVID-19. Služba je 27. prosinca 2020. počela zaprimati cjepivo protiv COVID-19, pohranjivati ga, planirati tjednu distribuciju i distribuirati ga cjepiteljima te, kao jedan od punktova, i aktivno sudjelovati u cijepljenju.

Služba je uz reorganizaciju rada, dežurstva vikendom i 24-satnu pripravnost aktivnosti usmjerila na sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19, uz uredno izvršavanje svih ugovornih obveza.

Odstupanja u realizaciji od godišnjeg plana aktivnosti Službe zabilježena je u sljedećih nekoliko aktivnosti:

Broj prijava zaraznih bolesti Službi za epidemiologija prijavljuju liječnici iz ostalog zdravstvenog sustava te broj prijava ovisi o pojavnosti bolesti kao i ispunjavanju prijava od strane obveznih prijavitelja. Odstupanje (prebačaj) u broju obavljenih epidemioloških anketa, pripisujemo provođenju aktivnog nadzora nad oboljelima od COVID-a i izricanjem mjera izolacije i samoizolacije.

S obzirom da je Hrvatska proglašena „rabies free“ zemljom, manji je potreban broj epidemioloških intervencija u dijelu postekspozicijskog cijepljenja (smanjen rizika zadobivanja rabiesa, osim u iznimnim okolnostima).

Odstupanja u realizaciji aktivnosti iz Programa stjecanja znanja o sprečavanju zaraznih bolesti, a nastavno na zakonski reguliranu edukaciju osoba koje obavljaju poslove u proizvodnji, odnosno prometu kozmetičkih proizvoda, a koje na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s kozmetičkim proizvodima te fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga njege ili uljepšavanja lica i tijela, kao i osoba koje obavljaju poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice (NN 9/20), posljedica je nekoliko faktora: zakonske odredbe gdje je dio osoba oslobođen polaganja ispita u prvih 5 godina, pandemije COVID-19 i posljedično implementiranih mjera koje su dovele do smanjenja otvorenja novih obrta, te novih polaznika kao i smanjenim nadzorom državnog inspektorata. Broj polaznika i ispita u dijelu Programa stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane odstupa od predviđenog, zbog produženog roka važenja Potvrde na 5 godina.

U dijelu implementacije i revizije HACCP-a, smanjena realizacija posljedica je COVID pandemije (zatvaranje mnogih objekata, smanjenje otvaranja novih kojima je potreban HACCP) te smanjenim nadzora državnog inspektorata.

Odstupanje u broju uzoraka prema indikaciji odnosi se na povećanje potreba za testiranjem na streptokoke i meningokoke u svrhu sprečavanja epidemijskog širenja.

Nastavno na prebačaj realizacije mamografske jedinice od gotovo 160%, ista ovisi o fazi ciklusa NPP za dojku kao i potražnji drugih Zavoda za mobilnim mamografom budući da mamografska jedinica Zavoda ispomaže provedbu nacionalnog programa u još 7 županija.

2. SLUŽBA ZA KLINIČKU MIKROBIOLOGIJU

2.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba provodi dijagnostiku infekcija virusne, bakterijske, gljivične i parazitarne etiologije, a odgovarajući klinički uzorci obrađuju se recentnim dijagnostičkim metodama koje uz klasične metode izravne dijagnostike uključuju i molekularne metode, te neizravne metode dijagnostike (serološka dijagnostika). Uz to, u Službi se obrađuju uzorci stolica zbog sanitarnoga nadzora vezano uz izdavanje zdravstvenih listova u Službi za epidemiologiju. Nadzor sterilnosti sterilizatora u ordinacijama primarne i sekundarne zdravstvene zaštite odvija se u Odjelu za mikrobiološke podloge i sterilizaciju, čija je osnovna djelatnost priređivanje hranjivih podloga za Službu za kliničku mikrobiologiju i Službu za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju te za potrebe tržišta.

2.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Mikrobiološka dijagnostika

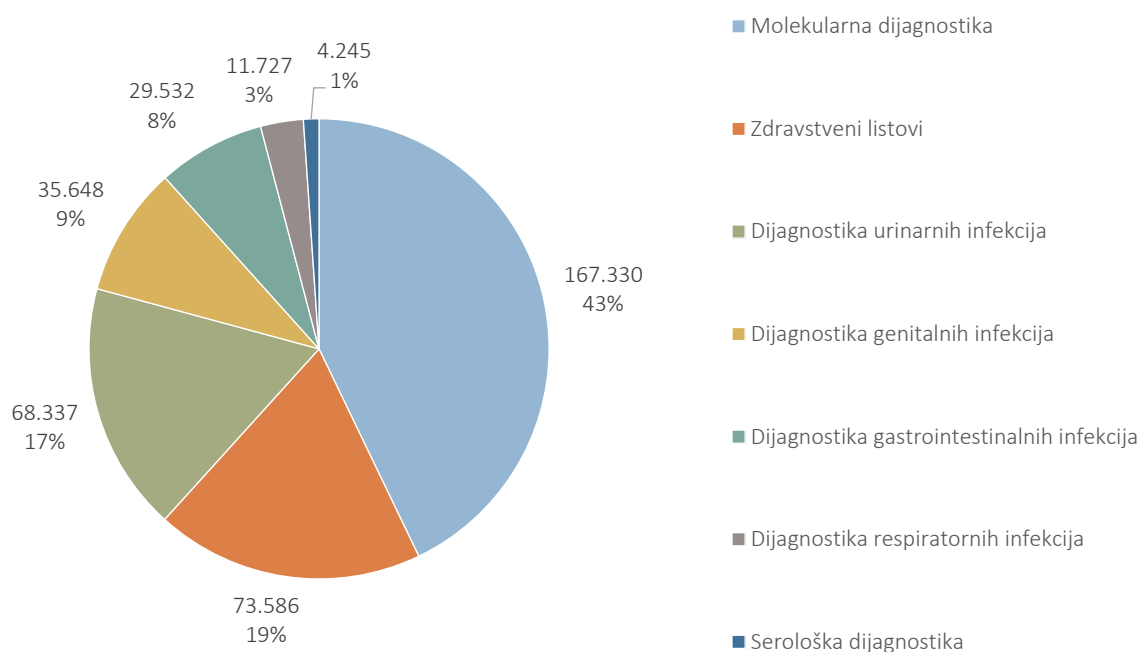
U 2022. godini u Službi za kliničku mikrobiologiju napravljeno je ukupno 390.405 pretraga. Grafikon 2.2.1. prikazuje brojeve i udjele pretraga prema vrsti dijagnostike.

Molekularna dijagnostika novog korona virusa (RT-PCR na SARS-CoV-2 iz obrisaka nazofarinksa) imala je udjel od 38% ukupno obavljenih pretraga.

Pretrage uzoraka iz urogenitalnog sustava činile su 31,3% ukupnih pretraga (dijagnostika urinarnih infekcija + dijagnostika genitalnih infekcija + pretrage molekularne dijagnostike za spolno-prenosive bolesti), a 18,8% uzoraka obrađeno je u sklopu sanitarnog nadzora zdravih osoba. Uzorke stolica za sanitarni pregled/zdravstvene listove prikupljala je Služba za epidemiologiju u sklopu svoje djelatnosti, a obrađivali su se bakteriološki i/ili parazitološki u Službi za kliničku mikrobiologiju.

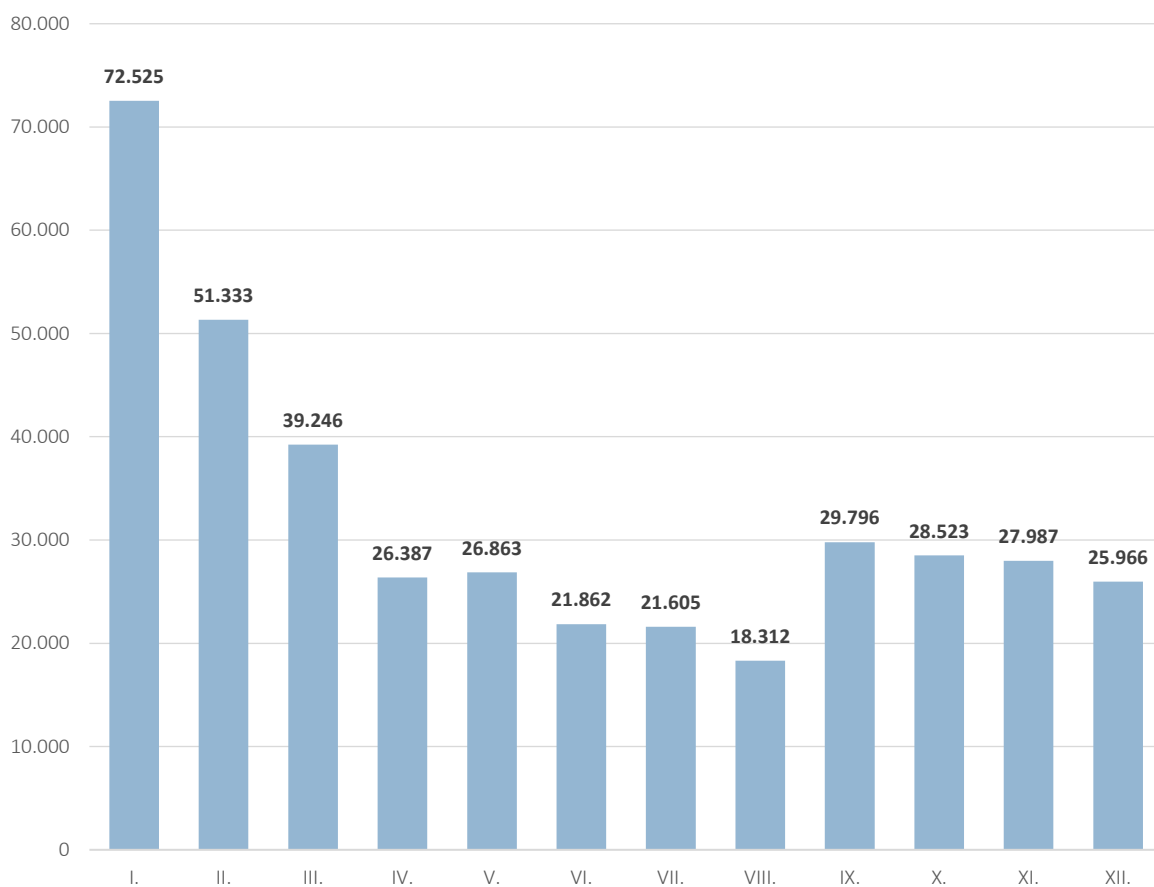
Ukupan broj pretraga, bez pretraga koje se rade u sklopu dijagnostike SARS-CoV-2 infekcije (RT-PCR i serologija na SARS-CoV-2) i bez pretraga za sanitarni nadzor zdravih osoba, bio je veći za oko 12% u odnosu na 2021. godinu. Najveći porast broja pacijenata i učinjenih mikrobioloških pretraga zabilježen je u Odjelu za dijagnostiku urogenitalnih infekcija (20%) i Odjelu za dijagnostiku gastrointestinalnih infekcija (18%).

Grafikon 2.2.1. – Struktura mikrobioloških pretraga prema vrsti dijagnostike za 2022. godinu

Grafikon 2.2.2. prikazuje broj izvedenih pretraga po mjesecima. Velike razlike u broju pretraga tijekom godine uvjetovane su s dva faktora: prvi je značajno smanjenje broja RT-PCR SARS-CoV-2 testiranja koje je nastupilo u prva tri mjeseca 2022. godine uvjetovano boljom epidemiološkom situacijom i drugim pravilima kod testiranja zbog novih smjernica, a drugi je značajno povišenje broja ostalih pretraga u odnosu na predpandemijsko razdoblje zbog povećanog priljeva pacijenata uslijed zatvaranja kliničkih mikrobiologija u stacionarnim ustanovama na području Zagreba za izvanbolničke pacijente, uvjetovanog građevinskim radovima u čak četiri bolnice.

Grafikon 2.2.2. – Mjesečna dinamika napravljenih pretraga u 2022. godini.

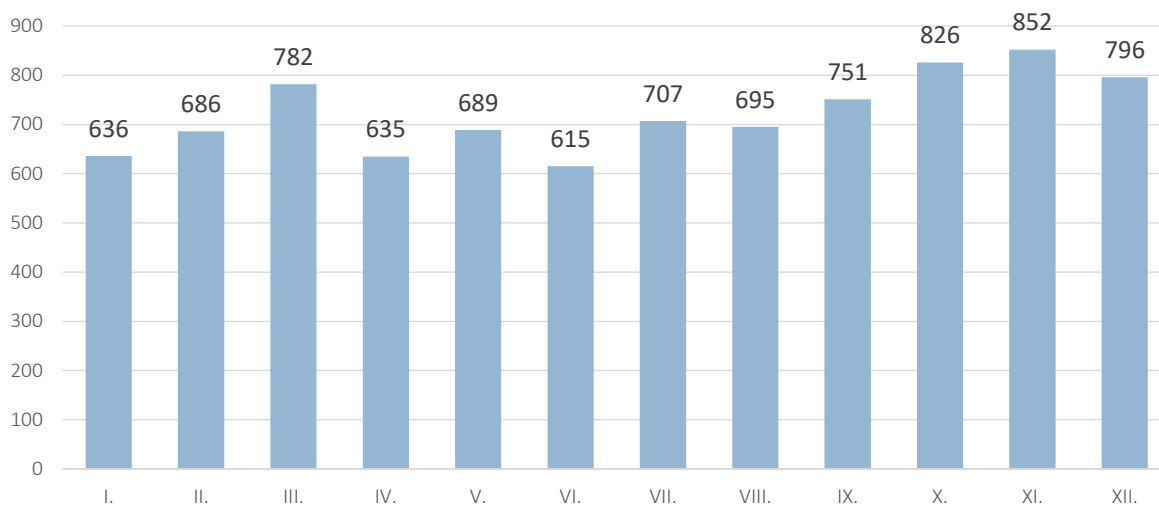

Proizvodnja hranjivih podloga

U 2022. godini proizvedeno je ukupno 8.670 litara različitih vrsta hranjivih podloga (krvni agar, SS agar, McConkey agar, Mueller-Hinton agar, ostale krute podloge, tekuće podloge i dr.), od toga je za Službu za kliničku mikrobiologiju proizvedeno 5.848 litara, a za Službu za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju 2.822 litara.

Grafikon 2.2.3. oslikava mjesečnu dinamiku ukupne proizvodnje hranjivih podloga u litrama. Količina proizvedenih podloga značajno je porasla u posljednja četiri mjeseca 2022. godine prvenstveno zbog povećanja potrošnje hranjivih podloga u Službi za kliničku mikrobiologiju, što je bilo uvjetovano povećanim brojem uzoraka za oko 20% uslijed povećanog priljeva pacijenata.

Grafikon 2.2.3. – Mjesečna dinamika proizvodnje hranjivih podloga u litrama

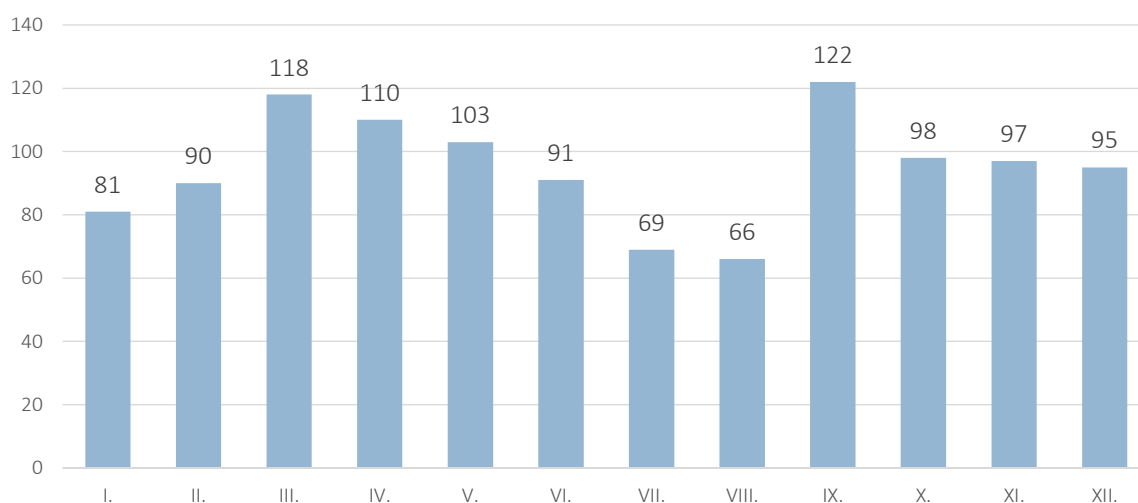

Nadzor postupka sterilizacije

Usluga nadzora postupaka sterilizacije metodom bioloških spora bilo je ukupno 1.140. Na Grafikonu 2.2.4. iskazana je mjesečna dinamika usluga nadzora postupaka sterilizacije.

Izrađen je letak *Sterilizacija i biološka kontrola sterilizacije* te se u suradnji s Hrvatskom komorom dentalne medicine nastoji podići svijest stomatologa o važnosti redovitog provođenja biološke kontrole sterilizacije, te svih ostalih koji podliježu zakonskoj obvezi kontrole postupaka sterilizacije.

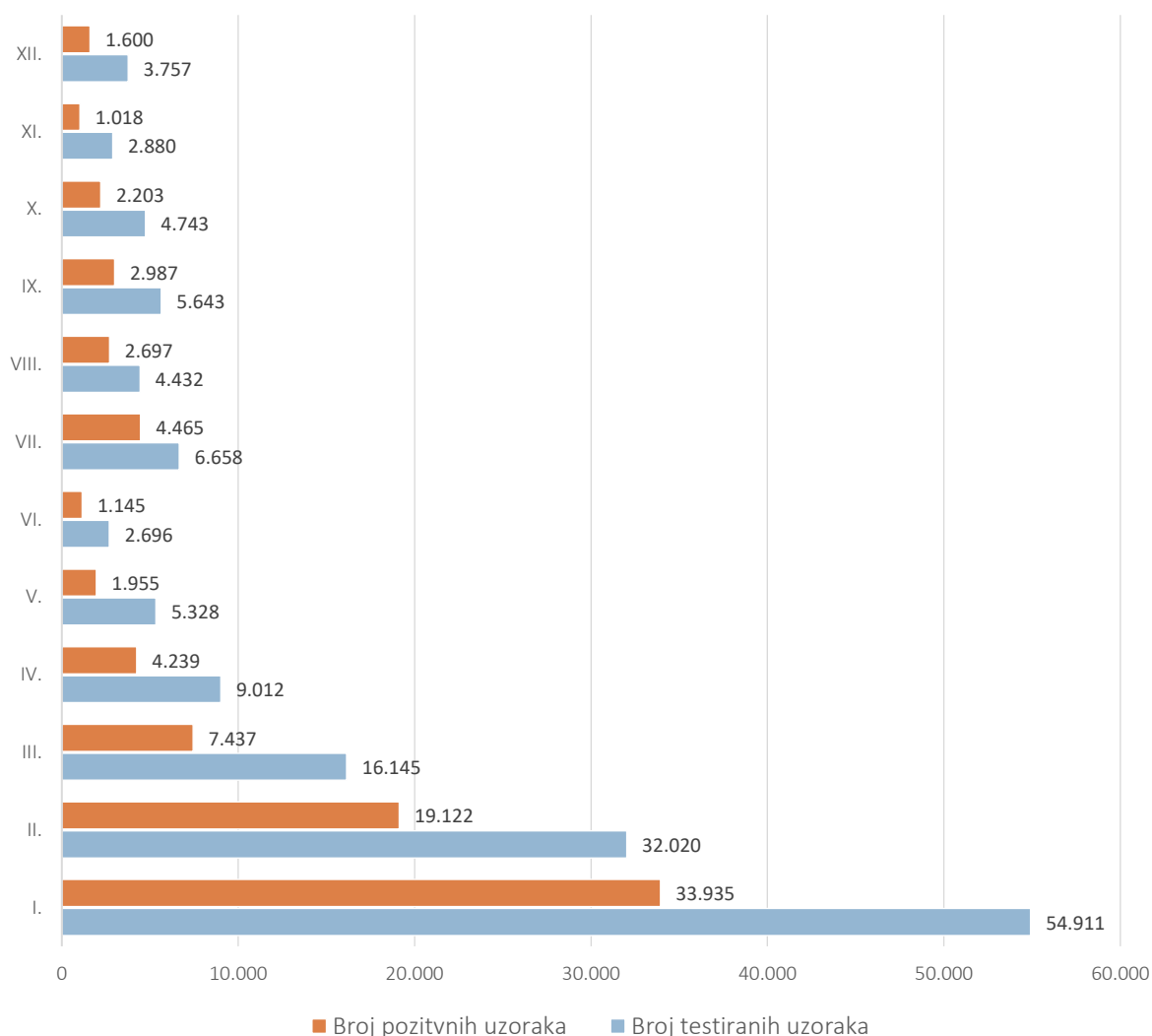
Grafikon 2.2.4. – Mjesečna dinamika usluga nadzora postupaka sterilizacije

COVID

Zbog epidemiološke situacije uslijed pandemije COVID-19 u 2022. godini testirano je 148.225 uzoraka obrisaka nazofarinksa metodom RT-PCR na SARS-CoV-2, od čega je uzorkovanje većinom provedeno u *drive-in* sustavu Službe za kliničku mikrobiologiju, a samo mali udio obrisaka nazofarinksa je dostavljen iz drugih zdravstvenih ustanova. Detektirano je ukupno 82.803 pozitivnih uzoraka (55,86%). Postotak pozitivnih iznad 50% zabilježen je u pet mjeseci 2022. godine (siječanj, veljača, srpanj, kolovoz i rujan), dok je krajem godine pozitivitet testiranja bio značajno niži zbog sve većeg udjela drugih respiratornih virusa (virus influence, parainfluence, rino-virusi, respiratorni sincicijski virus, itd.) i povećane incidencije streptokoknih infekcija kod pacijenata sa simptomima respiratorne infekcije.

Grafikon 2.2.5. - Broj testiranih pacijenata s RT-PCR-om na SARS-CoV-2 u 2022. godini

2.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

Nastavljanje testiranja na SARS-CoV-2 i edukacija za rad na uređaju za sekvenciranje te uvođenje novih dijagnostičkih pretraga, uključujući i mikrobiološke pretrage neophodne za funkcioniranje bolnica i njihovih jedinica intenzivnog liječenja, zbog dodatnog ugovaranja pružanja usluga mikrobiološke dijagnostike stacionarnim ustanovama. Primitak i edukacija novih zaposlenika za rad u različitim radnim procesima u Službi.

2.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale planirane aktivnosti Službe, a zbog epidemiološke situacije aktivnosti bile su fokusirane na dijagnostiku COVID-a i praćenje unosa varijanti i podvarijanti SARS-CoV-2 na području Grada Zagreba te uvođenje novih dijagnostičkih metoda koje omogućuju bolju karakterizaciju emergentnih patogena i bolji epidemiološki nadzor (cijelogenomsko sekvenciranje, spektroskopijske metode tipizacije patogena), što je uključivalo i dijagnostiku drugih respiratornih infekcija (izazvanih sve češće s respiratornim sincicijskim virusom i virusom influence, a krajem godine i streptokokom grupe A), kao i dijagnostiku i karakterizaciju patogena gastrointestinalnog sustava (salmonele i dr.) i urogenitalnog sustava (rezistentni sojevi rašireni u zatvorenim kolektivima kao što su domovi za starije i zajednici).

3. SLUŽBA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

3.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Aktivnosti Službe su:

- ocjena sukladnosti vode za piće, površinske i otpadne vode te vode za rekreaciju
- ocjena sukladnosti hrane i hrane za životinje uključujući i dodatke prehrani te brisove radnih površina
- ocjena sukladnosti predmeta i materijala koji dolaze u kontakt s hranom te predmeta široke potrošnje kao što su kozmetički proizvodi, dječje igračke, deterdženti i sl.
- ispitivanje radnog okoliša, praćenja (monitoring) kvalitete zraka, ispitivanja otpada, tla, buke, odlagališnih plinova, aeroalergena te ekotoksikološka ispitivanja
- utvrđivanje rizika pojave raznih zdravstvenih učinaka zbog izloženosti specifičnim biološkim agensima, kemijskim spojevima i ostalim čimbenicima iz okoliša.

Služba je osposobljena prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017 (ISO/IEC 17025:2017; EN ISO/IEC 17025:2017) za ispitivanje hrane, hrane za životinje, vina, alkoholnih pića, predmeta opće uporabe, voda, mikrobiološke čistoće objekata, otpada, tla, muljeva, eluata, krutih oporavljenih goriva, zraka i građevnih proizvoda te za uzorkovanje hrane, voda, tla, muljeva, otpada i zraka i uzorkovanje oporavljenih goriva.

Laboratoriji za svoj rad posjeduju ovlaštenja nadležnih ministarstava, a unutar službe djeluju dva nacionalna referentna laboratorija i jedan referentni centar: Referentni laboratorij za mikotoksine i biljne toksine i Referentni laboratorij za pesticide te Referentni centar za analize zdravstvene ispravnosti hrane Ministarstva zdravstva RH.

Od dana 30. 4. 2022. godine unutar Službe djeluje *Centar za sigurnost i kvalitetu hrane* koji je formiran na osnovu projekta financiranog sredstvima Europske Unije.

3.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Zaštita okoliša i zdravstvena ekologija

U Službi se provode aktivnosti radi podmirenja ugovornih obveza kupcima, uključujući i provedbu monitoringa kojega provodi Državni inspektorat u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede.

Provode se razni projekti među kojima se ističu *Centar za sigurnost i kvalitetu hrane, Istraživanje utjecaja klimatskih promjena na razvoj plijesni, mikotoksina i kvalitetu žitarica s prijedlogom mjera te Sustav za detekciju i praćenje kretanja zagađenja zraka u urbanim područjima.*

Broj analiziranih uzoraka voda u tijekom 2022. godine bio je 7.575 i približno je isti kao i u 2021. godini kada je iznosio 7.794 uzoraka. U kategoriji voda, broj uzoraka za ljudsku potrošnju, podzemnih voda te površinskih vode manji je u odnosu na isto razdoblje prošle godine, a broj uzoraka otpadnih voda, vode za kupanje i vode za rekreaciju te vode za posebne namjene veći je nego 2021. godine. Jednako tako broj uzoraka iz područja sanitarne tehnike također je tijekom 2022. godine u blagom porastu u odnosu na 2021. godinu.

Tijekom 2022. godine analizirano je ukupno 6.584 uzoraka hrane i predmeta opće uporabe. Analizirano je 5.416 uzoraka hrane, što je u odnosu na 2021. godinu povećanje za 11,6%. U kategoriji predmeta široke potrošnje također je zabilježen porast broja analiziranih uzoraka u odnosu na 2021. godinu, dok je broj predmeta i materijala koji dolaze u kontakt s hranom manji za 1,7%.

U području mikrobioloških analiza hrane i brisova te predmeta opće uporabe broj uzoraka ostao je približno isti kao i tijekom 2021. godine. Ukupno je analizirano 28.505 uzoraka od čega brisova 18.808, hrane 8.880, zraka, otpada i mulja 418 te predmeta opće uporabe 399. U Odjelu za zajedničke i potvrdne analitičke metode, koji provodi analize za potrebe svih odjela unutar Službe, tijekom 2022. godine analizirano je 28.072 uzoraka prema 978.430 parametara. U Odjelu za životni i radni okoliš, broj provedenih mjerenja/analiza uzoraka iz životnog i radnog okoliša u odnosu na prošlu 2021. godinu je veći (2.620 uzoraka u 2022. godini/2.461 uzorak u 2021. godini), dok je broj ostalih usluga/analiza u Odjelu također u porastu (aerobiologija, ekotoksikologija te tlo i otpad). Tijekom 2022. godine bilježi se i povećanje aktivnosti i u Odjelu za procjenu rizika u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Svi odjeli u Službi uspješno su završili nadzor *Hrvatske akreditacijske agencije (HAA)* koji je proveden tijekom studenoga ove godine. Sve metode koje su pregledane u ovom

nadzoru zadovoljile su sve kriterije Norme HRN EN ISO/IEC 17025, te je u pripremi Upravina ocjena na kojoj će se svim djelatnicima Službe prezentirati rezultati rada Službe i ciljevi u 2023. godini.

Potrebno je istaknuti kako je u 2023. godini preseljena sva analitička oprema kao i djelatnici u *zgradu B*. Svi instrumenti su validirani i stavljeni u rad te su u mogućnosti provoditi sve predviđene analize.

Analize, ispitivanja i ocjena zdravstvene ispravnosti i kvalitete voda

Obrađeno je 7.575 uzoraka raznih vrsta voda; provedena su njihova uzorkovanja, ispitivanja i ocjenjivanja sukladno važećim zakonima i propisima. Ispitivanja su obuhvatila mikrobiološke i fizikalno-kemijske analize prema standardiziranim metodama. U Tablici 3.2.1. dana je usporedba broja uzoraka raznih vrsta voda za 2022. i 2021. godinu.

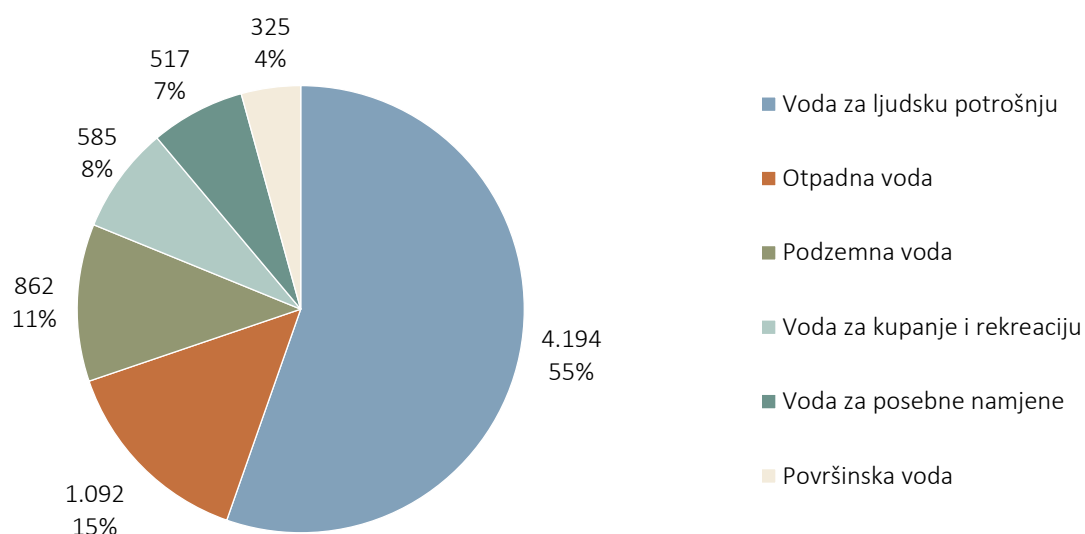
Tablica 3.2.1. – Uzorci vode za 2022. godinu

<i>Vrsta vode</i>	<i>Broj uzoraka u 2022.</i>	<i>Broj uzoraka u 2021.</i>
Voda za ljudsku potrošnju	4.194	4.485
Otpadna voda	1.092	1.073
Podzemna voda	862	867
Voda za kupanje i rekreaciju	585	566
Voda za posebne namjene	517	436
Površinska voda	325	367
<i>Ukupno</i>	7.575	7.794

Struktura uzoraka prema vrsti vode prikazana je na Grafikonu 3.2.1. Najveći je broj analiziranih uzoraka vode za ljudsku potrošnju (4.194), slijede otpadne (1.092), podzemne (862) i ostale vode.

Broj uzoraka u odnosu na prošlogodišnje razdoblje manji je za 219 uzorka (2,9%) što predstavlja minimalni pad koji se može objasniti prestankom važenja pojedinih ugovora, a koji su trenutno u fazi sklapanja za novo ugovorno razdoblje.

Grafikon 3.2.1. – Uzorci vode prema vrstama za 2022. godinu

U 2022. godini, prema *Programu monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju*, iz javnog centralnog vodoopskrbnog sustava i lokalnih vodovoda na području Grada Zagreba uzorkovano je i analizirano 1.459 uzoraka.

Analize sanitarne tehnike obuhvatile su 25 sabirnih jama, sedam kanalizacija i jedan separator u kojima je utvrđivana vodo-nepropusnost (Tablica 3.2.2.). Izvedena su 423 mjerenja protoka otpadne vode, 701 crpljenje podzemnih voda iz piezometara i jedno hiperkloriranje zdenaca i mreža.

Tablica 3.2.2. – Sanitarna tehnika – usluge i mjerenja u 2022. i 2021. godini

Vrsta zahtjeva	Usluge/mjerenja u 2022.	Usluge/mjerenja u 2021.
Pijezometri – crpljenje i mjerenje nivoa	701	714
Mjerenje protoka – otpadne vode	423	399
Sabirne jame – vodonepropusnost	25	35
Kanalizacija - vodonepropusnost	7	1
Separator - vodonepropusnost	1	0
Hiperkloriranje zdenaca i mreže	1	0
<i>Ukupno</i>	1.158	1.149

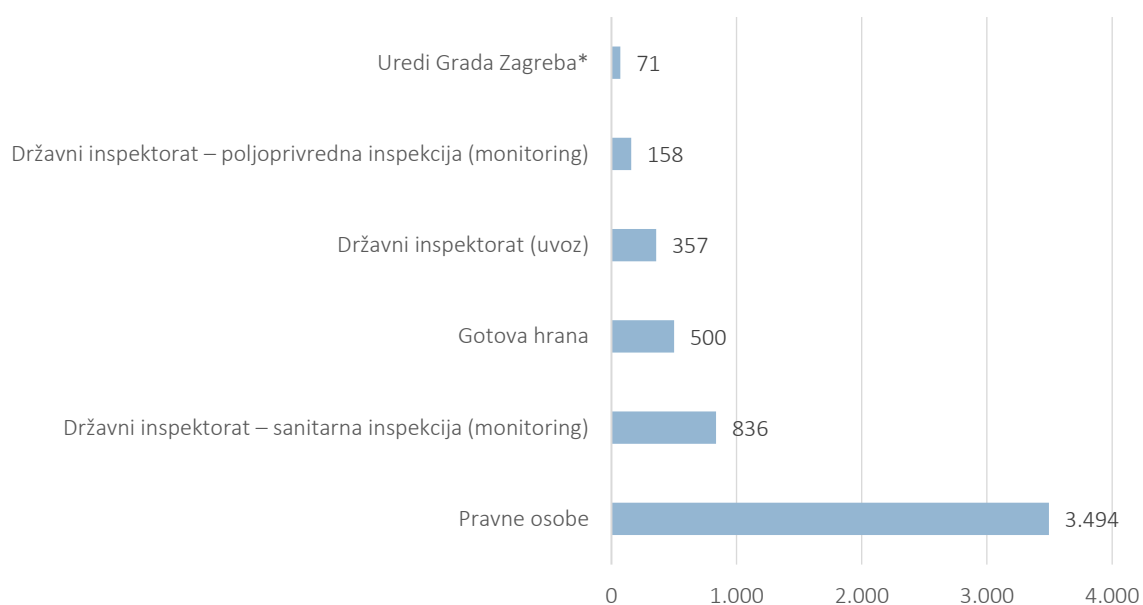
Analize, ispitivanja i ocjene zdravstvene ispravnost i kvalitete hrane i predmeta opće uporabe – kemijska ispitivanja

Tijekom 2022. godine sveukupno je analizirano 6.584 uzoraka hrane i predmeta opće uporabe, što predstavlja rast od 11,6% u odnosu na broj analiziranih uzoraka u 2021. godini kada je on iznosio 5.897. Analizirano je od 5.416 uzorka hrane što je rast od 10,8% u odnosu na 2021. godinu kada je on iznosio 4.888. Porast broja analiziranih uzoraka bilježi se i u analizi uzoraka predmeta široke potrošnje kojih je analizirano 654, dok je tijekom 2021. godine analizirano 455 uzoraka. Blagi pad od 1,7% bilježi se u kategoriji predmeta koji dolaze u kontakt s hranom gdje je analizirano ukupno 514 uzoraka, dok je tijekom 2021. godine analizirano je 523 uzorka.

Iz rezultata je vidljivo da je u većini analiziranih kategorija zabilježen rast uzoraka što se tumači povećanom proizvodnjom prehrambenih i ne-prehrambenih proizvoda u privatnom sektoru te provedbom monitoringa od strane Državnog inspektorata i Gradskog ureda za zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom te Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje.

Strukturu ispitanih uzoraka hrane prema naručitelju tijekom 2022. godine prikazuje Grafikon 3.2.2.

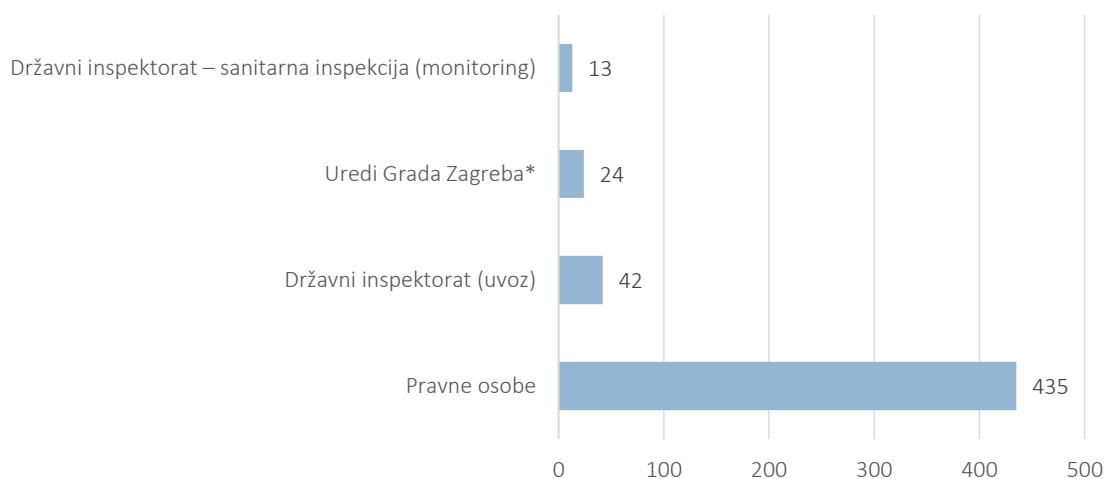
Grafikon 3.2.2. – Struktura ispitanih uzoraka hrane prema naručitelju tijekom 2022. godine

* Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje

U 2022. godini analizirano je 514 predmeta koji dolaze u kontakt s hranom (Grafikon 3.2.3.):

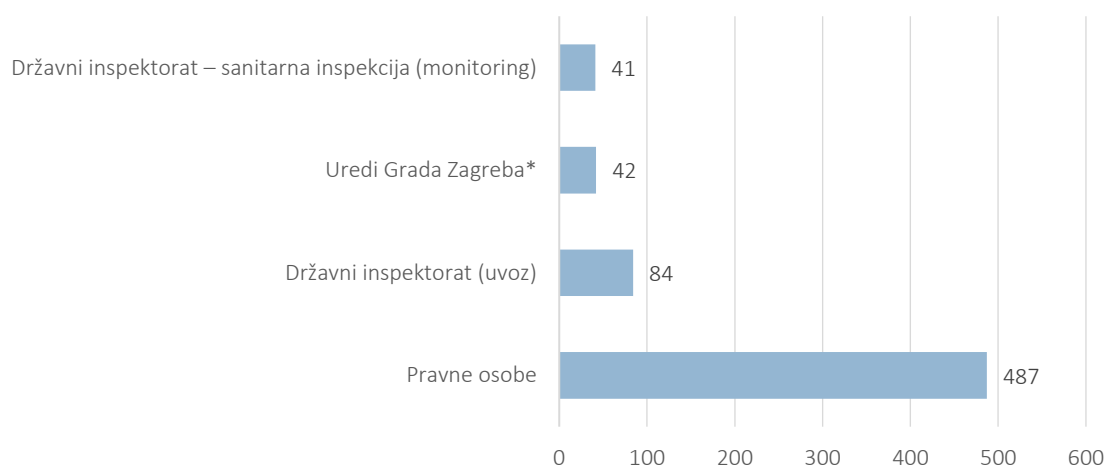
Grafikon 3.2.3. – Ispitani uzorci predmeta koji dolaze u kontakt s hranom prema naručitelju

* *Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje*

Tijekom 2022. godine ispitano je 654 uzoraka predmeta široke potrošnje (Grafikon 3.2.4.):

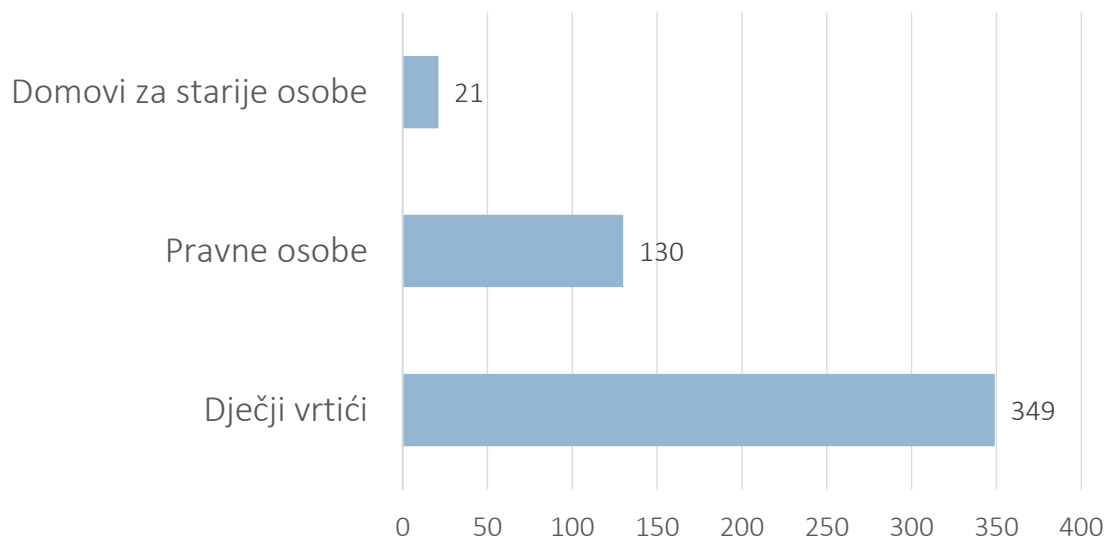
Grafikon 3.2.4. – Ispitani uzorci predmeta široke potrošnje prema naručitelju u 2022. godini

* *Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje*

U kontroli gotovih obroka hrane tijekom 2022. godine analizirano je 500 uzoraka, najviše u kategoriji dječjih vrtića (Grafikon 3.2.5.):

Grafikon 3.2.5. – Uzorci ispitivanja kvalitete (nutritivne i energetske vrijednosti) prema vrsti ustanove u 2022. godini

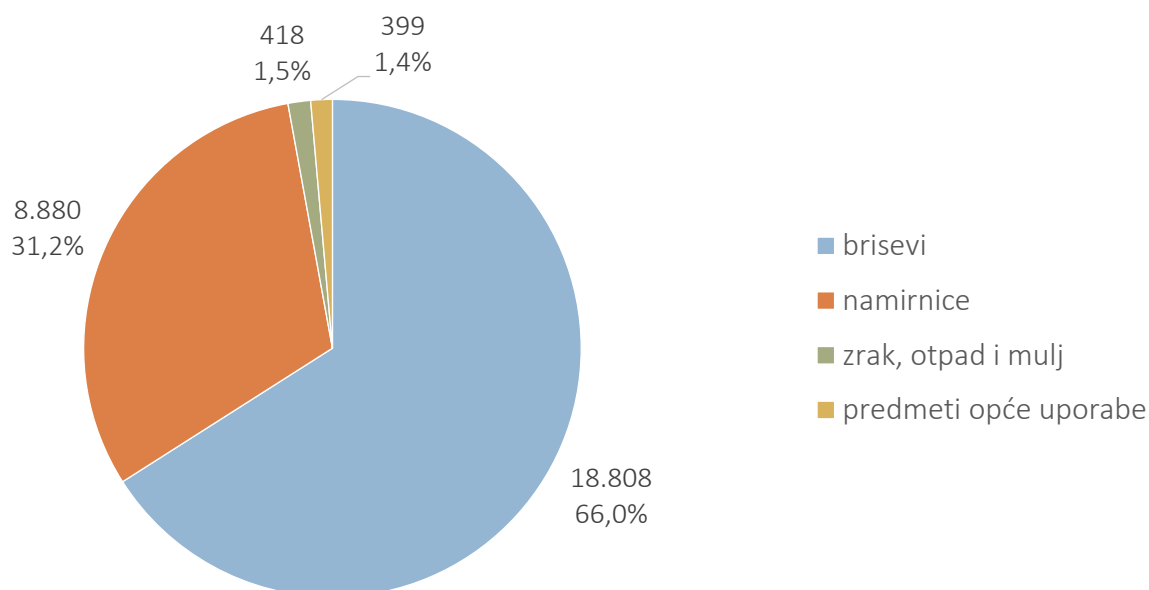
Analize zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane i predmeta opće uporabe – mikrobiološka ispitivanja

Provedeno je 28.505 mikrobioloških analiza hrane, predmeta opće uporabe, zraka, otpada i molekularnih ispitivanja (Tablica 3.2.3. i Grafikon 3.2.6.). U Tablici je vidljiv porast broja uzoraka hrane i brisova, te pad broja uzoraka zraka, otpada i mulja zbog smanjene potražnje ispitivanja zraka nakon smirivanja pandemije izazvane koronavirusom (tijekom pandemija bio je povećan iskaz interesa za analizom uređaja za dezinfekciju zraka).

Tablica 3.2.3. – Mikrobiološka ispitivanje hrane, predmeta opće uporabe, zraka, otpada i mulja u 2022. godini

Vrsta uzoraka	Broj uzoraka u 2022.	Broj uzoraka u 2021.
Brisevi	18.808	18.559
Hrana	8.880	8.673
Zrak, otpad i mulj	418	761
Predmeti opće uporabe	399	432
Ukupno	28.505	28.425

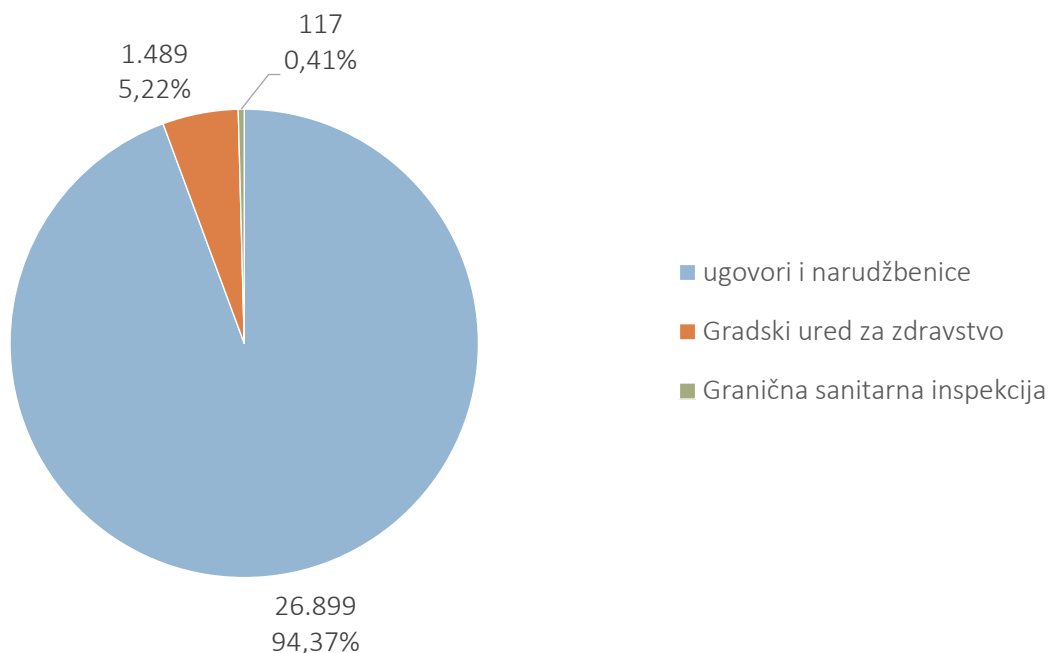
Grafikon 3.2.6. – Udio mikrobioloških analiza hrane, predmeta opće uporabe i okolišnih uzoraka prema vrstama

Najveći broj analiziranih uzoraka je dostavljen od strane pravnih osoba na temelju ugovora sa Zavodom ili narudžbenice – njih 26.899 (94,4%) (u 2021. godini 26.887). U suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, uzorkovano je 1.489 (5,22%) uzoraka (u 2021. godini 1.427). Od strane Državnog inspektorata

(granične) sanitarne inspekcije dostavljeno je 117 (0,41%) uzoraka (u 2021. godini 148) – Grafikon 3.2.7.

Grafikon 3.2.7. – Uzorci prema porijeklu tijekom 2022. godine

Mikrobiološkim analizama je utvrđeno 18.399 odgovarajućih uzoraka i 409 neodgovarajućih uzoraka. Rezultati mikrobiološke analize namirnica pokazuju da je najčešći razlog zdravstvene neispravnosti, povećani broj aerobnih mezofilnih bakterija i različitih rodova *Enterobacteriaceae*, naročito u gotovim i polugotovim jelima, slastičarskim kolačima te u uzorcima sirovog mesa i ostalim proizvodima od mesa.

Analize uzoraka i parametara na prisutnost prirodnih i antropogenih zagađivala te omjera stabilnih izotopa u vodama, hrani, predmetima opće uporabe, tlu, otpadu i zraku

Odjel za zajedničke i potvrdne analitičke metode analizirao je u 2022. godini sveukupno 28.072 uzoraka prema ukupno 978.430 parametara. Analiza uzoraka i parametara po pojedinim odjelima Službe u 2022. i 2021. godini prikazana je u tablici.

Tablica 3.2.4. – Analize uzoraka i parametara na prisutnost prirodnih i antropogenih zagađivala te omjera stabilnih izotopa u vodama, hrani, predmetima opće uporabe, tlu, otpadu i zraku u 2022. i 2021. godini

Metoda / tehnika	Skupina uzoraka	Uzoraka / ispitivanja 2022.	Uzoraka / ispitivanja 2021.
Plinska kromatografija i spektrometrija masa (ugljikovodici, BTEX-i, mineralna ulja, pesticidi, ftalati, otapala, dioksini i furani, trihalometani, PCB, pregledne snimke, masne kiseline i dr.)	Vode	5.149/42.338	4.198/36.922
	Hrana i predmeti opće uporabe	3.372/404.141	3.497/383.505
	Tlo, otpad i zrak	441/44.331	361/21.460
	<i>Ukupno</i>	8.962/490.810	8.056/441.887
Tekućinska kromatografija i spektrometrija masa (pesticidi, mikotoksini, biljni toksini, antibiotici, azo-boje, amini, dodaci prehrani, vitamini, konzervansi, antioksidansi, šećeri, cijanurna kiselina, melamin, bojila, droge i psihotropne tvari, PAH-ovi i dr.)	Vode	1.339/18.314	1.217/15.107
	Hrana i predmeti opće uporabe	7.542/385.235	9.415/251.639
	Tlo, otpad i zrak	252/43.340	322/31.976
	<i>Ukupno</i>	9.133/446.889	10.954/298.722
Atomska spektroskopija i spektrometrija masa (toksični metali i metaloidi)	Vode	3.308/14.509	2.620/11.658
	Hrana i predmeti opće uporabe	3.992/19.107	4.379/22.019
	Tlo, otpad i zrak	2.141/6.362	1.577/6.303
	<i>Ukupno</i>	9.441/39.978	8.576/39.980
Izotopne analize	Vode	105/210	0/0
	Hrana i predmeti opće uporabe	352/464	569/890
	Tlo, otpad i zrak	79/79	0/0
	<i>Ukupno</i>	536/753	569/890
<i>Sveukupno</i>		28.072/978.430	28.155/781.479

Usporedbom broja uzoraka i parametara analiza u 2022. i 2021. godini vidljivo je da se broj uzoraka u 2022. neznatno smanjio (za 0,29%), a uz istovremeno povećanje broja analiziranih parametara za 25,20%. Povećanje broja uzorka bilježi se u dva odjela, a broj analiziranih parametara bio veći za uzorke svih odjela. Broj uzoraka Odjela za zdravstvenu ispravnost i kvalitetu vode bio je veći za 23,22%, uz istovremeno povećanje broja analiziranih parametara za 18,35%. Odjel za zdravstvenu ispravnost hrane i predmeta

opće uporabe poslao je broj uzoraka manji za 14,57%, a uz istovremeno povećanje broja analiziranih parametara za 22,93%. Broj uzoraka iz Odjela za životni i radni okoliš bio je veći za 28,89% u odnosu na isto razdoblje prošle godine uz povećanje broja analiziranih parametara za 57,54%.

Osim navedenoga, u odnosu na isto razdoblje prošle godine, potrebno je istaknuti i napredak u metodama za određivanje izotopnog omjera stabilnih izotopa, što je nova tehnika s Službi. U 2022. godini razvijane su metode za određivanje omjera izotopa u vodama, tlu, siru, jagodama, mesu. Osim zemljopisnog podrijetla, podaci se mogu upotrijebiti i za procjenu patvorenosti hrane.

U 2022. godini nastavljene su aktivnosti i analize uzoraka vezane za sljedeće projekte:

1. *Centar za sigurnost i kvalitetu hrane*
2. *Istraživanje utjecaja klimatskih promjena na razvoj plijesni, mikotoksina i kvalitetu žitarica s prijedlogom mjera, KK.05.1.1.02.0023*
3. *Tehnologija preprekama i 3D printanje za okolišno prihvatljivu proizvodnju funkcionalnih voćnih sokova, IP-2019-04*
4. *Izloženost piretroidnim i organofosfatnim insekticidima u djece – procjena rizika od štetnih učinaka na neuropsihološki razvoj i hormonski status, projekt HRZZ (2019-04-7193).*
5. *Indirektni utjecaj globalnog zagrijavanja na fiziološke parametre sisavaca prehranom biljkama uzgojenim pri visokoj temperaturi – TEMPHYS, IP-2020-02-7585*
6. *Provedba projektnih aktivnosti na projektu Izloženost piretroidnim i organofosfatnim insekticidima u djece - procjena rizika od štetnih učinaka na neuropsihološki razvoj i hormonski status - PyrOPECh*

Analize, mjerenja, ispitivanja i ocjene sukladnosti životnog i radnog okoliša

Broj i vrstu mjerenja i analiza uzoraka iz životnog i radnog okoliša tijekom četvrtog kvartala prikazuje Tablica 3.2.5.:

Tablica 3.2.5. – Mjerenja, ispitivanja i analize uzoraka iz životnog i radnog okoliša tijekom 2022. i 2021. godine

Mjerenje/usluga	Mjerenja/uzorci IV./2022.	Mjerenja/uzorci IV./2021.
Fizikalni parametri štetnosti radnog okoliša	505	298
Kemijski parametri štetnosti radnog okoliša	247	224
Radna oprema – sredstva rada – oruđa za rad s povećanim opasnostima	0	7
Mjerenja funkcionalno-tehničke ispravnosti u svrhe dokazivanja efikasnosti sustava provjetravanja prostora	2	0
Mjerenja ekvivalentne razine buke	2	1
Mjerenja osnovnih aeropolutanata na postaji Zagreb, Mirogojska 16 (automatsko 1-satno mjerenje/dan) te na 14 automatiziranih senzora u sklopu Ekološke karte*	730	730
Mjerenja sastava odlagališnih plinova	150	204
Niskonaponske električne instalacije	0	99
UTT + metali	830	775
Uzorkovanje za mikrobiološke analize unutarnjega zraka	114	107
Uzorkovanje za mikrobiološke analize – brisovi	40	16
<i>Ukupno mjerenja/uzoraka</i>	<i>2.620</i>	<i>2.461</i>

* prikaz za mjerenja aeropolutanata na 14 automatiziranih mjernih stanica/senzora

Bilježi se veći broj provedenih mjerenja/analiza u odnosu na isto promatrano razdoblje 2021. godine osobito u vezi s ispitivanjima fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti radnoga okoliša te praćenja kvalitete zraka analizom ukupne taložne tvari i metala u njoj (UTT).

Monitoring i analiza kvalitete zraka (imisije i emisije) kontinuirano su se izvodili pomoću automatske mjerne postaje za praćenje koncentracija polutanata u zraku, a izvještaj o kvaliteti zraka dnevno se objavljuje na Web-stranici Zavoda.

U sklopu Programa *Ekološka karta Grada Zagreba* svakodnevno se na Web-GIS aplikaciji, uz objavu podataka s automatske mjerne postaje, validiraju i objavljuju podaci sa četrnaest automatiziranih mjernih stanica (senzora) za praćenje kvalitete.

Također se provodi projekt *Sustav za detekciju i praćenje kretanja zagađenja zraka u urbanim područjima*.

Aerobiologija

Svakodnevno se provodio monitoring alergenog peluda u zraku te je analizirano 730 uzoraka zraka.

Radi informiranja javnosti o kvaliteti zraka opterećenog alergenim peludom, a u suradnji sa zavodima za javno zdravstvo i *PlivaZdravlje*, prezentirani su rezultati mjerenja u raznim medijima. Objavljen je peludni kalendar i alergijski semafor na *Web*-portalu Zavoda te su pripremljene *Peludna prognoza za Hrvatsku* i *Biometeorološka prognoza*.

Služba sudjeluje u izgradnji *Europskog informacijskog sustava za pelud* (EPI) aktivnim participiranjem tjednim izvješćima i objavom rezultata u vidu alergijskog semafora na *Web*-portalima europskih aerobioloških mreža.

Tijekom 2022. godine objavljeno je 365 biometeoroloških prognoza.

Analizirano je 234 uzoraka meda radi određivanja peludnog sadržaja, a 167 uzoraka meda analizirano je u istom razdoblju 2021. godine. Broj uzoraka meda ovisi o vremenskim prilikama i količini proizvedenog meda. S obzirom na ovogodišnju sezonu, u navedenom ispitnom razdoblju bilježi se veći broj uzoraka meda (67 uzoraka) u odnosu na prošlogodišnje razdoblje.

Analizirano je sedam uzoraka alergenihi spora u radnome okolišu.

U sklopu Programa *Ekološka karta Grada Zagreba* svakodnevno se objavljuju podaci o razini koncentracije alergena peluda.

Ispitivanja tla i otpada

U sklopu projekta *Ekološka karta Grada Zagreba*, a u suradnji sa *Zavodom za melioracije Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu* provode se dva programa: *Monitoring tla urbanih površina Grada Zagreba* i *Praćenje i sprečavanje štetnog učinka potencijalno toksičnih elemenata u tlima Gradskih vrtova*.

Analizirano je 505 uzoraka otpada, tala i muljeva (godine 2021. u istom razdoblju ispitano je 519 uzoraka) te su provedene analize za potrebe ostalih odjela Službe (Tablica 3.2.6.):

Tablica 3.2.6. – Analize uzoraka tla i otpada prema vrsti ispitivanja tijekom 2022. i 2021. godine

<i>Vrsta analize</i>	<i>Broj uzoraka 2022.</i>	<i>Broj uzoraka 2021.</i>
Analiza za trajno odlaganje	32	58
Analiza za termičku obradu	76	55
Analiza za KF obradu	129	175
Analiza mulja	16	16
Analiza tla	90	72
Mikrobiološka analiza obrađenog inf. otpada	79	57
Ambalažni otpad	58	69
Karakterizacija otpada	25	17
Ukupno	505	519
Priprema uzoraka za potrebe provedbe projekata (analize metala i dr.)	128	149

Provedene su tijekom 2022. godine sljedeće analize za potrebe ostalih odjela Službe (Tablica 3.2.7.):

Tablica 3.2.7. – Analize vode, predmeta opće uporabe i hrane tijekom 2022. i 2021. godine za potrebe ostalih odjela Službe

Uzorci	Ispitivanje	Parametara/uzoraka 2022.	Parametara/uzoraka 2021.
Pitka voda	Određivanje mineralnih ulja	20	44
	Određivanje otopljenog organskog ugljika (DOC)	1.035	985
	Određivanje ukupnog organskog ugljika (TOC)		
Otpadna voda, predmeti opće uporabe	Određivanje mineralnih ulja	951	1.107
	Određivanje ukupnih ulja		
	Određivanje fenola		
	Određivanje otopljenog organskog ugljika (DOC)	343	344
	Određivanje ukupnog organskog ugljika (TOC)		
Otpadne, pitke i površinske vode	AOX	431	380
Vode/prehrana	Fluoridi	61	54
Vode	Sulfidi	511	436
	Pregledna x-ray analiza	26	30
<i>Ukupno</i>		<i>3.378</i>	<i>3.380</i>

Broj analiziranih uzoraka dostavljenih od strane drugih odjela je isti kao i tijekom 2021. godine.

Ekotoksikologija

Provedeno je 381 ekotoksikološko ispitivanje (tijekom istoga razdoblja 2021. godine provedena su 322 ekotoksikološka ispitivanja). Ekotoksikološka ispitivanja otpadnih voda provedena su nad 352 uzoraka te je provedeno 29 analiza biološke razgradnje.

Za potrebe Ministarstva zdravstva sastavljeno je 43 stručnih mišljenja za nacionalno priznavanje i tri mišljenja za međunarodno priznavanje biocidnih proizvoda.

Za potrebe programa *Praćenje i sprečavanje štetnog učinka potencijalno toksičnih elemenata u tlima Gradskih vrtova* provode se ekotoksikološka ispitivanja.

Procjena rizika i logistika

Provedeno je tijekom 2022. godine 527 različitih aktivnosti vezanih uz procjenu rizika i logistiku (Tablica 3.2.8.).

Tablica 3.2.8. – Procjena rizika i logistika u 2022. godini

<i>Aktivnost</i>	<i>Poslovi</i>	<i>Broj poslova 2022.</i>	<i>Broj poslova 2021.</i>
Projekt kontrola kvalitete OKK*	Evaluacija i izdavanja oznake	148	66
Stručna mišljenja/procjene rizika	Pisana stručna mišljenja na zahtjev donositelja odluka (lokalna, nacionalna razina, pravosudna tijela, Ministarstvo unutarnjih poslova, klijenti, Uprava Zavoda) ili dopuna nesukladnih analitičkih izvještaja	32	42
Izvanredna stanja	Izvanredno događanje, koordinacija procesa pripravnosti, interne edukacije	11	10
Koordinacije/projektne aktivnosti u Službi	Marketing usluga, menadžment ljudskih resursa, menadžment ključnih korisnika, izvješća, kontroling procesa, <i>Web</i> -stranica, edukacije građana	100	48
Koordinacije/projektne aktivnosti izvan Službe	Sudjelovanje u projektima/projektnim prijedlozima	54	50
Koordinacije/projektne aktivnosti/prezentacije usluga izvan Zavoda	Nadležna ministarstva/povjerenstva, nadležni gradski uredi	142	82
Odnosi s javnošću	Pisani odgovori na upite građana/korisnika usluga	22	19
	Komunikacija s medijima i javna komunikacija (mrežna stranica, i dr.)	18	6

* *Oznaka Kontrolirana kvaliteta*

Izdana su pisana 32 stručna mišljenja o utjecaju čimbenika okoliša na ljudsko zdravlje kao prilog uz nesukladne analitičke izvještaje i na zahtjev fizičkih, pravnih osoba ili nadležnih institucija (Tablica 3.2.9.).

Tablica 3.2.9. – Realizacija aktivnosti 2022. godine

Aktivnosti / praćenje realizacije		Rok	Realizirano (%) I. kvartal	Realizirano (%) II. kvartal	Realizirano (%) III. kvartal	Realizirano (%) IV. kvartal	Predviđena godišnja realizacija
1.	Odjel za procjenu rizika Izdavanje stručnih mišljenja*	31. 12. 2022.	3 (15%)	13 (65%)	6 (30%)	12 (60%)	20
2.	Odjel za procjenu rizika Interne edukacije	31. 12. 2022.	2 (33,3%)	1 (16,6%)	1 (16,6%)	2 (33,3%)	6
3.	Laboratorij za izvanredna stanja Interne edukacije	31. 12. 2022.	0 (0%)	3 (50%)	1 (16,6%)	1 (16,6%)	6

* Ukupni broj izdanih stručnih mišljenja u redovnim i izvanrednim situacijama, uključivo i na zahtjev nadležnih institucija poput pravosudnih tijela, ministarstava, gradskih ureda i sl.

Aktivnosti Centra za sigurnost i kvalitetu hrane

Centar je regionalna znanstveno-istraživačka platforma koja omogućava privlačenje vrhunskih znanstvenika, provođenje novih znanstveno-istraživačkih projekata, povećanje broja istraživača koji rade na poboljšanoj IRI infrastrukturi, unapređenje nastavnih aktivnosti Nastavnog zavoda i Agronomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te povećanje broja znanstveno-istraživačkih radova. U Centru se provode znanstvena istraživanja na opremi nabavljenoj u okviru projekta *Centar za sigurnost i kvalitetu hrane* iz Operativnog programa *Konkurentnost i kohezija* iz Europskog fonda za regionalni razvoj, KK.01.1.1.02.0004. Centar se nalazi na dvije lokacije, na lokaciji Nastavnog zavoda i lokaciji partnera – Agronomski fakultet, Laboratorij za senzorska svojstva poljoprivrednih prehrambenih proizvoda. U Centru se provode znanstveno istraživački projekti: određivanje izvornosti i zemljopisnog podrijetla prehrambenih proizvoda, kontrola patvorenosti prehrambenih proizvoda, valorizacija i kontrola organske hrane, vrednovanje senzornih svojstava hrvatskih izvornih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Tijekom 2022. godine provodila su se ispitivanja prikupljenih uzoraka meda, voda, tla, maslinovog ulja, sira i mesa na opremi pribavljenoj za potrebe projekta Centar i za potrebe pripadajućih podprojekata. Obranjena su dvije doktorske disertacije. Pripremaju se projektni prijedlozi za razdoblje financiranja 2023. – 2027.

Centar je proistekao iz reorganizacijske reforme Službe za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju te se tijekom cijele 2022. godine provodila reorganizacija pri čemu se intenzivno radilo na načinima poboljšanja i što efikasnijeg rada unutar Službe, a uz održavanje radionica s ostalim dijelovima Zavoda kako bi cijeli proces od zaprimanja uzorka do izlaska rezultata i slanja izvješća i računa bio što kraći, a rezultati što pouzdaniji (održano 20 radionica u Zavodu i devet radionica na Agronomskom fakultetu).

Svi instrumenti nabavljeni u okviru projekta Centar jesu u pogonu i analiziraju prikupljene uzorke (do sada je prikupljeno 909 uzoraka); Služba se uselila u novoobnovljene i dograđene prostore tijekom ljetnih mjeseci 2022. godine i stekla akreditaciju u 11. mjesecu, pri čemu nije bilo zamjerki na okolišne uvjete koji su realizacijom projekta Centar značajno poboljšani u smislu nove ventilacije, sustava grijanja, vodovodne i strujne mreže te izolacije prostora i energetske učinkovitosti.

Na Kongresu o Sigurnosti i kvaliteti hrane koji su organizirali Nastavni zavod, Mreža za jugoistočnu Europu i Hrvatsko mjeriteljsko društvo, u 11. mjesecu ove godine, prezentirani su radovi kojima su se predstavili dosadašnji rezultati projekta Centar kao i podprojekata koji su proizašli iz njega (14 radova).

Provodile su se analize za doktorske radove djelatnica Josipe Kosić Vukšić i Ive Palac Bešlić, a koji se pripremaju u okviru podprojekata Centra.

U suradnji s Agronomskim fakultetom i Prehrambeno-biotehnološkim fakultetom sastavljena je prijava za projekt ispitivanja izotopnog sastava krumpira u Hrvatskoj.

Krajem godine službeno završava projekt Centar, ali aktivnosti koje su započete i pisanje radova nastavlja se barem do 2031. godine; kako bi se prikazala održivost projekta u tom smislu, objavljuvat će se radovi koji se citiraju na WOS-u i prijavljivati projekti sa sličnom tematikom.

Tijekom 2022. godine, unutar Službe su pripravljena i prezentirana 53 posterska ili oralna priopćenja, a od toga je publicirano 12 cjelovitih radova, čemu je u velikoj mjeri doprinijelo i postojanje Centra za sigurnost i kvalitetu hrane.

Sve do sada opisano, prikazano je u opsežnom dokumentu znanstveni napredak; dokument je napisan za završno izvješće projekta Centar.

3.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U narednom razdoblju, u Službi se planira:

- nastavak aktivnosti vezane uz ugovorne obaveze prema kupcima
- jačanje kompetencije djelatnika i razine digitalizacije poslovnih procesa vezano za ugovorene aktivnosti prevencije i procjene utjecaja okolišnih čimbenika na zdravlje građana s HZZO-om
- edukacija većeg broja djelatnika za pripremu projektnih prijava lokalne, nacionalne i EU razine u područjima interesa i rada Službe
- pružanje usluga na tržištu iz područja zaštite na radu te njihova prezentacija na društvenim mrežama *Facebook* i *Instagram*
- zbog stupanja na snagu novih zakonskih propisa u području hrane, predmeta opće uporabe i voda, razvijat će se tražene analitičke metode radi konkurentnosti na tržištu i apliciranja na natječaje
- priprema dokumentacije za reakreditacijski postupak strane HAA prema normi ISO 17025:2017 koji je planiran za srpanj 2023. godine
- realizacija plana internih audita vezano uz dosadašnje akreditirane metode, kao i za metode koje se planiraju proširiti u akreditacijskom području
- razvoj aplikacijskih funkcionalnosti LIMS-a u Službi radi umrežavanja određenih procesa i povezivanje sa drugim službama Zavoda koje koriste isti sustav, a zbog brže razmjene podataka i jednostavnije komunikacije
- nastavak provedba projektnih aktivnosti vezanih uz projekt *Centar za sigurnost i kvalitetu hrane*
- provedba projektnih aktivnosti na projektu *Utjecaj klimatskih promjena na razvoj plijeni, mikotoksina i kvalitetu žitarica sa prijedlogom mjera*
- provedba projektnih aktivnosti na projektu *Sustav za detekciju i praćenje kretanja zagađenja zraka u urbanim područjima*
- tijekom 2023. godine planira se nabava analitičke opreme sukladno planu nabave koja će služiti za obavljanje postojećih i razvoj novih poslova, osobito razvoj metoda za analize psihoaktivnih tvari, lijekova, antibiotika, alkaloida, halooctene kiseline, mikrocitin-LR (cijanotoksini), te PFAS-ovi (perfluoralkilne i polifluoroalkilne tvari)
- na novoj analitičkoj metodi planira se uvođenje i analiza koje će služiti za otkrivanje patvorina maslinovog ulja, ali i analize vezane uz izolaciju i identifikaciju mikroorganizama upotrebom PCR tehnike, kao i razvoj metoda za utvrđivanje GMO organizama.

3.4. ZAKLJUČCI

Obaveze prema ugovarateljima zadovoljene su u skladu sa zahtjevima iz ugovora; jednako tako ispunjeni su svi zahtjevi prema kupcima s kojima Služba nema potpisane ugovore ali obavlja poslove prema potpisanim ponudama i/ili narudžbenicama.

Razvoj novih metoda unutar Službe odvija se sukladno planu koji je povezan sa stupanjem na snagu novih zakonskih propisa. Kako bi laboratoriji Službe bili konkurentni na tržištu, razvoj metoda se i dalje planski nastavlja i proširuje.

Temeljem provedenih aktivnosti pojedinih Odjela unutar Službe, zaključak je da se svi poslovi obavljaju u skladu sa zahtjevima naručitelja i dobrom laboratorijskom praksom, sukladno pravilima Norme HRN EN ISO 17025.

4. SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

4.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

U Službi za javno zdravstvo provode se mjere zdravstvene zaštite iz područja javnog zdravstva. Sadržaj rada Službe jest: ocjena zdravstvenog stanja populacije, izrada zdravstvenih pokazatelja, ocjena zdravstvenih potreba, utvrđivanje javnozdravstvenih problema i odabir prioriteta za intervencije, provođenje mjera preventivne zdravstvene zaštite, provođenje zdravstvene edukacije populacije. Glavne aktivnosti mogu se grupirati u dva područja: procjena zdravstvenog stanja i potreba stanovništva te javnozdravstvena intervencija koja uključuje promicanje zdravlja i prevenciju bolesti. Služba je organizirana u javnozdravstvene timove.

4.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Sprečavanje epidemije COVID-a

Služba je sudjelovala u procesima epidemiološkog zdravstvenog nadzora samoizolacije i cijepljenja građana Grada Zagreba.

Javnozdravstvene aktivnosti

Rezultate javnozdravstvenih aktivnosti tijekom 2022. godine prikazuje Tablica 4.2.1.:

Tablica 4.2.1. – Aktivnosti Službe tijekom 2022. godine

Usluga	Aktivnost	Planirano	Realizirano	Realizirano (%)
Zdravstvena statistika primarne i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite	Prikupljanje i evidentiranje izvještajnih obrazaca	1.050	1.119	107
	Medicinska i logička kontrola podataka	1.050	1.119	107
	Ispravljanje pogrešnih podataka	550	623	113
	Obrada i stručna analiza pokazatelja zdravstvenog stanja i rada zdravstvene djelatnosti (broj tablica)	72	76	106
	Edukacija provoditelja unutar sustava PZZ	150	154	103
Zdravstvena statistika stacionarne zdravstvene zaštite	Prikupljanje, evidentiranje, medicinska i logička kontrola podataka (BSO-zapisi)	1.000.000	1.150.314	115
	Ispravljanje pogrešnih podataka	400.000	522.962	131
	Obrada i stručna analiza pokazatelja zdravstvenog stanja i rada zdravstvene djelatnosti (broj tablica)	90	91	101
Zdravstvena statistika prijave poroda i prijave prekida trudnoće	Prikupljanje, evidentiranje, medicinska i logička kontrola podataka prijave poroda	11.000	12.041	109
	Ispravljanje pogrešnih podataka prijave poroda	4.800	5.089	106
	Prikupljanje, evidentiranje, medicinska i logička kontrola podataka prijave prekida trudnoće	1.000	1.052	105
	Ispravljanje pogrešnih podataka prijave prekida trudnoće	600	641	107
	Obrada i stručna analiza pokazatelja zdravstvenog stanja i rada zdravstvene djelatnosti(broj tablica)	56	60	107
Izrada publikacije	<i>Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2021. godinu</i>	1	1	100
	e-časopis <i>Vulnerabilne populacijske skupine</i>	1	1	100
	Priručnik <i>Prevenција kardiovaskularnih bolesti</i>	1	1	100
Procjena i stručna analiza određenih javnozdravstvenih problema	Prikupljanje, evidentiranje i analiza zdravstvenih i socijalnih statističkih pokazatelja	10	8	80
	Obrada i stručna analiza pokazatelja zdravstvene i socijalne djelatnosti (broj tablica)	60	45	75
Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice	Savjetovanje (telefon, e-pošta)	240	221	92
	Promotivne aktivnosti	12	13	108
	Pružanje stručno-metodološke pomoći	120	126	105
Javnozdravstvene radionice	U školi, knjižnici (zbirno sve teme)	32	25	78
	U udrugama civilnog društva... (Romi, Ozana, vulnerabilne skupine, itd.)	8	10	125
	Edukacija edukatora (djelatnici nezdravstveni/zdravstveni)	4	4	100
	Provođenje preventivnih programa s ciljem unaprjeđenja zdravlja žena i djevojaka s invaliditetom	1	1	100

IZVJEŠTAJ O RADU U 2022. GODINI

<i>Usluga</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Planirano</i>	<i>Realizirano</i>	<i>Realizirano (%)</i>
	Edukacija budućih zdravstvenih djelatnika o primjerenosti komunikaciji s osobama s invaliditetom	6	6	100
	<i>Tjedan mozga i pandemija COVID-19</i>	2	2	100
	<i>Tjedan cjeloživotnog učenja Provježbaj mozak</i>	2	2	100
	<i>Svjetski dan nepušenja, simpozij-predavanje Primjeri dobre prakse – javnozdravstveni programi</i>	1	1	100
	<i>Pristupačnost osobama s invaliditetom</i>	4	4	100
	<i>Otvorena komunikacija s osobama s invaliditetom – Kako ti mogu pomoći?</i>	2	2	100
	<i>O zdravim stilovima života za vulnerabilne skupine</i>	6	6	100
	<i>Stigmatizacija osoba s invaliditetom u vrijeme pandemije COVID-19</i>	1	1	100
	<i>Mentalno zdravlje</i>	4	4	100
	<i>Zdravi stilovi života i prilagodba na nove životne navike COVID-19- Romi</i>	4	4	100
	<i>Što trebamo znati o COVID-19 – preporuke i mjere za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19- Romi</i>	4	4	100
	<i>Međunarodna radionica „Forum o debljini“</i>	1	1	100
	Suočavanje sa stresom zdravstvenih djelatnika	2	2	100
Predavanja na javnozdravstvenim tribinama, okruglim stolovima, stručnim skupovima...	Predavanje na <i>Šestoj konferenciji – Hrvatski dan debljine</i>	2	2	100
	Predavanje na <i>Međunarodnoj ekspertnoj konferenciji – Novi horizonti i pogledi u borbi protiv gojaznosti</i>	1	1	100
	Predavanje <i>Edukacija budućih zdravstvenih djelatnika o primjerenosti komunikaciji s osobama s invaliditetom</i>	4	6	150
	Predavanje <i>Zdravi stilovi života za vulnerabilne skupine</i>	8	8	100
	Predavanje <i>Provođenje preventivnih programa s ciljem unaprjeđenja zdravlja žena i djevojaka s invaliditetom</i>	1	1	100
	<i>Prevenција kardiovaskularnih bolesti – stručni skup</i>	1	1	100
	Predavanje <i>Specifičnosti rehabilitacije i prevencije kardiovaskularnih oboljenja kod osoba s invaliditetom</i>	1	1	100
	Predavanja <i>Otvorena komunikacija s osobama s invaliditetom – Kako ti mogu pomoći?</i>	2	4	200
	<i>Back Together Summit</i>	1	1	100
Predavanje <i>Provježbaj mozak</i>	2	2	100	

IZVJEŠTAJ O RADU U 2022. GODINI

<i>Usluga</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Planirano</i>	<i>Realizirano</i>	<i>Realizirano (%)</i>
	<i>Radionica suočavanje sa stresom zdravstvenih djelatnika</i>	2	2	100
	<i>Predavanja Tjedan mozga</i>	2	2	100
	<i>Predavanja Stigma mentalnog poremećaja</i>	1	1	100
	<i>Pristupačnost osoba s invaliditetom</i>	4	4	100
	<i>Biti drugačiji – Kako ti mogu pomoći? – Promicanje zdravstvene pismenosti djece i mladih-edukacija osoblja</i>	1	1	100
	<i>Preventivni programi i programi promicanja zdravlja osobe s invaliditetom – okrugli stol-međunarodni dan osoba s invaliditetom</i>	1	1	100
	<i>Javnozdravstvena tribina Svjetski dan zdravlja – predavanja</i>	3	3	100
	<i>Stručni skup povodom Svjetskog dana srca</i>	3	3	100
	<i>Predavanja Tjelesna aktivnost-iskustva iz prakse NZJZ-a „Dr. A. Štampar“ – Gerontološka tribina</i>	1	1	100
	<i>Predavanja na 4. konferenciji zdravstvene kineziologije</i>	2	2	100
	<i>Predavanja Tjelesna aktivnost i kardiovaskularne bolesti – DZ Zagreb – zapad</i>	2	2	100
	<i>Predavanja Prehrana i kardiovaskularne bolesti – DZ Zagreb – zapad</i>	2	2	100
Javnozdravstvene akcije	<i>Hodanjem do zdravlja (Živjeti zdravo)</i>	41	41	100
	<i>Utrka Maksimirski Minus Zwei Cener</i>	1	1	100
	<i>Biciklijada Špansko place to be – kretanje – hrana – zdravlje</i>	1	1	100
	<i>Biciklijada Biciklom do zdravlja – Bundek, Sveta Nedjelja</i>	1	1	100
	<i>Volonteri u parku (Živjeti zdravo)</i>	12	11	92
	<i>Unaprjeđenje zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine</i>	4	4	100
	<i>Igrajmo se zdravo</i>	1	1	100
	<i>Naše pravo na zdravlje budućnost</i>	1	1	100
	<i>Festival nordijskog hodanja</i>	1	1	100
	<i>Dani otvorenih vrata – Svjetski dan nepušenja</i>	1	1	100
	<i>Dani otvorenih vrata – Svjetski dan hipertenzije</i>	1	1	100
	<i>Dani otvorenih vrata – Svjetski dan srca</i>	1	1	100
	<i>Dani otvorenih vrata- Svjetski dan mentalnog zdravlja</i>	1	1	100
	<i>Dani otvorenih vrata- Svjetski dan šećerne bolesti</i>	1	1	100
	<i>Utrka Polumaraton Ivan Starek</i>	1	1	100
	<i>DŠR Trnje – Svjetski dan šećerne bolesti</i>	1	1	100

IZVJEŠTAJ O RADU U 2022. GODINI

<i>Usluga</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Planirano</i>	<i>Realizirano</i>	<i>Realizirano (%)</i>
	<i>Sve je u tvojim rukama – Svjetski dan šećerne bolesti</i>	2	2	100
	<i>Utrka Zagreb Advent Run</i>	1	1	100
	<i>Manifestacija Kretanje – hrana – zdravlje – Maksimir</i>	1	1	100
	<i>Štampar u tvom kvartu</i>	3	3	100
Usluge u ordinacijama za preventivnu medicinu	Mjerenje GUK-a, RR-a, CO-a i kolesterola u sklopu javnozdravstvenih akcija	1.300	1.790	138
	Zdravstvene preporuke (u sklopu javnozdravstvenih akcija)	900	1.489	165
	Analiza tjelesnog sastava	300	607	202
	Medicinska limfna drenaža – trup i noge – 30 min.	10	9	90
	Medicinska limfna drenaža – trup i noge – 45 min.	1	1	100
	Pretraga intolerancije na hranu – 264 alergena	25	28	112
	Pretraga intolerancije na hranu – 176 alergena	18	17	94
	Pretraga intolerancije na hranu – 88 alergena (test 1)	75	83	111
	Pretraga intolerancije na hranu – 44 alergena	100	92	92
Stručno i popularno-edukativni tekstovi i promotivni materijali	Tekstovi za <i>Web</i> , časopis i novine; brošure i leci	110	110	100
Suradnja s medijima	Radio- ili TV-emisije, tiskovne konferencije	80	94	118
Savjetovanje o zdravim stilovima života (kognitivno-bihevioralna terapija)	Kratko (10 min)	130	135	104
	Savjetovanje (1. posjet, kontrola)	120	123	103
Savjetovanje o zdravim stilovima života – kineziološko	Kratko (10 min)	150	420	280
	Savjetovanje (1. posjet, kontrola)	170	189	111
Savjetovanje o zdravim stilovima života – nutricionističko	Kratko (10 min)	60	54	90
	Savjetovanje (1. posjet, kontrola)	500	643	129
Savjetovanje o zdravim stilovima života (edukacijsko-rehabilitacijsko savjetovanje)	Kratko (10 min)	120	329	274
	Savjetovanje (1. posjet, kontrola)	100	106	106

4.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U sljedećem izvještajnom razdoblju nastavit će se aktivnosti predviđene Planom za 2023. godinu uz stavljanje specifičnih naglasaka na pojedine javnozdravstvene prioritete.

4.4. ZAKLJUČCI

U izvještajnom razdoblju završena je statistička analiza, izrada i interpretacija zdravstvenih pokazatelja za predviđeno razdoblje te je uređena je godišnja publikacija Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba. Definirani su javnozdravstveni prioriteti za Grad Zagreb i intervencije koje će koordinirati i provesti Služba za javno zdravstvo tijekom 2023. godine.

Zbog nepovoljne epidemiološke situacije krajem 2021. godine, planiran je manji broj edukacija i savjetovanja vezano uz osobe s invaliditetom. Ipak, zbog povećanih potreba i povoljnijih epidemioloških uvjeta, uspješno su odrađene edukacije i savjetovanja više od planiranog. Savjetovalište za mlade s invaliditetom je započelo radom u travnju 2022. godine uz podršku i financiranje Gradskog ureda za socijalnu skrb, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom. Aktivnosti Savjetovališta su se, osim na lokaciji Mirogojska c. 16, odvijale i u prostoru Centra za zdravlje mladih, Heinzelova 62a.

Tijekom izvještajnog razdoblja značajnije su pojačane aktivnosti u javnozdravstvenim akcijama kroz usluge ordinacija za preventivnu medicinu i individualna savjetovanja u neposrednom kontaktu s građanima—posebno u zadnjem kvartalu godine.

Procjena i stručna analiza javnozdravstvenih problema provedene su u cijelosti u skladu s potrebama, iako se, obzirom na prethodne godine, planiralo u većem obimu.

Djelatnici Službe sudjelovali su, uz redovite djelatnosti, u skladu sa svojim kompetencijama, u aktivnostima vezanim za prevenciju pandemije.

5. SLUŽBA ZA ŠKOLSKU I ADOLESCENTNU MEDICINU

5.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba u svojim odjelima izvodi poslove predviđene Programom specifičnih i preventivnih mjera zdravstvene zaštite učenika osnovnih i srednjih škola te redovitih studenata u gradu Zagrebu: sistematske preglede, namjenske preglede, probire, preglede za utvrđivanje zdravstvenoga stanja i sposobnosti za nastavu tjelesne i zdravstvene kulture, utvrđivanje primjerenog oblika i programa školovanja, cijepljenje učenika, zdravstveni odgoj, preglede i protuepidemijske intervencije prilikom pojave zarazne bolesti u školi, savjetovanje djece, mladih, roditelja i nastavnog osoblja, aktivnu skrb o djeci s teškoćama u razvoju tijekom školovanja te obrazovno i profesionalno usmjeravanje učenika sa zdravstvenim teškoćama.

5.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Sudjelovanje Službe u aktivnostima suzbijanja epidemije COVID-a

Tijekom 2022. godine, timovi školske medicine sudjelovali su u provedbi cijepljenja pučanstva protiv COVID-a.

Školska i adolescentna medicina

Aktivnosti Službe tijekom tri kvartala 2022. godine prikazane su u Tablici 5.2.1.:

Tablica 5.2.1. – Aktivnosti Službe tijekom 2022. godine

Aktivnost	Usluga	Predviđeno	Realizirano	Realizirano (%)
Sistematski pregledi	Sistematski pregledi djeteta prije upisa u 1. razred osnovne škole	8.000	8.663	108
	Sistematski pregled u 5. razredu osnovne škole	8.000	6.546	82
	Sistematski pregled u 8. razredu osnovne škole	6.800	8.708	127
	Sistematski pregled u 1. razredu srednje škole	8.000	3.135	39
	Sistematski pregled studenata 1. godine studija	8.400	1.720	20
Kontrolni pregledi	Nakon sistematskih pregleda u osnovnoj školi	2.400	1.764	73
	Nakon sistematskih pregleda u srednjoj školi	800	109	14
	Nakon sistematskih pregleda studenata	200	44	22
Namjenski pregledi	Osnovna škola	3.600	4.652	130
	Srednja škola	1.600	1.868	116
	Studenti	4.800	2.289	48
Cijepljenja	Osnovna škola	32.400	32.827	101
	Srednja škola	1.600	953	60
Zdravstveni odgoj	Osnovna škola – učenici	24.000	8.955	37
	Osnovna škola – roditelji	4.800	1.127	23
	Srednja škola – učenici	10.000	1.231	12
Probiri za čitavu populaciju	Rast i razvoj – 3. razred OŠ	6.400	6.782	105
	Vid na boje, oštrina vida – 3. razred OŠ	12.800	13.623	106
	Rast i razvoj, skolioza – 6. razred OŠ	12.000	8.388	70
	Ponašanje, socijalizacija, prilagodba na školu	8.000	1.519	19
Savjetovališta	OŠ – problemi učenja	1.040	848	82
	OŠ – rizična ponašanja	100	98	98
	OŠ – mentalno zdravlje	480	917	190
	OŠ – reproduktivno zdravlje	280	633	226
	OŠ – kroničari	860	497	58
	OŠ – očuvanje zdravlja	1.260	970	77
	OŠ – zanimanje	720	798	110
	SŠ – problemi učenja	160	95	46
	SŠ – mentalno zdravlje	200	390	195

IZVJEŠTAJ O RADU U 2022. GODINI

<i>Aktivnost</i>	<i>Usluga</i>	<i>Predviđeno</i>	<i>Realizirano</i>	<i>Realizirano (%)</i>
	SŠ – reproduktivno zdravlje	160	49	31
	SŠ – kroničari	360	167	46
	SŠ – očuvanje zdravlja	360	104	29
	SŠ – zanimanje	60	88	146
	Studenti – problemi učenja	40	94	235
	Studenti – mentalno zdravlje	240	267	111
	Studenti – reproduktivno zdravlje	440	90	20
	Studenti – kroničari	480	185	39
	Studenti – očuvanje zdravlja	440	248	56
Savjetovanje i konzultacije	Savjetovanje roditelja/staratelja/obitelji	4.480	9.900	220
	Savjetovanje stručnih suradnika i nastavnika	4.000	4.643	116
	Konzultacije s liječnikom	7.600	7.509	99
	Konzultacije s medicinskom sestrom	10.400	9.645	93
Rad u komisijama i timska sinteza	Rad u komisijama – upis u prvi razred – pregledi	8000	8.663	108
	Timska sinteza za primjereni oblik školovanja	1120	1.317	117
	Timska sinteza za primjereni oblik školovanja – srednja škola	60	69	115
Ekspertize	Ekspertiza za upis u prvi razred	1200	1.128	94
	Ekspertiza za primjereni oblik školovanja – osnovna škola	1.320	1.687	127
	Ekspertiza za primjereni oblik školovanja – srednja škola	200	255	128
Pregledi za TZK i sport	Osnovna škola	1.080	1.156	107
	Srednja škola	1.060	1.804	170
	Studenti	760	620	82
Mjere zaštite i suradnja	Zaštita i unaprjeđenje školskog okruženja	1.400	579	41

Savjetovanje školske djece i mladih

Normalizacijom epidemiološke situacije ponovno je uspostavljen rad Savjetovališta za školsku djecu i mlade za aktivnosti prevencije HPV-a i drugih spolno prenosivih infekcija, teškoća prilagodbe u školskom okruženju i poremećaje prehrane. Osim na lokaciji Mirogojska c. 16, aktivnosti Savjetovališta su dostupne i u prostoru Centra za mlade, Heinzelova 63.

Rad Savjetovališta se odvija uz podršku i financiranje Gradskog ureda za socijalnu skrb, zdravstvo i osobe s invaliditetom.

Savjetovalište je s radom započelo u travnju 2022. – obavljeno je 799 ginekoloških pregleda, provedena su 373 savjetovanja školskog liječnika (individualno ili u parovima) o zaštiti reproduktivnog zdravlja te je nadoknadno protiv HPV infekcija cijepljeno 350 djevojaka i 67 mladića.

Zbog poteškoća učenja i prilagodbe u školskom okruženju, u savjetovanju je bilo 26 korisnika i četiri obitelji u jednom ili više dolazaka.

Zbog poremećaja prehrane savjetovano je 38 korisnika i 19 obitelji u jednom ili više dolazaka.

5.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U sljedećem izvještajnom razdoblju nastavit će se sve aktivnosti predviđene Programom specifičnih i preventivnih mjera zdravstvene zaštite školske djece i studenata, kao i aktivnosti u Savjetovalištu za školsku djecu i mlade.

5.4. ZAKLJUČCI

U planiranju aktivnosti za 2022.godinu, postavljen je cilj provođenja svih mjera preventivne zdravstvene zaštite kao u predpandemijskom razdoblju, a u skladu s Programom specifičnih i preventivnih mjera zdravstvene zaštite školske djece i mladih.

Planiranje se provodi temeljem podataka o provedenim aktivnostima iz prethodnih razdoblja te aktualnog broja djece i mladih.

Tijekom prvih mjeseci 2022. godine epidemiološka situacija uzrokovana pandemijom Covid 19 je bila nepovoljna te su aktivnosti Službe za školsku i adolescentnu medicinu bile usmjerene na stručne prioritete, a sukladno preporuci Hrvatskog društva za školsku i sveučilišnu medicinu.

Zadovoljavajući obuhvati postignuti su u sistematskim pregledima učenika osmih razreda osnovne škole (iznad planiranog broja zbog nadoknadno provedenih pregleda djece iz prethodne školske godine), djece dorasle za upis u prvi razred osnovne škole te učenika u petim razredima.

Cijepljenja i namjenski pregledi provedeni su u zadovoljavajućem obimu, osim nešto nižeg obuhvata u studentskoj populaciji (manji broj studenata je pristupio pregledima za ulazak u studentske domove što je vjerojatno posljedica dostatnosti potvrde izabranog liječnika uslijed pandemije).

Zabilježen je veći obuhvat namjenskih pregleda (130 %) u osnovnoškolskoj populaciji može se povezati s većim brojem zahtjeva za primjerenim oblicima školovanja koji traže obavljanje prethodnog pregleda školskog liječnika.

U odnosu na prethodno razdoblje, povećan je obuhvat probirnih pregleda za učenike osnovnih škola.

Tijekom 2022. godine došlo je do promjene u prioritetima savjetovanja (posljedica stresnih uvjeta života i školovanja djece i mladih) te se bilježi povećan obuhvat savjetovanja iz područja mentalnog zdravlja u sve tri razine obrazovanja (190%/195%/111%), problema učenja u studentskoj populaciji (235%) kao i povećani obuhvat savjetovanja roditelja (dvostruko povećan broj posljedica savjetovanja roditelja oko kontrole epidemije Covid 19 u školama) i djelatnika škola.

Zabilježeni obuhvat od 226 % savjetovanja o reproduktivnom zdravlju osnovnoškolaca može se objasniti većim brojem dolazaka roditelja u savjetovanište vezano za cijepljenje protiv HPV infekcija.

Ukupni manji broj savjetovanja u srednjoškolskoj i studentskoj populaciji (manja dostupnost timova u prvoj polovici godine, manji broj studenata zbog nastave na daljinu) te promjena u prioritetima dolazaka u ambulantu, dovela je do pada obuhvata u savjetovanjima o očuvanju zdravlja, reproduktivnom zdravlju te kroničara.

Pad obuhvata savjetovanja problema učenja srednjoškolaca (46 %) preklapa se s povećanjem bilježenja savjeta iz zaštite mentalnog zdravlja.

Otežani uvjeti školovanja tijekom prve polovice godine (drugo polugodište šk.g. 2021/22) te očigledni porast teškoća iz područja mentalnog zdravlja, mogući su uzrok većeg promišljanja djece i roditelja o izboru/promjeni zanimanja što je vidljivo u povećanju broja istoimenih savjetovanja u učenika osnovnih (110%) i srednjih (146 %) škola.

Razvidno je povećanje broja zahtjeva za primjerenim oblicima školovanja što se vidi u većem broju timskih sinteza i ekspertiza u osnovnim (127 %) i srednjim školama (128 %).

Veći obuhvat zabilježen je u pregledima za TZK i sport srednjoškolaca (170%) -veći broj djece je zbog kroničnih respiratornih bolesti tijekom epidemije zatražilo primjereni oblik nastave ali je pregledan i veći broj učenika za sportska natjecanja, koja su započela krajem šk.g. 21/22.

Obzirom na uvjete u kojima je započela godina, i dalje se bilježi nedovoljno izvršenje sistematskih pregleda (a posljedično i mali obuhvat kontrolnih pregleda) studenata i srednjoškolaca te provedba zdravstvenog odgoja.

Iz istog razloga zabilježen je i manji broj obilazaka škola. Bilježenje suradnje i unaprijeđenja školske okoline, preklapa se dvostruko većim obuhvatom savjeta s djelatnicima škole.

Nastavak rada Savjetovališta, kao izdvojene aktivnosti, a od ove godine dostupne i na lokaciji izvan redovnog zdravstvenog sustava, bilježi veliki broj dolazaka mladih i njihovih roditelja. Takav oblik rada, stručno utemeljen ali pristupom bliskiji mladoj populaciji, pokazuje se opravdanim u cilju unaprijeđenja njihove zdravstvene zaštite .

6. SLUŽBA ZA JAVNOZDRAVSTVENU GERONTOLOGIJU

6.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba provodi poslove iz domene javnozdravstvene gerontologije. Temeljne zadaće Službe jesu četiri područja gerontološko-javnozdravstvene djelatnosti:

1. Praćenje, proučavanje, evaluacija, planiranje, projekcija te izvještavanje o zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj sposobnosti starijih osoba u ranijoj (65 – 74 godine), srednjoj (75 – 84 godina) i dubokoj starosti (85 i više godina)
2. Koordinacija, stručno-metodološka pomoć, instruktaza, edukacija i re-edukacija provoditelja/suprovoditelja zaštite zdravlja i zdravstvene zaštite starijih u institucijskoj i vaninstitucijskoj skrbi za starije; trajna edukacija iz gerontologije, gerijatrije i gerijatrijske zdravstvene njege putem gerontoloških tribina, gerontoloških tečajeva, škola, radionica, stvaraonica, kongresa i simpozija interdisciplinarnim gerontološkim pristupom
3. Izrada, evaluacija, planiranje, predlaganje Programa/normi zdravstvenih mjera i postupaka u zaštiti zdravlja starijih i Programa osnovnih geroprofilaktičnih mjera primarne, sekundarne, tercijarne i kvartarne prevencije s vodičem uputa za aktivno zdravo i produktivno starenje te izrada gerontološko-javnozdravstvenih normi i smjernica
4. Znanstveno-istraživačka i publicistička gerontološko-javnozdravstvena djelatnost.

6.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Sprečavanje infekcija koronavirusom

- rad u Službi za epidemiologiju na provedbi cijepljenja na *Zagrebačkom velesajmu* i u Nastavnom zavodu
- ispomoć Službi za epidemiologiju u provođenju cijepljenja djelatnika hotela *Porin* – prihvatilište za tražitelje azila
- praćenje primjene *Uputa za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 u domovima za starije osobe i drugim ustanovama u sustavu socijalne skrbi*

- medijska istupanja u cilju informiranja i pojašnjenja primjene uputa o načinu ponašanja starijih osoba vezanih za epidemiju COVID-19
- koordinacija tjedne distribucije potrebnih doza cjepiva protiv COVID-19 u domove za starije osobe i druge socijalne ustanove na području Grada Zagreba u suradnji sa Službom za epidemiologiju
- komunikacija s liječnicima obiteljske medicine i zdravstvenim osobljem domova koji provode cijepljenje korisnika domova u vezi s načinom primjene cjepiva i mogućih specifičnih kontraindikacija
- rad na poslovima izdavanja COVID-potvrda putem *Sustava za izdavanje EU digitalnih COVID-potvrda* Ministarstva zdravstva – COVID-19-PASS
- u cilju procjene imunosti nakon cijepljenja kod starijih osoba, provedena je prva faza istraživanja *Procjena trajanja zaštitnog titra protutijela nakon cijepljenja protiv SARS-CoV-2 u korisnika domova za starije u Zagrebu.*
- sastavljanje dnevnog izvješća o ukupnom broju oboljelih korisnika i djelatnika domova za starije osobe i drugih socijalnih ustanova koje imaju korisnike na smještaju (ustanove za djecu i mladež, osobe s poteškoćama, žene žrtve nasilja itd.) na području Grada Zagreba
- određivanje i koordinacija primjene epidemioloških mjera u decentraliziranim i privatnim domovima za starije osobe i drugim socijalnim ustanovama na području Grada Zagreba pri pojavi epidemije COVID-19; u domovima za starije osobe organizirano je liječenje korisnika, testiranje djelatnika i korisnika na SARS-CoV-2 virus uz suradnju s liječnicima obiteljske medicine te svim službama Nastavnoga zavoda
- koordinacijske aktivnosti s domovima za starije osobe i gerontološkim centrima u cilju primjene protokola tijekom epidemije COVID-a u domovima za starije osobe
- mobilizacija i pripravnost rada u Službi za epidemiologiju: trijaža, savjetovanje, naručivanje i upute o uzimanju uzoraka/koordinacija s domovima za starije osobe i građanima RH vezano za upute o epidemiji COVID-19
- sudjelovanje u pisanju uputa HZJZ (objava Verzije 18. – Upute za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za pružatelje socijalne usluge smještaja za starije osobe i osobe s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi na stranicama HZJZ)
- pripravnost 24/7 liječnika specijaliste i medicinske sestre zaduženih za nadzor epidemije COVID-19 u domovima za starije osobe i ostalim socijalnim ustanovama i kreiranja hitnih protuepidemijskih mjera.

Gerontološko-javnozdravstvene aktivnosti

- izrada protokola za provedbu tematskih *kafića* u okviru projekta *Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje*
- izrada baze podataka provedenog upitnika o provedbi primarne prevencije u okviru djelatnosti patronažne službe (upitnik proveden u okviru projekta *Snažna patronažna – komunikacijski trening u području promicanja zdravlja i prevencije bolesti*)
- praćenje i evaluacija zdravstvenih potreba individualnog gerontološkog i gerijatrijskog osiguranika putem *Evidencijske liste br. 1* PZP-a korisnika domova za starije i *Evidencijske liste br. 4* PZP-a korisnika gerontoloških centara za 2021. godinu (evidencija i koordinacija s provoditeljima PZP-a gerijatrijskih osiguranika)
- obrada i prezentacija podataka dobivenih od HZJZ-a pod nazivom *Pružatelji socijalnih usluga Grada Zagreba*
- zaprimanje podataka u digitalnom obliku Upitnika za praćenje pokazatelja kvalitete u domovima za starije, izrada *on-line* verzije (putem platforme *Microsoft Forms*) za 2021. godinu
- prikupljanje upitnika o radu i aktivnostima centara za gerontologiju pri županijskim zavodima za javno zdravstvo
- zaprimanje podataka u digitalnom obliku Kategorijskog postupnika Programa četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege; razvoj *on-line* verzije (putem platforme *Microsoft Forms*) za 2021. godinu
- ispunjavanje upitnika Svjetske zdravstvene organizacije u sklopu Istraživanja globalnog pulsa pružanje osnovnih zdravstvenih usluga tijekom pandemije COVID-19 na dio koji se odnosi na starije osobe
- analiza upitnika za prikupljanje podataka u domovima za starije osobe: *Upitnik o praćenju pokazatelja kvalitete u domovima za starije u 2021. godini* i *Izvješće za 2021. godinu po Kategorijskom postupniku programa Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom za praćenje i evaluaciju zdravstvenih potreba i funkcionalne sposobnosti gerontoloških osiguranika u domu za starije*
- dostavljeni podaci Gradskom uredu za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje za potrebe *Statističkog ljetopisa Grada Zagreba*
- prikupljanje i analiza podataka o kardiovaskularnim bolestima starijih osoba

- statistička obrada podataka *popisna 2011. / procjena stanovništva od 2012. do 2021. godine osoba starijih od 65 godina (Hrvatska), očekivano trajanje života po spolnoj diferencijaciji od 2000. do 2020. godine (Hrvatska) udio osoba starijih od 65 godina u ukupnom stanovništvu po dobi i spolu (Hrvatska i Grad Zagreb), popisna 2011. godina. – procjena 2021. godina*
- statistička obrada podataka za umrle starije osobe od 65 godina, po dobi i spolu, Hrvatska 2020. – 2021. g.
- evidencija i nadopuna popisa decentraliziranih, državnih i drugih osnivača domova za starije osobe prema županijama Republike Hrvatske
- sudjelovanje članova gerontološko-javnozdravstvenih timova iz Službe na stručnim radionicama/povjerenstvima:
  - o sudjelovanje na sastanku s predstavnicima iz Saveza gluhih i nagluhih osoba Grada Zagreba o zajedničkoj suradnji
  - o sudjelovanje na sastanku s ravnateljicom Doma za starije osobe *Senecura* radi sudjelovanja RC-a u pisanju predgovora za priručnik kojeg priprema dom *Promoting well – nutrition in elderly care*
  - o sudjelovanje na sastanku s vlasnikom Doma za starije osobe Ćorluka vezano za zajedničku suradnju
  - o sudjelovanje na sastanku u Uredu gradonačelnika Grada Zagreba zbog prezentacije aktivnosti Službe i RC-a
  - o sudjelovanje na sastanku Povjerenstva medicinskih sestara izvan zdravstvenog sustava u prostorima Hrvatske komore medicinskih sestara
  - o organiziran sastanak u Nastavnom zavodu u vezi poboljšanja potpore izvaninstitucijskoj skrbi u Gradu Zagrebu sudjelovanje na ECDC *Technical Webinar: Aggregate LTCF COVID-19 surveillance for European surveillance of COVID-19 in long-term facilities in the EU/EEA Aggregate Data Reporting*
  - o sastanak Povjerenstva za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 nad starijim osobama i osobama iz drugih ranjivijih skupina koje je osnovalo Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
  - o sastanak s ravnateljem HZJZ-a radi organizacije simpozija *Tjelovježba u starijoj životnoj dobi*
  - o sastanak s upraviteljicom zagrebačke zaklade *Zajednički put* o unaprjeđenju suradnje u vezi aktivnosti starijih osoba

- sudjelovanje na sastanku Radne grupe za pripremu podataka za izradu Plana kontinuiranog usavršavanja zdravstvenih radnika i suradnika
- sudjelovanje na sastanku *Savjeta za zdravlje Grada Zagreba*
- održan sastanak s predstavnicima MSD-a radi distribucije cjepiva protiv pneumokoka u domove za starije
- sastanak u Ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom – URIHO vezano za osobe starije životne koje boluju od invaliditeta
- sudjelovanje na sastanku s Udrugom *Nismo same* u vezi unaprjeđenja skrbi osoba s malignim oboljenjima
- sudjelovanje na sastanku u Gradskom uredu za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom u vezi pripreme *Sajma zdravlja: Štampar u tvom kvartu* koji predstavlja seriju lokalnih manifestacija koje će se održavati u zagrebačkim kvartovima, a koje će periodično organizirati NZJZ „Dr. Andrija Štampar“, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom te domovi zdravlja kojima je osnivač Grad Zagreb
- sudjelovanje na tri *Sajma zdravlja: Štampar u tvom kvartu* na lokacijama Sesvete, Trnsko i Podsused – Vrapče
- sudjelovanje na 6. danima bolničke prehrane u Osijeku
- sudjelovanje u organizaciji stručnog sastanka povodom Svjetskog dana srca
- sudjelovanje na 19. Gerontološkom tulumu na lokaciji u Parku na Trgu Josipa Jurja Strossmayera
- održana 218. gerontološka tribina 11. listopada 2022. godine povodom Međunarodnog dana starijih osoba 2022. godine pod nazivom *Otpornost osoba starije životne dobi u svijetu koji se mijenja (Resilience of Older Persons in a Changing World)* u organizaciji Nastavnog zavoda za javno zdravstvo, Službe i RC-a s Uredom Svjetske zdravstvene organizacije u Republici Hrvatskoj
- održana 219. gerontološka tribina 06. prosinca 2022. povodom obilježavanja 20. godišnjice RC-a na Nastavnom zavodu s predavanjima *Služba za javnozdravstvenu gerontologiju Referentni centar MZ za zaštitu zdravlja starijih, Tradicija, uloga i značaj Referentnog centra Ministarstva zdravstva za zaštitu zdravlja starijih osoba, Aktivnosti Tima za suzbijanje epidemije COVID-*

19 u domovima za starije na području Grada Zagreba te COVID-19 u domu za starije osobe – iskustva iz prakse (Dom za starije osobe Park)

- sudjelovanje na otvaranju *Dnevnog boravka* Doma za odrasle osobe Zagreb
- sudjelovanje na proslavi 45. godišnjice Doma za starije osobe *Ksaver*, Zagreb
- sudjelovanje na manifestaciji *Kretanje – hrana – zdravlje* u Parku Maksimir, fotografiranje i snimanje te savjetovanje o aktivnom zdravom starenju
- sudjelovanje i provođenje radionice *Trening u interviziji u sklopu Programa – nastavak programa kontrola posljedica epidemije COVID-19 i potresa u Zagrebu 2020. godine u domovima za starije* u Tuheljskim toplicama
- organizacija istraživačkoga dijela programa *Nastavak programa kontrola posljedica epidemije COVID-19 i potresa u Zagrebu 2020. godine u domovima za starije* – priprema i testiranje baze za unos podataka
- održana je treća i posljednja radionica supervizije u sklopu programa *Nastavak programa kontrola posljedica epidemije COVID-19 i potresa u Zagrebu 2020. godine u domovima za starije*
- rad na izmjenama i dopunama evidencija u oblasti zdravstva na području zdravstvene zaštite gerijatrijskih bolesnika
- održana edukacija prezentacijom kardiovaskularnih bolesti osoba starije životne dobi liječnicima obiteljske medicine i ljekarnicima
- sudjelovanje s predavanjem o cijepljenju u domovima za starije osobe Grada Zagreba i djelatnika Službe i RC-a na *webinaru* u Organizaciji HZJZ, Nastavnog zavoda i Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelj i socijalne politike na edukaciji *Dug život za sve* o pozitivnih ishodima cijepljenja i poboljšanju procijepljenosti.
- održano predavanje na skupu *Prvi hrvatski epidemiološki dani – Izazovi i otpornost epidemiološke struke u vrijeme pandemije COVID-19 s temom COVID kod osoba starije životne dobi*
- održano predavanje na poslijediplomskom studiju iz epidemiologije na Medicinskom fakultetu u Zagrebu s temom *starenje i Kafić smrti*
- održano predavanje u sklopu redovite edukacije medicinskih sestara u Nastavnom zavodu s temom *Sestrinska skrb za starije osobe*
- održano predavanje na kongresu nastavnika obiteljske medicine s temom *COVID – pandemija u domovima za starije osobe*

- održan *webinar Izgradnja povjerenja zdravstvenih djelatnika u cijepljenje protiv COVID-19* u suradnji sa *Vaccine Confidence Project* i *London School of Hygiene and Tropical*
- priprema protokola, provedba i evaluacija sastanka tematskih kafića *Rizik od siromaštva u starijoj životnoj dobi* i *Usamljenost u starijoj životnoj dobi* koji se provode u okviru projekta *Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje*
- sudjelovanje na Poslijediplomskom tečaju trajnog medicinskog usavršavanja I. kategorije *Kako liječiti palijativnog neurološkog bolesnika?*, koji je održan *on-line*, na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
- sudjelovanje na prezentaciji *Socijalne slike Grada Zagreba* u prostorijama Zagrebačkog inovacijskog centra – ZICER-a
- sudjelovanje na svim sjednicama Povjerenstva za gerijatriju
- u HZJZ dostavljen prijedlog Nacrta Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2022. vezanog za Statistiku zdravstvenih potreba starijih osoba
- rad po održanom sastanku radne skupine Ministarstva zdravstva na temu *Primjena gerontoloških normi u radu multidisciplinarnog tima u skrbi za starije u domovima i izvaninstitucijskoj skrbi i međuresorna suradnja*
- rad na implementaciji mjera i uputa u sustav CEZIH u cilju efikasnijeg pružanja zdravstvene zaštite korisnika i djelatnika socijalnog sustava
- sudjelovanje na virtualnom sastanku Povjerenstva Ministarstva zdravstva RH za praćenje provedbe plana uvođenja i provođenja praćenja cijepljenja protiv COVID-19
- sastanak za organizaciju cijepljenja protiv COVID-a u domovima za starije osobe Grada Zagreba, u Gradskom uredu za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom
- koordinacija s Povjerenstvom za gerijatriju Ministarstva zdravstva za primjenu *Pravilnika o provedbi zdravstvene evidencije o gerijatrijskim osiguranicima na stacionarima domova za starije* i na izradi legislativnih odrednica po potraživanim zakonima u sustavu zdravstva i socijalne skrbi
- sudjelovanje u istraživanju s Filozofskim fakultetom u Gradu Zagrebu, vezano o posljedicama pandemije COVID-19 na zdravlje te upravljanju krizom uzrokovanu COVID-om

- sudjelovanje na virtualnim sastancima Ekspertne skupine Ministarstva zdravstva RH s naglaskom na pandemiju COVID-19 i temom pripreme za peti val COVID-a
  - sudjelovanje na okruglom stolu *Gripa nije nestala, niti će nestati*
  - sudjelovanje na okruglom stolu Udruge *B.a.b.e*
  - sudjelovanje na okruglom stolu s temom *Edukativne potrebe stručnjaka koji rade sa starijim osobama na području Grada Zagreba* u okviru projekta Europski socijalni fond i Doma za starije osobe Centar
  - sudjelovanje na sastanku Povjerenstva za demenciju Gradskog ureda za zdravstvo radi izrade Strategije za skrb o osobama s demencijom u Gradu Zagrebu
  - sudjelovanje na sastancima Povjerenstva za gerijatriju MZ za program specijalizacije iz gerijatrije
  - sudjelovanje na sastancima Ekspertne skupine Ministarstva zdravstva na temu COVID-a
  - sudjelovanje na sastancima Povjerenstva za bolničke infekcije u Poliklinici za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju „Dr. Drago Čop“
  - sudjelovanje u fokus-grupi u funkciji promatrača u okviru projekta Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje
  - sastanak s europarlamentarcima na temu mentalnog zdravlja i starijih osoba
  - sastanak s delegacijom SZO na Nastavnom zavodu
  - sastanak s predstavnicima NZJZ Primorsko-goranske županije
  - sudjelovanje na sastanku Upravnog odbora Hrvatskog društva za gerontologiju i gerijatriju.
- održavanje tjednih sastanaka i pisanje strategije Radne grupe za razvoj audio-vizualnih aktivnosti Zavoda
  - izrada plana stručnog usavršavanja i obrazovanja u Službi za javnozdravstvenu gerontologiju za 2023.
  - sudjelovanje u izobrazbi specijalizanata iz područja javnog zdravstva i gerijatriji
  - specijalistički obilazak dva doktora medicine na specijalizaciji iz javnog zdravstva u trajanju od sedam dana te jedne specijalizantice iz gerijatrije u trajanju 3,5 mjeseci

- rad na preventivnom programu – izrada *Postupnika za rano otkrivanje osoba oboljelih od Alzheimerove bolesti i drugih demencija na razini primarne zdravstvene zaštite*
- rad na Strategiji za skrb o osobama s demencijom u Gradu Zagrebu
- savjetovanišni rad i odgovaranje na upite o zaštiti zdravlja starijih osoba, gerontološko-javnozdravstvenoj i gerijatrijskoj djelatnosti (individualne konzultacije, radionica za skupine stručnjaka te savjetovanje putem telefona i e-pošte).

6.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

- nastavak planiranih aktivnosti programa za 2023. godinu: *Podrška neformalnim njegovateljima osoba starije životne dobi*
- nastavak planiranih aktivnosti programa *Sajam zdravlja: Štampar u tvom kvartu*. U realizaciji sajma i povezanih aktivnosti sudjeluju predstavnici više službi Nastavnoga zavoda i Domova zdravlja, koji će u obliku *putujućeg sajma* za građane Zagreba svih dobnih skupina provoditi edukacije i radionice usmjerene na očuvanje zdravlja i podizanje kvalitete života
- objedinjavanje dokumenta Radne skupine za međuresornu suradnju zdravstvenog sustava i sustava socijalne skrbi u području zdravstvene zaštite starijih osoba u ustanovama socijalne skrbi s naglaskom na osobe smještene u stacionarnoj jedinici: *Analiza stanja i procjena potreba u području zdravstvene zaštite starijih osoba u ustanovama socijalne skrbi*
- nastavak rada na suzbijanju i sprječavanju epidemije COVID-19 u domovima za starije osobe na području Grada Zagreba u suradnji sa Službom za epidemiologiju i Službom za kliničku mikrobiologiju
- kontinuirani nastavak održavanja gerontoloških tribina, radionica, simpozija te kongresa uz primjeni propisanih epidemioloških mjera zaštite od COVID-19
- redovito prikupljanje i obrada podataka o zdravstvenom stanju i potrebama osoba starije životne dobi (hospitalizacije, BO-dani, mortalitet, stanje uhranjenosti, evidencijske liste, kategorijski postupnik)
- izvođenje aktivnosti u četiri javnozdravstveno-gerontološka područja.

6.4. ZAKLJUČCI

U četiri kvartala 2022. godine kontinuirano se radilo na suzbijanju epidemije COVID-a u domovima za starije te sudjelovalo u provođenju cijepljenja protiv COVID-a. Uz protuepidemijske postupke u domovima obavljane su i redovite gerontološko-javnozdravstvene djelatnosti u skladu s mogućnostima u doba pandemije.

Djelatnici Službe, koji su raspoređeni na rad u Službu za epidemiologiju i Službu za kliničku mikrobiologiju, uspješno su obavili sve zadatke vezane za suzbijanje i sprječavanje epidemije COVID-a.

Provedene su sve aktivnosti programa koji se financiraju iz proračuna Grada Zagreba te pripremljena su dva nova programa.

Ispunjene su sve obaveze propisane Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske.

7. SLUŽBA ZA MENTALNO ZDRAVLJE I PREVENCIJU OVISNOSTI

7.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba provodi aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i liječenja ovisnosti određene zakonskim i ostalim strateškim dokumentima te stručnim smjernicama. Aktivnosti se odvijaju promicanjem mentalnog zdravlja, prevencijom i tretmanom mentalnih poremećaja i ovisničkih ponašanja. Prevencija obuhvaća univerzalnu, selektivnu i indiciranu, a liječenje multidisciplinarni i znanstveno utemeljeni pristup usmjeren individualnim potrebama.

7.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Sprečavanje epidemije COVID-a

Zbog povećanog opsega posla zbog COVID-a, jedan medicinski tehničar preraspodijeljen je na ispomoć u Službu za kliničku mikrobiologiju.

Dio liječnika i medicinskih sestara i dalje radi na cjepnim punktovima Zavoda.

Mentalno zdravlje i prevencija ovisnosti

Tablica 7.2.1. iskazuje vrstu i broj usluga tijekom 2022. godine.

Tablica 7.2.1. – Vrsta i broj usluga tijekom 2022. godine

Vrsta usluge	Naziv usluge	Broj usluga 2022.	Broj usluga 2021.
Psihijatrijske obrade i psihoterapije	Prva psihijatrijska obrada	1.618	1.671
	Ponovni psihijatrijski pregled	7.977	8.325
	Ukupno psihijatrijskih pregleda	9.595	9.996
	Psihoterapija – površinska	1.419	1.721
	Psihoterapija ponašanja	7.953	8.522
	Obiteljska psihoterapija	814	763
	Tehnike relaksacije	12	45
	Grupna psihoterapija	291	325
Ukupno		20.084	21.372
Psihosocijalne intervencije i psihodijagnostika	Intervju	280	319
	Rad na modifikaciji ponašanja	5.466	4.613
	Individualni savjetovanišni tretman	5.768	5.225
	Obiteljski savjetovanišni tretman	431	545
	Savjet telefonom	19.713	18.182
	Kraći psihodijagnostički intervju – broj osoba	549	543
	Psihološko testiranje – broj testova	1.670	1.639
	Zdravstveno-socijalne intervencije	2.197	4.301
	Konzultacije s djelatnicima u zdravstvu	144	112
	Konzultacije s djelatnicima iz drugih resora (socijalna skrb, obrazovne ustanove i sl.)	224	276
	Konzultacije s liječnikom specijalistom	2.492	3.802
Ukupno		38.934	39.557
Provođenje testiranja, PAS- interpretacija nalaza	Uzimanje kapilarne krvi/sline	152	149
	Uzimanje urina	3.035	3.349
	Testiranje urina na prisutnost droga i njihovih metabolita	6.633	4.645
	Testiranje iz kapilarne krvi – HIV i HCV, uz interpretiranje nalaza	152	149
Ukupno		9.972	8.292
Registracija i evidencija	Prikupljanje podataka o pacijentu i njegovoj obitelji	1.446	1.476
	Ispunjavanje <i>Pompidou</i> -upitnika	609	634
	Unos podataka s <i>Pompidou</i> -upitnika	609	631
	Izveštaji za CZSS, ODO, Prekršajni i Općinski sud	213	317
Ukupno		2.877	3.058
	Predavanje, seminar, radionica, tribina i ŠPP	171	143

Vrsta usluge	Naziv usluge	Broj usluga 2022.	Broj usluga 2021.
Preventivne aktivnosti	Programske aktivnosti izvan redovnih programa	32	9
	Posebni programi (<i>Facebook, Instagram, Ja – roditelj</i>)	149	156
	Edukacija zdravstvenih radnika	68	19
	Suradnja s medijima, sudjelovanje u radijskim i TV emisijama	107	161
	Suradnja s nevladinim udrugama	12	1
	Obilježavanje važnijih datuma	19	17
	Priprema i pisanje stručno-edukativnog teksta	198	138
Ukupno		756	501
Ukupni broj usluga		72.623	72.780

Tablica 7.2.2. prikazuje podatke o klijentima i pacijentima Službe prema dobi i spolu tijekom 2022. i 2021. godine.

Tablica 7.2.2. – Usporedba pacijenta Službe prema dobi i spolu u 2022. i 2021. godini

Dob	2022.			2021.		
	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno
1. Djeca i mladi do 13 godina	15	21	36	20	23	43
2. Maloljetnici od 14 do 17 godina	144	186	330	155	160	315
3. Mlađi punoljetnici od 18 do 20 godina	134	214	348	151	191	342
4. Mladi od 21 do 25 godine	242	435	677	189	324	513
5. Odrasli od 26 do 30 godina	128	216	344	149	195	344
6. Odrasli od 31 do 40	239	250	489	261	254	515
7. Odrasli od 41 do 50	318	242	560	303	245	548
8. Odrasli od 51 do 64	123	210	333	124	225	349
9. Odrasli – treća dob (više od 65 godina)	100	280	380	111	297	408
Ukupno	1.443	2.054	3.497	1.463	1.914	3.377

Najviše pacijenata došlo je osobno 1.432 u neki od oblika tretmana. Obitelji su poslale 479 svojih članova, a po preporuci prijatelja je došlo 353 osoba. Od strane LOM-a upućeno je 394 osoba, druge izvanbolničke službe 188, CZSS-a 147, sudova i kaznionica

146 osoba, škola, učeničkih i dječjih domova 143 osoba, domova umirovljenika 108, bolnica 57 i ostalo – 50 osoba. U okviru pružanja zdravstvene zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine sa smještajem na području grada Zagreba zdravstvena usluga je pružena za četiri osobe.

Podaci o pacijentima prema dijagnozi i spolu u 2022. godini prikazani su u Tablici 7.2.3.

Tablica 7.2.3. – Pacijenti prema dijagnozi i spolu u 2022. godini

Dijagnoza	Spol		Ukupno
	Muški	Ženski	
Mentalno zdravlje	984	1.954	2.938
Ovisnost (F1x.2)	459	100	559
Ukupno	1.443	2.054	3.497

Tablica 7.2.4. iskazuje podatke o broju dolazaka pacijenata prema organizacijskim i lokacijskim jedinicama, a tablica 7.2.5. broj ukupnih obrada po osobama na lokacijskim jedinicama u 2022. godini.

Tablica 7.2.4. – Broj dolazaka pacijenata prema organizacijskim i lokacijskim jedinicama u 2022. godini

Organizacijska jedinica	Broj dolazaka
Odjel za prevenciju Ovisnosti, Centar zaštitu mentalnog zdravlja, odraslih, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Mirogojska cesta 11)	4.725
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja odraslih, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja osoba starije životne dobi, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Remetinečki gaj 14)	4.194
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Hirčeva 1)	3.865
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja odraslih, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja osoba starije životne dobi, (Ožegovićeve 9)	3.680
Ukupno	16.464

Tablica 7.2.5. – Broj obrada prema organizacijskim i lokacijskim jedinicama u 2022. godini

Organizacijska jedinica	Broj obrada po osobi
Odjel za prevenciju Ovisnosti, Centar zaštitu mentalnog zdravlja odraslih, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Mirogojska cesta 11)	8.926
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja odraslih, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja osoba starije životne dobi, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Remetinečki gaj 14)	6.740
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Hirčeva 1)	7.429
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja odraslih, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja osoba starije životne dobi (Ožegovićeve 9)	5.799
Ukupno	27.894

POSEBNI PROGRAMI

Na profilu *Službe* na društvenim mrežama bilježi se porast broja pratitelja kojih je sada 8.131:

1. *Instagram*: <https://www.instagram.com/mentalisti.stampar>
2. *Facebook*: <https://www.facebook.com/mentalisti.nzjz>

Na *Instagramovom* profilu *Službe*, objavljeno je 69 objava – u prosjeku, jedna objava tjedno. Obilježeno je osam važnih datuma u području mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti. Bilježi se kontinuirani rast broja pratitelja te krajem prosinca 2022. godine iznosi 2.623 (povećanje u odnosu na 2021. godinu za 8,34%). Većina pratitelja jesu u dobnoj skupini od 25 do 34 godine (48.5%) te su većinski žene (88.9%).

Na profilu *Službe* na društvenoj mreži *Facebook* ukupno u 2022. godini objavljeno je 143 objava – u prosjeku dvije do tri objave tjedno. Također je obilježeno 11 važnih datuma u području mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti. Bilježimo se kontinuirani rast broja pratitelja te ukupan broj pratitelja s krajem prosinca 2022. godine iznosi 5.508, što je povećanje od 469 pratitelja u odnosu na 2021. godinu. Većina pratitelja je u dobnoj skupini od 35 do 44 godine te su većinski žene (88.1%).

Program *Učim i znam* kontinuirano se provodio tijekom cijele godine. Prema planu, provodio se u skladu sa školskim kalendarom. Tematske tribine provodile se jednom mjesečno, izuzev travnja i rujna kada zbog školskog kalendara nije bilo moguće održati

tribinu. Kao i u prethodnim razdobljima, uz roditelje kojima je tribina prvenstveno namijenjena, u praćenju tribina sudjeluje sve veći broj zainteresiranih profesionalaca kao i šire građanstvo. Tijekom godine održano je osam tribina. Ukupan broj prijavljenih korisnika koji je prisustvovao tribinama bio je 1.942 osoba. Omogućeno je i naknadno gledanje tribine te je do kraja 2022. godine tribine pregledalo ukupno 3.354 osoba.

U 2022. godini, u Programu *Jačanje kompetencija u radu s mladima* realizirano je sedam radionica, tri predavanja, osam koordinacija i 27 supervizijskih susreta. Aktivnosti su se odvijale u osam srednjih škola, jednoj osnovnoj školi i jednom dječjem vrtiću. U svim aktivnostima ukupno je sudjelovao 301 sudionik (profesori, stručni suradnici i odgajatelji).

Temeljem obrađenih podataka iz upitnika koji su ispunjavali profesori, modificiran je Program tako da se u njemu i nadalje provode predavanja i radionice, a supervizijski susreti dio su novog programa *Profesor sam, pomozite!*

Program *Profesor sam, pomozite!* počeo se provoditi u listopadu 2022. godine. Nastao je kao odgovor na sve veće potrebe nastavnika i stručnih djelatnika u osnovnim i srednjim školama. Program se provodi u četiri srednje i jednoj osnovnoj školi; provodi se supervizijama slučaja, edukativnom i timskom supervizijom. U razdoblju od listopada do prosinca održano je 11 supervizijskih susreta.

Program *Večernja škola za roditelje* u protekloj godini započela je i završila radom 14. grupa polaznika. Održano je osam radionica za ukupno 36 obitelji.

Grupu su činili uglavnom roditelji adolescenata - klijenata Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti. Planirano je da se rad s roditeljima nastavi u obliku obiteljskog savjetovanja (roditelji se javljaju i uključuju u savjetovanje kao pojedinačni klijenti).

Grupni rad u *Večernjoj školi* provodit će se za roditelje djece vrtićke i predškolske dobi, isključivo kao preventivni program. Ovaj plan temelji se na ispitivanju potreba roditelja. U četiri zagrebačka vrtića 236 roditelja ispunilo je upitnik s nekoliko pitanja vezanih za zainteresiranost za edukativne programe. U skladu s navedenim, u siječnju 2023. godine pristupit će se formiranju grupa polaznika.

Tijekom 2022. godine, u okviru programa *Ja – roditelj* objavljeno je ukupno devet tekstova vezanih za odgoj i roditeljstvo. Tekstovi obrađuju aktualne teme i pokušavaju barem dijelom odgovoriti na roditeljska pitanja. Program će se nastaviti provoditi i u 2023. godini. Tekstovi će se objavljevati jednom mjesečno.

U sklopu programa *Rane dijagnoze i intervencija kod osoba starije životne dobi oboljelih od demencije ili u riziku za oboljenje* bilo je ukupno 889 intervencija. Od toga broja, prvih pregleda je 138 te 250 kontrolnih, što upućuje na porast broja prvih pregleda u odnosu

na 2021. godinu (N = 125). Ukupni broj usluga je u 2022. godini bio u padu – ostvareno je 85% od broja usluga u 2021. godini (N = 889) što je posljedica dužih izostanka zbog bolesti liječnika specijalista psihijatra za to područje.

Održane su četiri edukativne radionice s medicinskim sestrama o komunikaciji s osobama oboljelima od Alzheimerove bolesti u okviru EU projekta SPAM, šest predavanja o Alzheimerovoj bolesti i komunikaciji; snimljen je *podcast* o Alzheimerovoj bolesti, sudjelovalo se u dvije radio emisije i jednoj TV emisiji. Promoviran je sveučilišni udžbenik o psihijatriji starije dobi. Svjetski dan Alzheimerove bolesti obilježen je *Danom otvorenih vrata / telefonskih linija* na dvije lokacije Centra za zaštitu mentalnog zdravlja starijih osoba.

Program *Konzultacijsko suradna (liaison) psihijatrija* provodi se u vidu savjetovanja putem telefonskih razgovora, individualnih ili grupnih suportivnih razgovora u ambulanti. U 2022. godini pruženo je ukupno 223 intervencija (konzultacija, kontrolni pregled, psihoterapija, psihologijska obrada). Navedeni tretmani odnose se na šest ženskih osoba.

U 2022. godini popraćena je jedna grupa programa *Škole nepušenja* koja uključuje osam polaznika, a koji su ostvarili ukupno 42 dolaska. Razlog održavanja samo jedne grupe bio je smanjen interes kandidata. Rezultati ukazuju da je polovica polaznika prestala pušiti (njih četiri od ukupno osam) za vrijeme provođenja programa. Rezultati su na razini prethodnih grupa.

Djelatnici Službe sudjelovali su u radijskim i TV emisijama – ukupno 28 sudjelovanja; obrađene su teme vezane uz mentalno zdravlje, ovisničko ponašanje mladih, epidemiju, zdravlje starijih osoba. Pripremljene su i objavljene brojne preporuke za građane na Web-portalu Zavoda.

Obilježeno je 19 važnih datuma u području mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti, a koji su popraćeni stručnim tekstovima.

Povodom obilježavanja *Dana prevencije hepatitisa* i *Svjetskog dana borbe protiv AIDS-a*, Služba je održala je *Dan otvorenih vrata* tijekom kojeg su svi zainteresirani mogli doći na testiranje HIV-a i hepatitisa C, brzim testovima iz sline, a uz mogućnost informativno-savjetodavnog razgovora sa stručnim timom Službe.

Krajem 2022. godine organiziran je *1. simpozij o problemu ovisničkog ponašanja mladih* pod naslovom *Mladi i ne (ovisni)*. Cilj simpozija bio je okupiti što veći broj stručnjaka koji se bave prevencijom i ranim intervencijama vezanim uz ovisničko ponašanje mladih. U predavanjima i raspravama željelo se ukazati na važnost preventivnih aktivnosti i ranih intervencija u suzbijanju problema ovisnosti kod mladih. Simpozij je bio namijenjen stručnjacima u zavodima za javno zdravstvo, bolnicama, centrima za socijalnu skrb,

školama te drugim institucijama i udrugama koje se bave tom problematikom. Simpozij je održan u hibridnom obliku (uživo i *on-line*, putem *YouTubea*). Na simpoziju je sudjelovalo 11 predavača; 55 osoba pratilo je simpozij uživo, a 844 osobe *on-line*; do kraja godine zabilježeno je više od 2.300 pregleda; simpozij je i dalje dostupan na *YouTubeovom* kanalu Zavoda.

Dostupan je priručnik za populaciju mladih *Radim na sebi* na *Web*-adresama Zavoda i Grada Zagreba:

<https://www.stampar.hr/mentalno-zdravlje-mladih>

<https://www.zagreb.hr/podrska-na-dlanu/158212>

Na *Web*-portalu Zavoda također su dostupni priručnici:

1. *Priručnik za formalne njegovatelje – SPAM Zagreb*
2. *Komunikacija s osobama oboljelim od Alzheimerove bolesti i drugih demencija.*

7.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U 2023. godini planira se nastavak redovnih aktivnosti u području tretmana, evaluacija i osuvremenjivanje preventivnih aktivnosti; planira se kontinuirana stručna i znanstvena edukacija djelatnika te daljnje unapređenje kvalitete usluga.

7.4. ZAKLJUČCI

Aktivnosti Službe redovito su se odvijale po planu i programu u 2022. godini.

Redovni posao organiziran je prema službenim preporukama Ministarstva zdravstva o posebnim sigurnosnim mjerama u zdravstvenom sustavu i sustavu socijalne skrbi.

Edukacija 27 doktora medicine (specijalizanti školske medicine, psihijatrije, javnog zdravstva, medicine rada i športa), obavljanje dijela specijalističkog usavršavanja o mjerama primarne zdravstvene zaštite u području mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti (promicanje mentalnog zdravlja, prevencija mentalnih poremećaja putem prepoznavanja, ranog otkrivanja rizičnih, rane dijagnostike mentalnih poremećaja i ranih intervencija).

U 2022. godini Služba bilježi povećan broj korisnika usluga (N = 3.497) u odnosu na 2021. godinu (N = 3.377).

Ukupni broj usluga u 2022. godini (N = 72.623) je 99,78% ukupnog broja usluga u 2021. godini (N = 72.780), što ne predstavlja statistički značajnu razliku (0,22%).

Pad broja psihijatrijskih pregleda (prvih, kontrolnih) povezan je s čestim otkazivanjem termina od strane klijenta uslijed bolesti i povećanim brojem sati bolovanja voditelja timova u Službi tijekom 2022. godine (N = 1.056 sati), dok je u 2021. godini taj broj bio značajno manji (N = 272 sata).

Aktivnosti Službe u 2022. godini intenzivirale su se na području rada preventivnih aktivnosti i posebnih programa što se vidi po broju obuhvaćenih korisnika u 2021. (N = 4.732) i 2022. godini (N = 8.062).

Nastavljene su aktivnosti na službenom profilu Službe na društvenim mrežama *Facebook* i *Instagram* s ciljem psihoedukacije pratiteljske populacije; nastavlja se s objavom stručnih tekstova na *Web*-portalu Zavoda.

Obilježeno je 19 važnih datuma u području mentalnog zdravlja i prevenciji ovisnosti.

Djelatnici Službe sudjelovali su u radijskim i TV emisijama u kojima su se obradile teme vezane uz mentalno zdravlje mladih i odraslih, zdravlje osoba starije životne dobi, ovisničko ponašanje i epidemija COVID-19.

Raseljenim osobama iz Ukrajine koje su smještene na području grada Zagreba pružena je zdravstvena zaštita (N = 4).

Rad Službe i dalje se odvija prema službenim preporukama Ministarstva zdravstva o posebnim sigurnosnim mjerama u zdravstvenom sustavu i sustavu socijalne skrbi. Služba je kontinuirano tijekom 2022. godine nastavila s pružanjem usluga *on-line*. Ukupno *on-line* pruženih intervencija (konzultacije, savjetovanje, psihološka podrška, zdravstveno socijalna intervencija i kratka psihosocijalna intervencija) u 2022. godini iznosi 2.923. Pružanje psihološke pomoći i podrške odvija se i putem telefona od strane stručnjaka Službe, pruženo je 109 različitih intervencija.

8. SLUŽBA ZA ZNANOST I NASTAVU

8.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

U Službi se odvijaju znanstveno-istraživačke, nastavne i publicističko-informativne aktivnosti te poslovi potpore radu Ureda ravnatelja i službi Zavoda: (1.) znanstveni i stručni rad, organizacija farmakoepidemioloških tribina, analiza potrošnje lijekova u populaciji RH i GZ, podatkovne i statističke analize podataka za potrebe sastavljanja *izvještaja o radu* i *izvještaja o naturalnim pokazateljima*, nabava stručne i znanstvene literature za potrebe Zavoda i Knjižnice, evidencija i izvještavanje o stručnom i znanstvenom radu i znanstvenicima Zavoda, osiguravanje usklađenosti istraživanja s etičkim principima provođenja istraživanja; (2.) održavanje nastave (klinička farmakologija), organizacija prakse studenata u Zavodu, edukacija zaposlenika o podatkovnim i statističkim analizama i primjeni analitičkoga softvera, koordinacija i evidencija nastave; (3.) uređivanje i objavljivanje godišnjega *Pregleda stručnih i znanstvenih radova*; planiranje, organizacija i realizacija odnosa s medijima i javnošću; planiranje, organizacija i realizacija odnosa sa suradničkim ustanovama i tvrtkama; interna edukacija; organizacija javnih događanja u Zavodu; dizajn, priprema i uređivanje tiskanih i elektroničkih publikacija te drugih informativnih sadržaja o aktivnostima Zavoda; uređivanje sadržaja *Web*-portala Zavoda i e-časopisa *Zdravlje za sve*; objava sadržaja na društvenim mrežama Zavoda; (4.) protokolarni poslovi u Uredu ravnatelja, priprema izvještaja i dokumenata za Upravu, rezervacija termina korištenja dvorana Zavoda, psihološko testiranje kandidata za posao i analiza rezultata testiranja i briga za resurse Knjižnice.

U Službi djeluje *Referentni centar MZ za farmakoepidemiologiju* te je u njezinoj odgovornosti Knjižnica.

8.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Sudjelovanje Službe u sprečavanju epidemije COVID-a

Tijekom 2022. godine Služba je u suradnji s ostalim službama Zavoda te institucijama Republike Hrvatske i Grada Zagreba provodila aktivnosti informiranja javnosti o zarazi koronavirusom i cijepljenju (izvještaji o provedenim mjerama nadzora, odnosi s medijima, organizacija medijskih konferencija, medijska promidžba putem telefona, e-pošte i *Web*-portala).

Služba je s ostalim službama sudjelovala u procesima zakazivanja termina PCR testiranja i komunikacije sa zaraženim osobama radi propisivanja epidemioloških mjera izolacije i samoizolacije te zapimala pozive na brojeve *Pozivnoga centra* radi informiranja pacijenata i klijenata u vezi s cijepljenjem protiv COVID-a i testiranjem.

Aktivnosti u Uredu ravnatelja

Svakodnevna priprema i slanje izvješća o aktivnim mjerama zdravstvenog nadzora vezano uz epidemiju COVID-a i provedbu cijepljenja na punktovima za masovno cijepljenje Grada Zagreba. Izvješća su se slala Kabinetu gradonačelnika, Službi za informiranje, Gradskom uredu za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, Ministarstvu zdravstva, Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba i medijima. Također su se svakodnevno slala izvješća Ministarstvu zdravstva o ukrajinskim građanima kojima je pružena zdravstvena skrb.

Sastavljeni su godišnji, polugodišnji i mjesečni izvještaji o radu i naturalnim pokazateljima te materijali za sjednice Upravnoga vijeća. Održano je 19 sjednica Upravnoga vijeća.

Publicistika i grafički dizajn/priprema

Redovne aktivnosti: oblikovanje, prijelom, grafička priprema publikacija, brošura i dr.

Komunikacije

Tijekom 2022. godine zaprimani su upiti korisnika usluga Zavoda na e-adresu *info@stampar.hr* – pacijenata i poslovnih stranaka – na koje je pravovremeno i odgovoreno.

Ostvareno je 2.255 objava u medijima te je odgovoreno na 238 novinarskih upita za komunikaciju, suradnju u pripremi članaka i priloga, snimanje reportaža, izjava, intervjua, gostovanja stručnjaka Zavoda u radijskim i televizijskim emisijama.

Od dana 1. ožujka pojačana je aktivnost Zavoda na društvenim mrežama *Facebook, Instagram i Twitter* te su realizirane 424 objave (javnozdravstvene akcije, događanja, ali i obilježavanje dana zdravlja). Putem e-pošte zaprimani su upiti, pohvale i prigovori te pravovremeno dostavljeni odgovori, odnosno zahvale ili očitovanja s ispricama.

Aktivno sudjelovanje u radu radne grupe koja se bavi promicanjem djelatnosti i aktivnosti Zavoda audio-vizualnim sredstvima komuniciranja i u radu radne grupe *Sajam zdravlja: Štampar u tvom kvartu*.

U okviru rada prve radne skupine snimljen je video-spot *Kada počinje starost?* za javnozdravstveni summit *Back Together, podcasti* o Alzheimerovoj bolesti *Nekoliko riječi o Alzheimeru i Alkohol i mladi* te prvi, ogledni radijski sat *Radio Štampara*, u okviru kojeg je snimljena probna emisija o peludnoj prognozi. Također su osmišljeni vizuali za *Radio Štampar* te je napravljena analiza posjećenosti *Web*-stranica Zavoda i profila na društvenim mrežama.

U suradnji sa Službom za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju organizirano je svečano obilježavanje *Dana Zavoda* i otvorenje *Centra za sigurnost i kvalitetu hrane*, projekta vrijednoga gotovo 90 milijuna kuna, sufinanciranog iz sredstvima Europskoga fonda za regionalni razvoj.

Organizirane su tri javnozdravstvene manifestacije *Sajam zdravlja: Štampar u tvom kvartu* u gradskim četvrtima Grada Zagreba u razdoblju od listopada do prosinca 2022. godine te su djelatnici Zavoda sudjelovali u organizaciji utrke *Zagreb Advent Run* na kojoj je sudjelovalo gotovo 3.000 trkača, kao i manifestacije *Servus, Maksimir*.

Objavljivanje priloga na internetskim stranicama Zavoda

Na internetskim stranicama Zavoda objavljeno je više od 349 priloga.

Administracija i održavanje profila Zavoda na društvenim mrežama *Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter* i *YouTube*.

Statistika posjećenosti stranica tijekom 2022. godine:

- broj pristupa stranici: 523.000
- broj pretraga na platformi *Google (Google MyBusiness)*: 937.000
- broj posjeta *Web*-stranici s *Google MyBusiness*: 281.657
- broj upita za *Web*-adresu (*Google Maps*): 41.351.

Praćenje zakonskih promjena

Praćenje zakonskih promjena u kontekstu upravljanja kvalitetom, okolišem i akreditacijama prema propisanim normama radi iniciranja odgovarajućih postupaka prilagodbe promjenama.

Psihološka testiranja kandidata za radna mjesta

Tijekom protekle godine provedena su 72 psihološka testiranja kandidata za radna mjesta u Zavodu za potrebe Službe za ljudske potencijale, pravne i opće poslove.

Edukacija ljudskih resursa

Tijekom studenoga i prosinca održano je pet radionica o rukovođenju za voditeljice i voditelje organizacijskih jedinica u Zavodu, na temu *Kako uspješno voditi zaposlene – procjena zaposlenika* (prema modelu *Dr. Paul Hersey and Kenneth Blanchard*).

Publicistika

Uređen i tiskan *Pregled 2021. Stručni i znanstveni radovi* u kojemu su objavljeni sažeci stručnih i znanstvenih radova zaposlenika Nastavnoga zavoda te engleska inačica *Pregleda – Review 2021 – Scientific articles in Current Contents and other indexed journals*. Dostavljeni su *Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici* obvezni primjerci obje publikacije.

U prosincu 2022. godine počelo je sastavljanje publikacije *Pregled 2022. Stručni i znanstveni radovi*.

Tijekom I. polugodišta se provodilo sastavljanje i uređivanje publikacije *Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2021. godinu* u suradnji sa Službom za javno zdravstvo.

Zaprimanje uzoraka za koje se sumnja da sadrže droge i psihotropne tvari

Zaprimljeno je i predano na analizu 40 uzoraka (od njih je 18 pozitivnih).

Izvještavanje institucija Grada Zagreba i Republike Hrvatske

Ažuriran je *Upisnik znanstvenika* i poslan e-poštom *Ministarstvu znanosti i obrazovanja*.

Sastavljen *Godišnji izvještaj o istraživanju i razvoju za 2021. godinu* u suradnji sa Službom za gospodarstvene poslove i predan e-poštom *Državnom zavodu za statistiku*.

Nastavljeno je sastavljanje *Strateškoga programa znanstvenih istraživanja 2023. – 2027.*

Aktivnosti Referentnih centara

REFERENTNI CENTAR ZA FARMAKOEPIDEMIOLOGIJU

Tijekom 2022. godine nastavilo se provođenje istraživanja pod naslovom *Povezanost depresivnosti i adherencije u bolesnika s umjerenom ili teškom hemofilijom A i B koji primaju profilaksu ili liječenje po potrebi*. Istraživanje se provodi u suradnji s Referentnim centrom MZ za nasljedne i stečene poremećaje hemostaze i Univerzitetnim kliničnim centrom Ljubljana. Izvedena je analiza podataka prikupljenih od ispitanika (objavljen je jedan znanstveni članak).

Članovi Referentnog centra sudjelovali su u COST akciji CA19132 – *European Network to Advance Best practices & technology on medication adherence* (ENABLE) koja traje od 20. listopada 2020. do 19. listopada 2024. godine. Prikupljali su se podaci za presječno istraživanje pod naslovom *Upravljanje adherencijom prema lijekovima u Europi*. Objavljen je jedan znanstveni rad.

Nastavlja se suradnja s časopisom *Psychiatria Danubina* (obavljanje uredničkih poslova).

REFERENTNI CENTAR ZA ANALIZE ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI HRANE

1. U tijeku je provedba projekta pod nazivom *Istraživanje utjecaja klimatskih promjena na razvoj plijesni, mikotoksina i kvalitetu žitarica s prijedlogom mjera*; za njega je natječaj raspisalo Ministarstvo zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Tijekom ovoga tromjesečja mjeseca, provedeno je uzorkovanje uzoraka žita s područja

sjeverne, središnje i istočne Hrvatske. U svakom od područja uzorkovano je po deset uzoraka pšenice, deset uzoraka ječma i deset uzoraka kukuruza odnosno ukupno po tridesetak uzoraka iz svakoga područja. Uzorci su dostavljeni u laboratorij gdje su homogenizirani i pakirani u sterilne posude. Dio uzoraka dostavljen je na Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, u svrhu izolacije, identifikacije i kvantifikacije plijesni. Izolacija, identifikacija i kvantifikacija mikotoksina, vitamina i minerala te na nutritivna svojstva žitarica određivala se u Zavodu.

2. Provedene su analize vezane uz parametre kvalitete i zdravstvene ispravnosti maslinovog ulja za potrebe provedbe projekta *Centar za sigurnost i kvalitetu hrane*. Uzorci su analizirani na parametre kvalitete meda uključujući i peludnu analizu, sadržaj teških metala, pesticida te izotopnu analizu koje je provedena na IRMS-u. Jednako tako paralelno su se analizirali i uzorci meda u svrhu određivanja kako izotopnog sastava, tako i parametara kvalitete, te zdravstvene ispravnosti (pesticidi i teški metali).
3. Obranjena je doktorska disertacija pod nazivom *Kvaliteta i sigurnost dodataka prehrani na bazi pčelinjih proizvoda*. Obrana je bila dana 11. 7. 2022. godine na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U tijeku su eksperimentalne izrade još dvije doktorske disertacije djelatnika Nastavnog zavoda.
4. Objavljena su tri znanstvena rada u CC i znanstvenim časopisima, a čiji su koautori djelatnici Referentnog centra.
5. Održana je završna konferencija vezana uz projekt *Centar za sigurnost i kvalitetu hrane*, na kojoj su djelatnici Referentnog centra održali stručna predavanja na temu pesticida u medu, maslinovom ulju i tlu, ulozi stabilnih izotopa u analizi rane i okolišnih uzoraka te su predstavljeni rezultati projekta vezanih uz kvalitetu maslinovih ulja koji su uzorkovani na području istre, srednje i južne Dalmacije.

REFERENTNI CENTAR ZA BJESNOĆU

- priprema mjesečnih izvještaja o radu antirabičnih ambulanti županijskih ZZJZ
- suradnja s Upravom za veterinarstvo i sigurnost hrane pri Ministarstvu poljoprivrede RH
- teoretska i praktična nastava na Katedri za medicinsku statistiku, epidemiologiju i medicinsku informatiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- obilježavanje *Svjetskog dana borbe protiv bjesnoće* dana 28. rujna (članak na *Webu* i prilog na TV-u).

REFERENTNI CENTAR ZA DIJAGNOSTIKU SPOLNO PRENOSIVIH INFEKCIJA

U 2022. godini aktivnosti Referentnog centra za dijagnostiku spolno-prenosivih infekcija Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske (MZRH) bile su brojne. Pored redovite aktivnosti u dijagnostici i liječenju spolno-prenosivih infekcija, Referentni centar je organizirao ili sudjelovao u organizaciji više stručnih i znanstvenih skupova, publicirani su znanstveni radovi, a nastavljena je provedba preventivnih aktivnosti vezano uz spolno-prenosive infekcije i njihove posljedice, te edukacija stručnjaka i šire zajednice. Prekinuta aktivnost implementacije HPV-testa u primarni probir karcinoma vrata maternice uvjetovana nastupom pandemije COVID-19 je nastavljena, a dana 6. srpnja 2022. obnovljen je naziv referentnog centra MZRH na slijedeće petogodišnje razdoblje.

REFERENTNI CENTAR MINISTARSTVA ZDRAVSTVA ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA STARIJIH OSOBA

Sprečavanje infekcije koronavirusom

- sastanci Znanstvenog savjeta Vlade RH za borbu protiv pandemije
- sastanci Povjerenstva za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 u domovima za starije osobe i kod drugih pružatelja usluga u sustavu socijalne skrbi Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- sastavljanje *Uputa za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za pružatelje socijalne usluge smještaja za starije osobe i osobe s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi* u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo
- sudjelovanje u brojnim radijskim i TV-emisijama na temu COVID-19 i unaprjeđenja zdravlja starijih osoba.

Javnozdravstvena gerontologija

- izrada *Preporučenih mjera zaštite zdravlja za starije osobe u izbjegličkoj krizi* i objava na Web-stranici Zavoda
- nastavak praćenja primjene gerontološko-javnozdravstvenih mjera:
  1. Program aktivno zdravo starenje – dopune i unaprjeđenje programa *Vodiča/15 uputa za aktivno zdravo starenje – hrvatski model*
  2. Smjernice pravilne prehrane za starije/jelovnici u domovima za starije
  3. Zdravstvene potrebe i funkcionalna sposobnost starijih osoba u sinergiji zdravstvene i socijalne skrbi za starije osobe

4. Kategorijski postupnik *Programa četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom kod pružatelja usluga za starije osobe*
  5. indikator kvalitete pružatelja usluga za starije osobe
- RC, kao partner Gradu Zagrebu, proveo je dvije radionice u Osijeku i Zagrebu pod nazivom *Komunikacija s osobama oboljelim od Alzheimerove bolesti i drugih demencija* u sklopu EU projekta *Svi za pamćenje – SPAM*; u edukaciji je sudjelovao 71 zdravstveni djelatnik domova za starije osobe s područja 13 županija. Uspješno su provedene i sve ostale planirane aktivnosti u sklopu projekta *Svi za pamćenje – SPAM* te je dana 22. 9. 2022. projekt završio
  - u suradnji s Odjelom za ozljede i druge nezarazne bolesti HZJZ pripremljen dokument za Ministarstvo zdravstva potrebnog za sudjelovanje dužnosnika na Ministarskoj konferenciji *Preventing the loss of autonomy: for better cooperation on the issue of falls of senior citizens – Promoting healthy lifestyles and active ageing*
  - sastavljanje dokumenta na temu prava starijih osoba i prava starijih žena na zahtjev Ministarstva zdravstva i nezavisne stručnjakinje za prava starijih osoba Claudie Mahler (Ujedinjeni narodi) o utjecaju pandemije COVID-19 na starije osobe i izazovima s kojima se suočavaju starije žene
  - dostava podataka o oboljelim starijim korisnicima ustanova za dugotrajnu skrb RH putem sustava *TESSy – Europski nadzor COVID-19 u ustanovama za dugotrajnu njegu u EU/EEA – TESSy (The European Surveillance System)*, od 47. do 50. tjedna 2022. godine
  - sastavljanje Elaborata radi izdavanja ovlaštenja za specijalističko usavršavanje doktora medicine za specijalizacije iz gerijatrije i javnozdravstvene medicine
  - priprema godišnjeg izvješća za Grad Zagreb o provedenim aktivnostima za programe *Podrška neformalnim njegovateljima osoba starije životne dobi* i *Nastavak programa kontrola posljedica epidemije COVID-19 i potresa u Zagrebu 2020. godine u domovima za starije*
  - priprema i dostava Izvješća o radu Referentnog centra Ministarstva zdravstva za zaštitu zdravlja starijih osoba za trogodišnje razdoblje od 2019. do 2021/2022. u četvrtom petogodišnjem mandatu.
  - *važniji sastanci:*
    - o sudjelovanje na 6. sastanku Projektnog tima projekta SPAM – podnesen izvještaj o provedenim aktivnostima i plan za slijedeće razdoblje
    - o održan sastanak s organizatorima javnozdravstvenog događanja *Back Together 2022 Summit* u vezi sudjelovanja RC na panelu o Ageizmu. Panel je snimljen i reproduciran online.

- održan sastanak povodom organizacije *4. Hrvatskog gerontološkog i gerijatrijskog kongresa* s međunarodnim sudjelovanjem
  - održan *on-line* sastanak s predstavnicima Ureda WHO u Hrvatskoj u vezi s dogovorom o organizaciji jednodnevnog simpozija o zdravom starenju na kojem bi sudjelovali i predstavnici WHO, dr. M Huber i dr. Y. Yon
  - sudjelovanje na Nacionalnom simpoziju s međunarodnim sudjelovanjem *3. dani vakcinacije* u Novom Sadu.
  - sudjelovanje na *2. simpoziju Instituta za palijativnu medicinu* na kojem je dodijeljena godišnja nagrada za poseban doprinos razvoju palijativne medicine u RH za kratki dokumentarni film *Knjiga uspomena*
  - sudjelovanje na 86. sastanku Hrvatskog epidemiološkog društva HLZ
  - sudjelovanje na virtualnom sastanku Hrvatskog društva za medicinsku informatiku
  - sudjelovanje na sastanku Radne skupine MZ za međuresornu suradnju zdravstvenog sustava i sustava socijalne skrbi u području zdravstvene zaštite starijih osoba u ustanovama socijalne skrbi s naglaskom na osobe smještene u stacionarnoj jedinici
  - sudjelovanje na sastanku s ravnateljicom Uprave za primarnu zdravstvenu zaštitu, zdravstveni turizam, lijekove i medicinske proizvode, javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu MZ u vezi ponovne dostave dokumenta koje je izradila Radna skupina MZ za međuresornu suradnju zdravstvenog sustava i sustava socijalne skrbi
  - sudjelovanje na sastanku savjetodavnog tijela Ministarstva zdravstva o provedbi reforme zdravstvenog sustava
  - rad nakon održanoga sastanka Regionalne fokus grupe projekta *Social Innovation for integrated health CARE of ageing population in ADRION Region-SI4CARE*
  - sudjelovanje na sastanku voditelja projekta Socijalnih inovacija u integriranim zdravstvenim uslugama za starije stanovništvo u zemljama ADRION-a (SI4CARE) u kojem je RC pridrženi partner
  - sudjelovanje na sastanku Ekspertne grupe za procjenu učestalosti kognitivnih deficita u Gradu Zagrebu te pripremu materijala za zaštitu mentalnoga zdravlja
  - rad nakon održanoga sastanka Povjerenstva za bolničke infekcije
  - sudjelovanje na sastanku Povjerenstva za palijativnu skrb
  - rad nakon održanoga virtualnog sastanka vezano za pripremu protiv sezone gripe 2021./22. godine.
- *konferencije i radionice:*

- provedene dvije radionice pod nazivom *Komunikacija s osobama oboljelim od Alzheimerove bolesti i drugih demencija* u sklopu projekta *Svi za pamćenje – SPAM – Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – Faza 1, komponenta 1*
- u Klinici za psihijatriju *Sveti Ivan* na Završnoj konferenciji projekta *Svi za pamćenje – SPAM* prikazani su rezultati provedenih aktivnosti te evaluacija tečaja namijenjenih medicinskim sestrama domova za starije osobe iz 13 županija
- organizirane stručne radionice u okviru programa *Podrška neformalnim njegovateljima osoba starije životne dobi* – radionica mapiranja potreba neformalnih njegovatelja
- organizacija i sudjelovanje na dvije fokus grupe s neformalnim njegovateljima održane u okviru programa *Podrška neformalnim njegovateljima osoba starije životne dobi*
- organizacija i provedba radionice *Procjena potreba neformalnih njegovatelja osoba starije životne dobi* u Tuheljskim toplicama; radionica se održava u okviru programa *Podrška neformalnim njegovateljima osoba starije životne dobi*
- sudjelovanje na prvoj radionici u okviru projekta *SHARE – Istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u Europi*; predstavljanje projekta *SHARE* – studija o starenju u Europskoj Uniji i uvod u anketna istraživanja
- sudjelovanje na *4. međunarodnom kongresu o sigurnosti i kvaliteti hrane*
- sudjelovanje na ministarskoj *on-line* konferenciji *Preventing the loss of autonomy: for better cooperation on the issue of falls of senior citizens*
- sudjelovanje svih djelatnika RC-a na jednodnevnoj radionici iz gerontologije u Općini Radoboj u sklopu EU projekta *Aktivni i nakon 65-e!*
- sudjelovanje na Prvoj konferenciji *Zaštita zdravlja u vrijeme pandemije uzrokovane virusom SARS-CoV-2* u sklopu projekta *Aktivni, kreativni, uključeni, sretni – AKUS* s predavanjem *Epidemija COVID-19 kod osoba starije životne dobi* i *Pravilna prehrana osoba starije životne dobi*
- sudjelovanje na završnoj konferenciji projekta *Primjena Hrvatskog kvalifikacijskog okvira u području biomedicinskog inženjerstva* (HKO-BI) na Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu
- sudjelovanje na 4. konferenciji Zdravstvene kineziologije *Tjelesna aktivnost, zdravlje i kvaliteta života starijih osoba* s predavanjem *Javnozdravstveni aspekti demografske tranzicije*
- popunjavanje obrasca za prijavu NZJZ - RC za projekt *Interreg partnerstvo za edukaciju (e-learning, uživo)* važnih dionika oko zdravog starenja u suradnji s Klinikom za psihijatriju Vrapče

- sudjelovanje na *on-line* radionici *Mjerenje i vrednovanje ishoda u zdravstvu* (radionicu je organizirao Ekonomski fakultet u Rijeci, Centar za Ekonomiku zdravstva i Farmakoekonomiku)
- rad nakon održane radionice Svjetske zdravstvene organizacije *Provođenje aktivnosti na području klimatskih promjena i zdravlja u Hrvatskoj: izgradnja komunikacijskih kapaciteta s izlaganjem Smjernice za zaštitu starijih osoba od niskih temperatura i hladnoće*
- sudjelovanje na *on-line* međunarodnom simpoziju koji je organizirala *The Croatian Academy of Sciences and Arts – The Department of Biomedical Sciences in Rijeka, University of Rijeka, Council of Professors Emeriti, The University Club of Retired Professors*, pod naslovom *Ageing of the Population: Challenges and Opportunities for Society and University*.
- *publicistika:*
  - sudjelovanje u izradi brošure *Širenje socijalnih usluga u zajednici za pomoć osobama s demencijom* namijenjena neformalnim njegovateljima oboljelih od Alzheimerove bolesti, objavljena u sklopu projekta *Svi za pamćenje – SPAM* čiji je nositelj Grad Zagreb
  - kreiranje brošure za program *Podrška neformalnih njegovateljima osoba starije životne dobi*
  - snimanje preporuka građanima za zaštitu od vrućine i toplinskog vala za Informativne emisije Hrvatskoga radija
  - snimanje promotivnog video-priloga *Kada počinje starost*, sudjelovanje u osmišljavanju vizuala i promotivnih aktivnosti *Sajma zdravlja: Štampar u tvom kvartu*
  - priprema članka za *Plavi fokus*
  - recenzije i pisanje znanstvenih i stručnih radova iz područja gerontologije
  - sudjelovanje u snimanju podcasta sa udrugom *Nismo same* o malignim bolestima u starijoj dobi i snimanju podcasta povodom Međunarodnog mjeseca borbe protiv ovisnosti
  - sudjelovanje u brojnim radijskim i TV emisijama na temu COVID-19 i starenja stanovništva
- *predavanja:*
  - pozvano predavanje na *1. kongresu Hrvatske Alzheimer alijanse*
  - održano predavanje na *8. edukativnoj konferenciji HUAB-a o Alzheimerovoj bolesti i drugim demencijama – EdukAI 2022 – 20 godina Referentnog centra MZ za zaštitu zdravlja starijih osoba*
  - predavanje i razgovor sa studentima Pravnog fakulteta u Zagrebu o cijepljenju protiv COVID-a

- održano predavanje *Desetljeće aktivnog starenja* u Hrvatskom liječničkom zboru na stručnom sastanku Hrvatskog društva umirovljenih liječnika
- sudjelovanje na prvom i drugom forumu Regionalnog ureda WHO za Europu na temu dugotrajne skrbi
- sudjelovanje na *WHO Regional Consultation on Strengthening Integrated Long-term Care Provision in the European Region*
- predavanje o epidemiji COVID-a na međunarodnom skupu (Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Srbija i Hrvatska)
- pisanje sažetaka i održana predavanja na *4. međunarodnom kongresu o sigurnosti i kvaliteti hrane – Jedno zdravlje* pod naslovima: *The importance of the “food enjoyment” domain in the self-assessment of the quality of life of residents in nursing homes* i *Application of geronto-nutritional norms – a quality indicator in nursing homes* te *Interdisciplinary approach through nutritional – gerontological norms in homes for the elderly and gerontological centers*
- pisanje sažetka za kongres *In the frictions: Fragment of Care, Health and Wellbeing in the Balkans* na temu *Challenges and needs of informal caregivers of older people*
- pisanje sažetka za *17. svjetski kongres javnog zdravstva* na temu *Institucionalna skrb starijih osoba tijekom epidemije COVID-19 u Hrvatskoj*.

8.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

Nastavak provedbe redovnih aktivnosti.

Uređivanje publikacije *Pregled 2022. Stručni i znanstveni radovi*.

Nastavak organizacije javnozdravstvenih akcija *Sajam zdravlja: Štampar u tvom kvartu*.

Nastavak organizacije internih edukacija/radionica o uspješnom upravljanju ljudskim potencijalima.

Sastavljanje i uređivanje publikacije *Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2022. godinu* u suradnji sa Službom za javno zdravstvo.

Sudjelovanje u aktivnostima sprečavanja pandemije COVID-a.

Sudjelovanje u provedbi COST-akcije CA19132 – *European Network to Advance Best practices & technoLogy on medication adherence* (ENABLE). Organizacija sastanka *Managment Committee* u Zavodu, u razdoblju od 29. do 31. ožujka 2023.

Nastavak sastavljanja dokumenta *Strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje 2023. – 2027.*

8.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale aktivnosti Službe, a uz sudjelovanje u aktivnostima sprečavanja pandemije COVID-a.

9. CENTAR ZA INTEGRIRANI SUSTAV UPRAVLJANJA

9.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Centar za integrirani sustav upravljanja razvija i koordinira procese u svim službama u Zavodu u skladu s međunarodnim normama za upravljanje. Integrirani sustav obuhvaća upravljanje kvalitetom, okolišem, sustavom zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, kvalitetom i osposobljavanjem osoblja u ispitnim i medicinskim laboratorijima za akreditaciju prema propisanim normama.

Centar za integrirani sustav upravljanja organiziran je u tri odjela:

1. Odjel za certificiranje sustava upravljanja i akreditaciju laboratorija
2. Odjel za zaštitu ljudi i imovine
3. Odjel za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite.

Pri Centru je u 2022. godini bilo neovisno Certifikacijsko tijelo za proizvode u ekološkoj proizvodnji, koje je ukinuto.

Centar za integrirani sustav upravljanja prati svjetske trendove u razvoju pristupa upravljanju kvalitetom i primjenjuje u Zavodu na optimalni način najbolja rješenja uz maksimalno uvažavanje potreba Zavoda kao cjeline i uvažavanje svih zaposlenika dajući im jasne smjernice za dobar rad.

9.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Aktivnosti Centra u sprečavanju epidemije koronavirusa

- koordinacija u vezi s brzim antigenskim testovima (BAT) dostavljenima od strane Civilne zaštite i njihova distribucija zdravstvenim ustanovama Grada Zagreba, izvještavanje jednom mjesečno kriznom stožeru RH, te upravi i Gradskom uredu za zdravstvo
- prikupljanje potvrda o cijepljenju protiv COVID-a, evidencija COVID testiranja zaposlenika Nastavnoga zavoda, te izvještavanje GUZ i MIZ (do svibnja).

Certifikacija proizvoda u ekološkoj proizvodnji sukladno normi ISO/IEC 17065:2013 (CT)

- CT je u 2022. ukinuta, odlukom uprave s kolegija na dan 27. 7. 2022. godine
- do kraja prosinca 2022., sva je dokumentacija zaključena, izdani su potrebni certifikati, a klijenti upućeni drugim kontrolnim tijelima
- dana 2. 11. 2022. godine obavještena je Hrvatska akreditacijska agencija o povlačenju akreditacije te Ministarstvo poljoprivrede o prestanaka rada CT-a za proizvode za obavljanje poslova kontrolnog tijela za službene kontrole u ekološkoj proizvodnji
- tijekom prvih šest mjeseci 2022. godine sklopljeno je 19 novih ugovora u ekološkoj poljoprivredi, što je ukupno 85; ujedno su obavljene kontrole za nove subjekte te nastavak kontrola za stare subjekte iz 2021. sukladno planu kontrola koji je poslan Ministarstvu poljoprivrede početkom godine
- priprema dokumentacije za subjekte s kojima su sklopljeni ugovori i za stare subjekte obzirom na promjenu kompletne dokumentacije zbog usklađivanja s novim zakonodavstvom (više od 30 zakonskih propisa)
- upis podataka ekoloških proizvođača u bazu Ministarstva poljoprivrede, Agencije za plaćanje u poljoprivredi i Državnog zavoda za statistiku
- izmjena dokumentacije (Politika, SOP-ovi, RU i obrasci), zbog stupanja nove Uredbe EU-a za ekološku proizvodnju
- priprema planova za Ministarstvo poljoprivrede, procjene rizika za sve subjekte i ostalo sukladno novom zakonodavstvu.

Certifikacija sustava upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša i zaštita zdravlja te sigurnosti pri radu sukladno normama ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015, ISO 45001:2018)

- izrada Preispitivanja sustava upravljanja za 2021. godinu (Upravina ocjena)
- analiza anketa po službama za 2021. godinu
- izrada plana internih audita za 2022. godinu
- interni auditi odrađeni u Službama:
  - o Služba za epidemiologiju: Susedgrad, Vrabečak 4, Centrala – Mirogojska cesta 16, Centar – Martićeva 63A, Trnje – Kruge 44
  - o Služba za školsku i adolescentnu medicinu: Centrala – Mirogojska cesta 16, Voltino – Dragutina Golika 34A; Jarun – Hrvoja Macanovića 2A;

- Susedgrad/Gajnice – M. Gandhija 5, Trnje – Kruge 44, Maksimir – Hirčeva 1, Centar – Laginjina 16
- Služba za kliničku mikrobiologiju: Mirogojska cesta 16, u sklopu norme ISO 15189 i ISO/IEC 17025, Remetinečki gaj 14
- Služba za javno zdravstvo
- Služba za javnozdravstvenu gerontologiju
- Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti: Maksimir – Hirčeva 1, Remetinečki gaj 14, Mirogojska cesta 11
- pisanje izvještaja s internih audita
- planiranje/uspostava ciljeva za odjele Centra za integrirani sustav upravljanja
- priprema dokumentacije za certifikaciju za audit od strane *Bureau Veritas* koji je odrađen u travnju 2022. godine
- ažuriranje SOP-a, RU i obrazaca u Službi za javno zdravstvo
- izrada procjene rizika i prilika
- ažuriranje regulatornog okvira, ovlaštenja i nadzora za cijeli Zavod
- Revizija postupaka:
  - P-1-13-Postupak upravljanja dokumentima u Zavodu
  - P-7-13-Postupak praćenja zadovoljstva kupaca i korisnika usluga
  - P-10-13-Postupak osoblje, SOP-1-11-Upravljanje poslovnim procesima u Zavodu.

Akreditacija prema normi ISO/IEC 17025 – Služba za kliničku mikrobiologiju, Odjel za mikrobiološke podloge i kontrolu sterilizacije

- u suradnji s navedenim odjelom izrada Preispitivanja sustava upravljanja za 2021. godinu (Upravina ocjena) te za prvih devet mjeseci 2022. godine
- izrada Plana internog audita za 2022. godinu
- izrada Plana umjeravanja opreme za 2022. godinu
- priprema dokumentacije za vanjski nadzor od strane Hrvatske akreditacijske agencije (nadalje: HAA) koji je odrađen 1. 9. 2022. godine
- interni audit odrađen 20. 1. 2022. godine.

Akreditacija Službe za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju prema normi ISO/IEC 17025

- izrada Plana internog audita za 2022. godinu
- odrađeno 35 internih audita u Službi

- izrada godišnjeg izvještaja i prezentacije Preispitivanja sustava upravljanja (Upravina ocjena) za 2021. godinu i za deset mjeseci 2022. godine
- izrada Plana umjeravanja opreme za 2022. godine, realizacija za 2021. godinu, dorada petogodišnjega Plana umjeravanja opreme, te izrada plana za 2023. i realizacija za 2022. godinu
- obrada anketa i ocjene dobavljača za 2021.godinu
- dorada registra kemikalija, registra osoblja i realizacija školovanja za 2021. godinu, i nastavak za 2022. godinu
- u suradnji s voditeljicom Službe, postavljanje ciljeva za 2022. godinu i realizacija Plana ciljeva za 2021. godinu
- izrada plana međulaboratorijskih usporedbi (MLU-a) za 2022. godinu, realizacija MLU-a za 2021. godinu i dorada petogodišnjega Plana MLU-a
- dorada fleksibilnog područja akreditacije na Web-portal
- priprema priloga Potvrde za Hrvatsku akreditacijsku agenciju
- revizija P-7-05-Osiguranje valjanosti rezultata, P-9-05-centralni prijem uzoraka i RU-14-05 Pranje i postupanje s lab. suđem
- izrada petogodišnjeg plana internih audita za Službu, te plana za 2023. godinu
- izrada petogodišnjeg plana umjeravanja opreme i plana za 2023. godinu
- priprema dokumentacije za vanjski nadzor od strane Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) koji je odrađen dana 22. i 23. 11. 2022. godine te naknadna korespondencija s HAA
- dodatno sa Službom za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju – sudjelovanje u dodjeli kontrolirane kvalitete za proizvode (hrana) vanjskih korisnika usluga.

Akreditacija prema ISO 15189:2013 – Služba za kliničku mikrobiologiju

- izrada Plana internih audita za 2022. godinu
- pisanje izvještaja s internog audita
- sudjelovanje u izradi godišnjeg Izvještaja o ocjeni sustava upravljanja kvalitetom – Upravina ocjena za 2021. godinu
- priprema dokumentacije za vanjski nadzor od strane Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) koji je odrađen 7. 7. 2022. godine.

Aktivnosti Odjela za zaštitu ljudi i imovine

OSPOSOBLJAVANJE

- organizacija i provedba edukacije radnika iz područja zaštite na radu i zaštite od požara, izdavanje uvjerenja te vođenje evidencije

- upućivanje radnika i odgovornih osoba na pohađanje tečaja za rad s opasnim kemikalijama uključujući ostale posebne kategorije osposobljavanja iz područja zaštite na radu, te vođenje evidencije
- organizacija stručnog osposobljavanja radnika za program rukovatelj viličarem i rukovatelj posudama stlačenim plinovima
- upoznavanje sa poslovima i radom Odjela za zaštitu ljudi i imovine pripravnika Zavoda
- izrada plana i programa te organizacija i analiza planiranih vježbi iz područja sigurnosti
- održane vježbe iz područja sigurnosti: vježba evakuacije i spašavanja; praktična vježba korištenja vatrogasnog aparata na lokaciji Mirogojska cesta 16; postupanje i korištenje seta u slučaju izlivanja veće količine kemikalija; evakuacija i spašavanje, gašenje požara te edukacija postupanja radnika u slučaju potresa na lokacijama M.Gandhija, Vrabečak, Hirčeva, Mirogojska c. 11, Remetinečki gaj.

PRIPREMA DOKUMENTACIJE

- ažuriranje dokumenta *Procjena rizika za poslodavca*
- ažurirane su interne odluke:
  - o Odluka o imenovanju odgovornih osoba za provedbu evakuacije i spašavanja
  - o Odluka o imenovanju radnika za pružanje prve pomoći radnicima
  - o Odluka o imenovanju radne skupine za postupanje sa otpadom
  - o Odluka o imenovanju odgovornih osoba za rukovanje posudama stlačenih plinova
  - o Odluka o imenovanju odgovorne osobe za gospodarenje medicinskim otpadom
  - o Odluka o imenovanju članova Odbora zaštite na radu
  - o Odluka o imenovanju osobe odgovorne za ionizirajuće zračenje
  - o Odluka o imenovanju odgovornih osoba za rukovanje posudama stlačenih plinova i električnim viličarem
  - o Odluka o imenovanju osoba za rad s opasnim kemikalijama
  - o Odluka o imenovanju radnika odgovornih za pružanje prve pomoći
  - o Odluka o imenovanju radnika za praćenje, analiziranje i primjenu zakonske regulative
- ažuriranje *Plana evakuacije i spašavanja te označena vanjska zborna mjesta znakovima sigurnosti na lokaciji Mirogojska cesta 16*
- koordinacija poslova i sudjelovanje u izradi dokumentacije vezano za izdavanje odobrenja za djelatnost s električnim uređajima koji proizvode ionizirajuće zračenje (mamografija) te pokretanje zahtjeva prema MUP-u

- sudjelovanje u izradi dokumenta *Program kontrole kvalitete* (za djelatnost mamografije)
- prikupljanje podataka i izrada natječajne dokumentacije za nabavu medicinskih natikača i radne odjeće za rad u zatvorenom (*Bijeli program*), poslovi određivanja veličinskih brojeva radnika, obrada podataka
- vođenje registra neželjenih događaja i izvještavanje Pomoćnika ravnatelja za kvalitetu.

ISPITIVANJA I SERVISI

- organizacija ispitivanja radnog okoliša, radne opreme, dizala, statičkog elektriciteta, plinodojave, umjeravanje manometara, izvora zračenja, opreme pod tlakom, izvora ne ionizirajućih zračenja, kemijskih štetnosti, rasvjete za slučaj nužde, statičkog elektriciteta, gromobranske instalacije za potrebe poslodavca.

ZDRAVSTVENI PREGLEDI

- upućivanje radnika na zdravstvene preglede ugovorenom specijalistu medicine rada za poslove s posebnim uvjetima rada, rada na računalu, obavljanje prethodnog pregleda prije zapošljavanja radnika, izvanredni pregledi radnika, procjena radne sposobnosti, ugovaranje termina pregleda za svakog pojedinog radnika te vođenje evidencije o obavljenim pregledima radnika.

OSTALO

- provedba internih audita te sudjelovanje na auditu *Bureau Veritas* u travnju za norme ISO 14001:2015 i ISO 45001:2018
- poslovi redovnih i izvanrednih internih nadzora na lokacijama poslodavca te izrada izvještaja o izvršenom nadzoru
- održane dvije redovne sjednice Odbora zaštite na radu u skladu sa propisom (organizacija i priprema materijala)
- vođenje i izrada potrebnih mjera koje proizlaze iz provedenih nadzora
- provedba poslova vezanih za prijavu ozljeda na radu i profesionalnih bolesti Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje
- postupanja i obilazak radnika prema prijavama neželjenih događaja, vođenje registra neželjenih događaja
- izrada uputa za rad na siguran način te označavanje prostora odgovarajućim znakovima i naljepnicama iz područja sigurnosti
- koordinacija poslova čišćenja na *Zagrebačkom Velesajmu* (do ožujka)
- nadopunjavanje sadržaja ormarića prve pomoći
- izdavanje upisnika zaduženja osobne zaštitne opreme prema Centralnom skladištu za isporuku radnicima

- sukladno zakonskoj regulativi objavljen mamograf *Villa Melody* iz baze MUP-a
- ishodovano *Rješenje o obavljanju djelatnosti radiološke dijagnostike u medicini uporabom rendgenskih uređaja za snimanje dojki*
- zahtjev i organizacija očevida radi izdavanja stručnog mišljenja o stanju stabala na Mirogojskoj 16 od strane Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode
- izdavanje brzih antigenskih testova sa skladišta u Branimirovoj ulici zdravstvenim ustanovama grada Zagreba prema pojedinačnim zahtjevima
- poslovi organizacije provedbe procjene trenutačne tržišne vrijednosti umjetnina u vlasništvu i posjedu poslodavca
- poslovi savjetovanja radnika i voditelja organizacijskih jedinca uz pitanja vezana za sigurnost
- suradnja u radnoj skupini za poslove zaštite na radu za vanjske klijente te obilazak vanjskih klijenata
- praćenje zakonske regulative iz područja zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite okoliša, tehničke zaštite
- izrada uputnica za rad pod nadzorom za osobe na radu, vođenje registra rad pod nadzorom
- koordinacija Ugovora o uslugama pranja rublja i zaštitne odjeće
- koordinacija Ugovora za usluge medicine rada (sudjelovanje u Odboru).

ZAŠTITA OKOLIŠA

- organizacija zbrinjavanja svih vrsta opasnog i neopasnog otpada sa svih lokacija poslodavca te vođenje evidencije o otpadu putem ONTO obrasca
- sukladno Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša (NN 87/15) izvršen je unos podataka u bazu ROO za lokacije Mirogojska cesta 16 i Remetinečki gaj 14
- izrada aspekata okoliša za poslodavca
- edukacija radnika iz područja gospodarenja otpadom
- organizacija usluge mjerenje emisije onečišćujućih tvari-plinova iz nepokretnih izvora – dva kotla u kotlovnici
- koordinacija poslova prema sklopljenim Ugovorima za usluga zbrinjavanje opasnog i neopasnog otpada (bez komunalnog otpada)
- poslovi oko održavanja postrojenja za neutralizaciju otpadnih voda
- organizacija čišćenja slivnika na lokaciji Mirogojska cesta 16
- poslovi vezano za prilagodbu organizacije zbrinjavanja otpada kod poslodavca temeljem Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zagreba koja stupa na snagu 1. listopada 2022. godine

- obrada i prijava podataka prema traženju Državnog zavoda za statistiku radi statističkog istraživanja Investicije u zaštitu okoliša i izdaci za dobra i usluge u okolišu (IDU-OK).

ZAŠTITA OD POŽARA

- osposobljavanje radnika za zaštitu od požara
- obavljanje poslova iz područja zaštite od požara, organizacija servisa i redovitog godišnjeg ispitivanja vatrodajave, plinodetekcije, hidrantske mreže, vatrootpornih vrata i dizala na lokaciji Mirogojska cesta 16; rampe za invalide na lokaciji Remetinečki ga 14, te obavljanje redovitih godišnjih servisa za 150 vatrogasnih aparata, obnova punjenja vatrogasnih aparata iskorištenih u edukaciji
- organizacija godišnjeg ispitivanja sustava za gašenje požara *Novec* (server-soba) te redovitog pregleda nepropusnosti plinskih instalacija.

POSLOVI OSIGURANJA I ZAŠTITA OSOBA I IMOVINE

- provedba postupaka prijave i naknada štete po osnovi sklopljenih polica prema Ugovoru za usluge osiguranja koji obuhvaća sljedeće usluge: osiguranje imovine, osiguranje od odgovornosti, osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguranje od automobilske odgovornosti, osiguranje vozača prilikom uporabe motornog vozila (AO+) i osiguranje osoba u vozilima od posljedica nesretnog slučaja, osiguranje automobilskog kaska, polica pokrića
- organizacija izvoda šteta, potraživanje potrebne dokumentacije od strane servisera, radnika te dostava osiguratelju
- vođenje registra štetnih događaja prijavljenih osiguratelju i postupanja prema štetama
- izrada pisanih prigovora na izvansudske nagodbe osiguratelja
- koordinacija Ugovora iz područja osiguranja
- koordinacija Ugovora za pružanje usluge zaštite osoba i imovine
- izrada prijedloga natječajne dokumentacije za nabavu usluga čuvanje imovine i osoba i usluge prijenosa novca
- koordinacija rada zaštitara, edukacija
- poslovi prijave neželjenih događaja prema nadležnoj policijskoj postaji
- organizacija otklanjanja nedostatka na sustavu kontrole pristupa na lokaciji Mirogojska cesta 16.

Provođenje vanjskih nadzora – certifikacija i akreditacija sustava upravljanja:

Pregled termina vanjskih nadzora – certifikacija i akreditacija sustava upravljanja –vidljiv je u Tablici 9.2.1.:

Tablica 9.2.1. – Pregled termina vanjskih nadzora – certifikacija i akreditacija sustava upravljanja tijekom 2022. godine

<i>Red. br.</i>	<i>Termin</i>	<i>Trajanje (dana)</i>	<i>Norma – Služba</i>	<i>Ustanova</i>	<i>Broj auditora</i>
1.	25. – 27. 4. 2022.	3	ISO 9001, ISO 14001 i ISO 45001 – Zavod	Burea Veritas	6
2.	7. 7. 2022.	1	ISO 15189 – Služba za kliničku mikrobiologiju	Hrvatska akreditacijska agencija	3
3.	1. 9. 2022.	1	ISO/IEC 17025 – Služba za kliničku mikrobiologiju	Hrvatska akreditacijska agencija	2
4.	22. – 23. 11. 2022.	2	ISO/IEC 17025 – Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju	Hrvatska akreditacijska agencija	7

Edukacija – interna i vanjska

- predavanje o Normi HRN EN ISO/IEC 17025:2017
- sudjelovanje na seminaru u organizacije *Udruge za zdravo radno mjesto*
- sudjelovanja na konferenciji *The New EU Organic Regulation* u suradnji IFOAM
- sudjelovanje Edukacija o biljnoj proizvodnji prema novi zakonski regulativi za ekološku proizvodnju – IKC – *Inštitut za kontrolu in certifikaciju UM, Maribor*
- održana sjednica zaštite na radu
- sudjelovanje na seminaru *Kako digitalizirati i unaprijediti sustav upravljanja mjernom i ispitnom opremom u organizaciji tvrtke Metroteka*
- održana interna edukacija za sustave upravljanja za Službu za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti
- kontinuirana edukacija pripravnika za sustave upravljanja.

9.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

- priprema dokumentacije za vanjske audite od strane certifikacijske kuće za norme ISO 9001, ISO 14001 i ISO 45001
- priprema dokumentacije za vanjski audit od strane HAA u Službi za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju, prema normi ISO 17025:2017, planiranoga za srpanj 2023.
- priprema dokumentacije za vanjski audit od strane HAA u Službi za kliničku mikrobiologiju prema normi ISO 1518
- priprema dokumentacije za vanjski audit od strane HAA u Službi za kliničku mikrobiologiju- Odjel za mikrobiološke podloge i kontrolu sterilizacije prema normi ISO/IEC 17025
- povećanje internih edukacija za sustave upravljanja sukladno normama ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 15189 i ISO/IEC 17025
- nastavak nadzora kroz interne audite za akreditirane i certificirane službe
- izvođenje aktivnosti zaštite ljudi i imovine prema programu
- kontinuirano praćenje i usvajanje znanja novih smjernica u sustavima upravljanja
- pomoć u suzbijanju pandemije protiv COVID-a
- nastavak revizije postupaka sustava upravljanja i ostale dokumentacije.

9.4. ZAKLJUČCI

Centar redovito koordinira poslove upravljanja kvalitetom u Zavodu i rad predstavnika za kvalitetu u službama/odjelima. Organizira i koordinira uvođenje sustava upravljanja kvalitetom prema ISO 9001:2015, sustava upravljanja okolišem ISO 14001:2015, zaštite zdravlja i sigurnosti na radu ISO 45001:2018, sustava za akreditaciju u ispitnim laboratorijima prema ISO/IEC 17025:2017 i medicinskim laboratorijima prema ISO 15189:2012.

Proces integriranog sustava upravljanja, počevši s praćenjem normi i smjernica za akreditaciju i certificiranje, održavanje uspostavljenog sustava upravljanja kvalitetom u Zavodu u skladu je s normama, postupcima za upravljanje dokumentiranim informacijama, upravljanja nesukladnostima i korektivnim radnjama, poboljšanjima, procjenama rizika i prilika, provođenjem internih audita i internim edukacijama za kvalitetu u Zavodu.

Ulaganje u zaštitu ljudi i imovine preduvjet je za zdravo radno mjesto i zadovoljne radnike.

DODATAK

D.1. IZVJEŠĆA O PRIPRAVNOSTI

Izvješća o pripravnosti službe Zavoda sastavljaju na temelju *Pravilnika o početku, završetku i rasporedu radnog vremena zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika u ordinacijama u mreži javne zdravstvene službe* (Narodne novine 106/19).

Ovaj dodatak donosi izvješća o pripravnosti za IV. kvartal 2022. godine prema zadanom obrascu, a uz posebnosti iskazivanja *ukupnoga broja poziva/dojava* za pojedine službe.

SLUŽBA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

Ukupni broj poziva/dojava: 1

<i>Red. br.</i>	<i>Titula, Ime i prezime, specijalnost, ustrojstvena jedinica</i>	<i>Ukupan broj dana u pripravnosti tijekom izvještajnog razdoblja</i>	<i>Ukupan broj poziva/dojava</i>	<i>Broj aktivnosti određenih putem telefona i elektroničke pošte</i>	<i>Broj aktivnosti određenih izlaskom na teren (izvid, anketiranje, uzorkovanje, radio, televizija itd.)</i>	<i>Ostali uključeni u aktivnost potaknutu pozivom/dojavom</i>
	Dr. sc. Ivančica Kovaček, dr. med. spec. med. mikrob. s parasit., voditeljica Odjela za mikrob. analize hrane, POU i okolišnih uzoraka	3	0	0	0	0
	Vedran Jagić, dipl. san. ing., zdravstveni djelatnik I	14	1	1	0	0
	Vedran Prahin, dipl. ing.	14	0	0	0	0
	Dr. sc. Adela Krivohlavek, dipl. ing., voditeljica Centra za sigurnost i kvalitetu hrane	7	0	0	0	0
	Marko Marić, dipl. ing. el., voditelj laboratorija	14	0	0	0	0
	Sven Grujić, san. teh.	14	0	0	0	0
	Dejan Prgić, san. ing.	12	0	0	0	0

IZVJEŠTAJ O RADU U 2022. GODINI

	Danijel Grgec, struč. spec. ing. sec., viši zdravstveni suradnik	7	0	0	0	0
	Zdenko Mlinar, dipl. ing. univ. spec. techn. aliment., voditelj laboratorija	7	0	0	0	0

SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

Ukupno poziva na pripravnici telefon: 750

Ukupno e-poruka na e-adresu *epidemiologija@stampar.hr*: 2.221

Anketiranje: 15

Cijepljenje: 4

<i>Red. br.</i>	<i>Prezime i ime, specijalnost, ustrojstvena jedinica</i>	<i>Ukupan broj dana u pripravnosti tijekom izvještajnog razdoblja</i>	<i>Ukupan broj poziva/dojava</i>	<i>Broj aktivnosti određenih putem telefona i elektroničke pošte</i>	<i>Broj aktivnosti određenih izlaskom na teren (izvid, anketiranje, uzorkovanje, radio, televizija itd.)</i>	<i>Ostali uključeni u aktivnost potaknutu pozivom/dojavom</i>
	Antunović Melita, dipl. san. Ing	12				
	Boneta Jelena, dr. med., spec. epi.	12				
	Gregurić Beljak Željka, san. ing	15				
	Jelavić Melita, dr. med., spec. epi.	17				
	Jergović Matijana, dr. med., spec. epi.	16				
	Karakaš Rubčić Ana, dr. med., spec. epi.	14				
	Kosanović Ličina Mirjana Lana, dr. med., spec. epi.	22				
	Mihalac Dijana, dr. med., spec. epi.	14				
	Pajan Gordana, dr. med., spec. epi.	14				
	Perko Goran, dr. med., spec. epi.	14				

IZVJEŠTAJ O RADU U 2022. GODINI

<i>Red. br.</i>	<i>Prezime i ime, specijalnost, ustrojstvena jedinica</i>	<i>Ukupan broj dana u pripravnosti tijekom izvještajnog razdoblja</i>	<i>Ukupan broj poziva/dojava</i>	<i>Broj aktivnosti određenih putem telefona i elektroničke pošte</i>	<i>Broj aktivnosti određenih izlaskom na teren (izvid, anketiranje, uzorkovanje, radio, televizija itd.)</i>	<i>Ostali uključeni u aktivnost potaknutu pozivom/dojavom</i>
	Prić Sanja, dr. med., spec. epi.	13				
	Šarčević Lucija, dr. med., spec. epi.	14				
	Tabak Damir, dr. med.	7				
	Vodopija Radovan, dr. med., spec. epi.	14				
	Vrbica Anđela, dr. med.	10				

D.2. IZVJEŠTAJI RADNIH GRUPA

RADNA GRUPA ZA PRIPREMU MJERA ZA PROMICANJE MENTALNOG I FIZIČKOG ZDRAVLJA ZAPOSLENIKA

1. Izrada i provedba ankete zaposlenika u kojoj su postavljena pitanja o različitim aktivnostima koje bi pridonijele mentalnom i fizičkom zdravlju zaposlenika.
2. S obzirom na rezultate ankete prvo je organizirano druženje i planinarenje Bikčevićevom stazom do Planinarskog doma *Ivan Pačkovski* na Puntijarki.
3. Dogovorena je prezentacija kartice *MultiSport* od strane tvrtke *Benefit Systems* (ovlašteni zastupnik tvrtke *MultiSport Hrvatska*). Testno razdoblje započelo je dana 1. 10. 2022. godine, a do dana 10. 10. interes je iskazalo 120 zaposlenika.
4. Organizirana je dana 27. 10. 2022. godine, u 20:00 sati, kazališna predstava *Predsjednici&ca (Pretposljednja večera)* s popustom na cijenu ulaznice u iznosu od 25 kuna za zaposlenike Zavoda – rezervirano je 90 karata.
5. Radi povoljnog odaziva i reakcija organizirano je dana 16. 10. 2022. godine drugo druženje i planinarenje Bikčevićevom stazom do Planinarskog doma *Ivan Pačkovski* na Puntijarki.
6. Organizirana je dana 7. 12. 2022. godine, u 19:30 sati, kazališna predstava *Tulum u samostanu*. (20% popusta na cijenu za zaposlenike Zavoda – rezervirano je 115 karata).
7. Organizirana humanitarna akcija *Štampar za Nazorovu* s velikim odazivom zaposlenika.

RADNA GRUPA ZA POVEĆANJE ODAZIVA NA NACIONALNE PREVENTIVNE PROGRAME

1. Prvi sastanak održan dana 6. 7. 2022. godine – nazočni svi članovi radne grupe; upoznavanje članova sa tematikom i ciljem Radne grupe.
2. Drugi sastanak održan dana 30. 8. 2022. – predložene su ideje kako postići cilj povećanja odaziva na NPP.
3. Treći sastanak održan na dan 7. 9. 2022. godine, s članovima Audio-vizualne grupe da bi se dogovorilo kako uz pomoć digitalnih i tiskanih materijala s elementima prepoznatljivosti Nastavnog zavoda i glavnog provoditelja HZJZ-a započeti edukaciju i približavanje populaciji NPP-a.
4. Sastavljen financijski plan za 2023. godinu koji će se predati Gradu Zagrebu vezano uz aktivnosti i provedbu ciljeva Radne grupe.

5. Ostvarena suradnja s udrugom *Plavi leptir* za smanjenje pobola od bolesti i karcinoma štitnjače, a uz nove kampanje *Štampar u zajednici* i podržavanje javnozdravstvenih akcija organiziranih od strane udruga pacijenata; zaključak: podržavanje tih akcija kako bi se povećala vidljivost Zavoda i zainteresiranost za odaziv na poziv NPP-a:

<https://stampar.hr/hr/novosti/odrzana-utrka-zagreb-trci-plavi-leptir>

6. Sastanak grupe vezano za konačni vizual letka, banneri i animacije dana 25. 10. 2022. godine – vizuali letka i banera su gotovi.
7. Sastanak pojedinih članova grupe radi izrade sinopsisa za animaciju te slanje ponuda na sljedeće tvrtke za izradu animacija:
  - a. *Gomar* (5.000 EUR + PDV)
  - b. *Brojka Creative Production* (7.500 EUR s PDV-om)
  - c. *Fingere* (9.400 EUR)
  - d. *Dolly Link* (3.100 EUR + PDV)

<https://www.youtube.com/watch?v=EeBcHmPD3OU>

8. Dogovor o osmišljavanju predloška za radionice.
9. Predstoji pisanje pisma namjere prema Udruzi obrtnika Grada Zagreba.

RADNA GRUPA SAJAM ZDRAVLJA: ŠTAMPAR U TVOM KVARTU

- dana 6. 7. 2022. godine održan je prvi sastanak Radne grupe s temom prijedloga mogućih aktivnosti i sadržaja i podjele radnih zadataka; zaključeno je da je *Sajam zdravlja: Štampar u tvom kvartu* bude serija lokalnih manifestacija u zagrebačkim kvartovima koje bi Nastavni zavod, Grad Zagreb, Domovi zdravlja i predstavnici gradskih četvrti periodično organizirali prema planiranom i standardiziranom kalendaru te u jednakim okvirima trajanja; aktivnosti će se modificirati prilagođeno zdravstvenim pokazateljima u gradskoj četvrti; ideja je da u realizaciji sajma i povezanih aktivnosti sudjeluju predstavnici više službi Nastavnog zavoda i Domova zdravlja, kao i drugih zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Grad Zagreb, a koji će u obliku *putujućeg sajma* za građane Zagreba svih dobnih skupina provoditi edukacije i radionice usmjerene na očuvanje zdravlja i podizanje kvalitete života, odnosno građanima pružiti ključna saznanja o važnosti i ulozi kretanja, aktivnosti na otvorenom, pravilnoj prehrani, pružanju pomoći u očuvanju mentalnog zdravlja, prestanku pušenja, prepoznavanju simptoma koji ukazuju na određene bolesti i zdravstvene poremećaje te brojne ostale informacije vezane uz brigu o zdravlju; svim službama Zavoda upućena je molba za dostavom prijedloga mogućih aktivnosti,

dogovoreno da se s drugim ustanovama, kao i predsjednicima vijeća gradskih četvrti odrade preliminarni razgovori

- dana 21. 7. 2022. godine pripremljen je prijedlog mogućih aktivnosti, kao i prijedlog gradskih četvrti za održavanje prva tri sajma, tako da budu zastupljena tri različita dijela grada te je isto upućeno ravnatelju
- na dan 23. 8. 2022. godine razrađen je provedbeni plan aktivnosti, kao i prijedlog teksta za komuniciranje s medijima i građanima te je isto usvojeno na sastanku radne grupe 25. 8. 2022. godine
- dana 5. 9. 2022. godine, nastavno na prve razgovore, obavljen je razgovor s ravnateljem DZ Centar na temu predloženih aktivnosti
- na dan 6. 9. 2022. godine, nastavno na prve razgovore, obavljen je razgovor s predsjednikom gradske četvrti Novi Zagreb Zapad, gospodinom Tomislavom Vukojom
- dana 7. 9. 2022. godine svim dionicima poslan koncept *Sajma zdravlja* i aktivnosti uz molbu da se na vrijeme pripremi sve potrebno za provedbu istih
- na osnovi dobivenih prijedloga, napravljen je detaljan koncept organizacije i komunikacije, koji je upućen na odobrenje Gradskom uredu za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom i Službi za informiranje Ureda gradonačelnika
- temeljem provedenog natječaja bagatelne nabave, odabrana je tvrtka za pružanje logističke podrške organizaciji događanja, zatraženo je i dobiveno odobrenje HDS ZAMP-a za reprodukciju elektroničke glazbe bez naknade, a uz obavezno navođenje njihove podrške na vizualima te su dobivene donacije *Atlantic grupe* (*Boom Box* zobeni keksi i napitak) i *Paga* (bio-sokovi i voda), koje će se dijeliti za uspješno sudjelovanje na zdravstvenim kvizovima i radionicama
- u suradnji s radnom grupom za promicanje audio-vizualnih aktivnosti, napravljeni su vizuali za društvene mreže i internetsku stranicu Zavoda te je snimljen *jingle* i dogovoreno medijsko pokroviteljstvo HRT Radio Sljemena; za vrijeme trajanja javnozdravstvenih akcija, najava će biti emitirana svakodnevno tri puta u radijskom programu; također je dogovoreno periodično objavljivanje predmetnog *jingla* i na zavodskim profilima društvenih mreža te na *Web*-stranici, a uz navođenje medijskog pokrovitelja
- osmišljeni su i vizuali za svih šest *pagoda* i *press wall* koji će ostati u trajnom vlasništvu Zavoda i nakon ovih događanja

- dana 30. 9. uspješno je održan sastanak svih ključnih dionika ovog događanja, a 4. 10. je *Sajam zdravlja: Štampar u tvom kvartu* najavljen na redovnoj tiskovnoj konferenciji gradonačelnika Grada Zagreba i potvrđen je njegov dolazak
- dogovoreno je gostovanje ravnatelja i idejnog začetnika projekta u emisiji *Dobro jutro, Hrvatska* dan uoči prve manifestacije
- u skladu s istim protokolom održani su *Sajmovi zdravlja* u Gradskoj četvrti Sesvete, 22. listopada i Gradskoj četvrti Podsused-Vrapče, 5. studenog 2022. godine, uz izniman odaziv medija, građana i predstavnika Gradske uprave Grada Zagreba.

RADNA GRUPA ZA RAZVOJ AUDIOVIZUALNIH AKTIVNOSTI ZAVODA

Radna grupa formirana je dana 10. svibnja 2022., a članovi grupe su: Jelena Jonke Badić, Maja Miloš, Damir Vedriš i Martin Golub. Do sada je u okviru radne grupe održano 25 sastanaka.

U nastavku slijedi izvješće o aktivnostima prema navedenim skupinama audiovizualnih kanala:

Javnozdravstveni radio

Osmišljen je koncept *on-line* javnozdravstvenog radija pod nazivom *Prvi javnozdravstveni radio – Radio Štampar* kojem je cilj promovirati javnozdravstvena događanja u gradu, tematskim emisijama educirati širu javnost o aktualnim javnozdravstvenim događanjima te promovirati nacionalne preventivne programe.

Formirana je testna streaming platforma koja je trenutno u fazi testiranja, a dostupna je na poveznici:

<http://stream1.srvnetplus.com:8051/index.html?sid=1>

Snimljena je prva probna emisija na temu peludne prognoze u kojoj su razgovarale djelatnice Službe za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju, dr. sc. Barbara Stjepanović i Ana Večenaj, dipl. ing. Nadalje, snimljeno je pet *jinglova* za potrebe čega je angažirana radijska voditeljica Iva First te je kreiran format radijskog sata u trajanju od jednog sata.

Prijavljen je Program za financiranje iz Proračuna Grada Zagreba pod nazivom *Podizanje zdravstvene pismenosti građana putem novih audiovizualnih kanala*.

Podcast

Snimljena je emisija povodom obilježavanja Svjetskog dana Alzheimerove bolesti pod nazivom *Nekoliko riječi o Alzheimeru*, a koja je dostupna na poveznici:

<https://www.youtube.com/watch?v=dTstwZ64cws>

Povodom Međunarodnog mjeseca borbe protiv ovisnosti, snimljen je podcast o važnosti rane prevencije konzumiranja alkohola među mladima s prim. dr. sc. Marijom Kušan Jukić, dr. med., spec. psihijatrije, voditeljicom Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti i izv. prof. dr. sc. Zrinkom Kovačić Petrović, dr. med., spec. psihijatrije, Zavod za liječenje ovisnosti Klinike za psihijatriju Vrapče.

Promotivni video i audio materijali

Snimljen je spot naslova *Kada počinje starost?*, koji se prikazivao na javnozdravstvenom summitu *Back Together 2022*, dana 17. rujna 2022. godine, u okviru panela na temu *ageizma*:

<https://www.youtube.com/watch?v=hJWddoL-FOI>

U suradnji s radijskom voditeljicom Ivom First, snimljen je *jingle* za najavu *Sajma zdravlja: Štampar u tvom kvartu*, koji je moguće poslušati na poveznici:

<https://www.youtube.com/watch?v=adIYW09GkXU>

U okviru 2. simpozija *Instituta za palijativnu medicinu*, održanoga dana 12. prosinca 2022. godine u Hotelu Sheraton, Godišnja nagrada za poseban doprinos razvoju palijativne medicine u RH dodijeljena je članici radne skupine Maji Miloš Pačelat za kratki dokumentarni film *Knjiga uspomena* koji je snimljen u produkciji *Restart* i u suradnji Nastavnoga zavoda.

Vizuali

Napravljeno je nekoliko idejnih rješenja vizuala javnozdravstvenog radija te vizuali za društvene mreže i internetsku stranicu Zavoda, kao i *roll up* manifestacije *Sajam zdravlja: Štampar u tvom kvartu*, a u suradnji sa studentom, Matejom Domitrovićem, pridruženim članom naše radne skupine.

Društvene mreže

Gotovo svakodnevne objave javnozdravstvenih događanja, obilježavanja dana zdravlja i dr. na *Facebook-*, *Instagram-* i *Twitter-*profilima Zavoda.

Ostalo

Članovi radne skupine sudjelovali su u organizaciji i medijskoj popraćenosti sljedećih aktivnosti:

- *Sajam zdravlja: Štampar u tvom kvartu*, dana 8. listopada u zagrebačkoj četvrti Novi Zagreb – zapad, 22. listopada u Sesvetama i 5. studenog u Podsusedu – Vrapče
- Zagreb Advent Run – subota, 10. prosinca, u vremenu od 10 do 13 sati
- Klizanje na Velesajmu – Grad Djeda Mraza – subota, 17. prosinca; 11:00 – 12:30
- Manifestacija: Servus, Maksimir – nedjelja, 18. prosinca, 10:30 – 12:30.

RADNA SKUPINA ZA PRIPREMU PROJEKTA *UTVRĐIVANJE STANJA PRISUTNOSTI NOROVIRUSA, HEPATITISA A I SARS-COV-2 U INSTITUCIONALNIM OBJEKTIMA*

Zajednički sastanak radne skupine nije održan, no na individualnoj razini provedeno je nekoliko bitnih i planiranih predradnji. Konkretno je provedena nabava *Real-Time* PCR uređaja te edukacija djelatnika koji bi radili na uređaju, a koji bi trebao služiti u prvoj razvojnoj fazi projektnih aktivnosti odnosno razvoja i implementacije metoda.

Pripremljene su specifikacije za javnu nabavu kitova koji bi se trebali koristiti u ispitivanju.

Dogovorena je okvirna suradnja s javnom ustanovom *Dobri dom* Grada Zagreba koji se javio kao partner u provedbi projekta.

Druge projektne aktivnosti nisu finalizirane.

Idući sastanak planiran je u siječnju 2023. godine.

RADNA GRUPA ZA PRIPREMU PODATAKA ZA IZRADU PLANA KONTINUIRANOG USAVRŠAVANJA ZDRAVSTVENIH RADNIKA I SURADNIKA

Radna grupa je, uzevši kao polazište dosadašnje edukacijske aktivnosti u okvirima pojedinih struka unutar Zavoda, izradila prijedlog okvira kontinuiranog usavršavanja zdravstvenih radnika i suradnika te izradila provizornu verziju *Pravilnika o obrazovanju i usavršavanju* Nastavnoga zavoda. U okviru izrade *Plana nabave za 2023. godinu*, Radna grupa prikupila je prijedloge nabave stručne literature prema strukama unutar Zavoda i izradila prijedlog popisa stručne odnosno znanstvene literature za 2023. godinu. Kao dodatna aktivnost, u suradnji sa Službom za javno zdravstvo, izrađen je prijedlog protokola prevencije alkoholom i drugim sredstvima ovisnosti uzrokovane štete na radnom mjestu za Nastavni zavod.

D.3. ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI FINANCIRANI SREDSTVIMA HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST (U PROVEDBI I PRIJAVLJENI 2022. GODINE)

1. (IP-2019-04-2105) *Tehnologija preprekama i 3D printanje za okolišno prihvatljivu proizvodnju funkcionalnih voćnih sokova, Hurdle technology and 3D printing for sustainable fruit juice processing and preservation*; voditeljica: prof. dr.sc. Danijela Bursać Kovačević; trajanje: 28. 12. 2020. – 27. 12. 2024.; Prijavitelj je Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu; sredstva: 1.000.000,00 HRK. Zavod je suradnik na projektu, iz projekta će se financirati školarina za poslijediplomski doktorski studij za jednu djelatnicu Zavoda te materijal i kemikalije potrebne za istraživanje.
2. (IP-2019-04-3325) *Nutritivna i funkcionalna vrijednost koprive (Urtica dioica L.) primjenom suvremenih hidroponskih tehnika uzgoja*; voditeljica: doc. dr. sc. S. Voća; provodi se u suradnji s Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu; trajanje: 15.1.2020.-14.1.2024.; sredstva: 1.411.401,00 HRK. Iznos bespovratnih sredstava za Zavod je 172.520,00 HRK (nabavljena termostatska klima komora i potrošni materijal).
3. (IP-2019-04-7193) *Izloženost piretroidnim i organofosfatnim insekticidima u djece – procjena rizika od štetnih učinaka na neuropsihološki razvoj i hormonski status*; ; provodi se u suradnji s Institutom za medicinska istraživanja i medicinu rada; trajanje: 1. 2. 2020. – 31. 1. 2024. sredstva: 932.080,00 HRK. Zavod ne dobiva financijska sredstva iz projekta već ima znanstveni benefit (publikacija znanstvenih radova).
4. (IP-2020-02-7585) *Indirektni utjecaj globalnog zagrijavanja na fiziološke parametre sisavaca prehranom biljkama uzgojenim pri visokoj temperaturi – TEMPHYS*; voditeljica: doc. dr. sc. Ivana Šola; suradnica: Ana Tot (sudjeluje sa svojih 10% vremena); provodi se u suradnji s Prirodoslovno-matematičkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu; trajanje: 15. 2. 2021. – 14. 2. 2025; sredstva: 1.346.995,90 HRK. Zavod ne dobiva financijska sredstva iz projekta već ima znanstveni benefit (publikacija znanstvenih radova) i potrošni materijal za provedbu analize koji uključuje kolone za aparate, kemikalije i standarde.
5. (IP-2020-02-) *Integrirana procjena odgovora akvatičkih organizama na izloženost metalima: ekspresija gena, bioraspoloživost, toksičnost i biomarkerski odgovori (BIOTOXMET)*; voditeljica: dr. sc. Vlatka Filipović Marijić; suradnica: Želimira Cvetković; provodi se u suradnji s Institutom Ruđer Bošković; trajanje: 28. 12. 2020. – 27. 12. 2024.; sredstva: 1.222.500,00 HRK. Zavod ne dobiva financijska sredstva iz projekta već ima znanstveni benefit (publikacija znanstvenih radova).

6. (IP-2022-10) *Molekularna imunopatogeneza emergentnih i re-emergentnih neuroinvazivnih arbovirusnih infekcija na području Hrvatske*. Datum prijave: 5.10.2022. Predviđeno trajanje projekta je 4 godine. Prijavitelj je Hrvatski zavod za javno zdravstvo, uz Zavod suradnici su i Klinika za infektivne bolesti „Dr Fran Mihaljević“, KBC Osijek, KBC Split, KBC Rijeka, Opća bolnica Pula, Opća bolnica Bjelovar, Opća bolnica Dubrovnik, Opća bolnica Varaždin, Županijska bolnica Čakovec, Opća bolnica „Dr Josip Benčević“, Slavonski Brod, Opća bolnica „Dr Tomislav Bardek“, Koprivnica, ZZJZ Istarske Županije, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Hrvatski veterinarski institut. Ukupna vrijednost projekta je 1.500.000,00 HRK.
7. (IP-2022-10) *Zatvoreni vodni ciklus: primjena membranskih separacijskih procesa za oporabu otpadne vode/CoWaC*. Datum prijave: 05.10.2022. Predviđeno trajanje projekta je četiri godine (01.10.2023.-30.09.2027.). Prijavitelj projekta je Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, Zavod je partner na projektu. Iznos bespovratnih sredstava za Zavod je 144.925,00 HRK, troškovi koje bi Zavod snosio su 26.805,00 HRK + PDV.
8. (IP-2022-10) *Kemijska sudbina zabrinjavajućih farmaceutika u okolišu: eksperimentalno i računalno istraživanje produkata razgradnje i njihovih ekotoksikoloških svojstava*. Datum prijave: 05.10.2022. Predviđeno trajanje projekta je 4 godine. Prijavitelj je Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod je suradnik na projektu. Ukupna vrijednost projekta je 1.227.500,00 HRK. Zavodu će se financirati nabava kitova za provedbu ekotoksikoloških ispitivanja u vrijednosti cca. 110.000,00 HRK (promjenjivo). Zavod također ima znanstveni benefit (objava znanstvenih radova).
9. (IP-2022-10) *Pelud u Jadranskom moru: dinamika unosa, kemijska karakterizacija i učinci na primarnu produkciju (POLLMAR)*. Datum prijave: 05.10.2022. Predviđeno trajanje projekta je 4 godine. Prijavitelj je Institut Ruđer Bošković, Zavod za istraživanje mora i okoliša, Laboratorij za biogeokemiju mora i atmosfere, a Zavod je suradnik na projektu. Ukupna vrijednost projekta je 990.000,00 HRK. Zavod ima znanstveni benefit (objava znanstvenih radova).
10. (IP-2022-10) *Okolišni aspekti SARS-CoV-2 antivrotika" (EnA-SARS)*. Datum prijave: 05.10.2022. Predviđeno trajanje projekta je 4 godine. Prijavitelj je Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, Zavod je suradnik na projektu. Ukupna vrijednost projekta je 1.256.001,15 HRK. Zavod ima znanstveni benefit (objava znanstvenih radova).

Projekti od rb.6. – 10. u fazi su recenzije.

D.4. PROJEKTI FINANCIRANI SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE

PROJEKTI U PROVEDBI

<i>RB.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Status Zavoda</i>	<i>Razdoblje provedbe projekta</i>	<i>Ukupna vrijednost projekta (HRK)</i>	<i>Iznos bespovratnih sredstava (HRK)</i>	<i>Poziv</i>
1.	Centar za sigurnost i kvalitetu hrane	Prijavitelj	1. 10. 2018. – 31. 12. 2022.	63.873.759,00	61.303.629,00	Ulaganje u organizacijsku reformu i infrastrukturu u sektoru istraživanja, razvoja i inovacija
2.	Istraživanje utjecaja klimatskih promjena na razvoj plijesni, mikotoksina i kvalitetu žitarica s prijedlogom mjera	Prijavitelj	15. 4. 2020. – 14. 4. 2023.	2.976.004,01	2.527.338,41	Shema za jačanje primijenjenih istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama
3.	Svi za pamćenje – SPAM	Partner	22.09.2020. - 22.09.2022.	1.421.954,69	150.000,00 (Zavod)	Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza 1 / UP.02.2.2.06
4.	Sustav za detekciju i praćenje kretanja zagađenja zraka u urbanim područjima	Partner	1. 4. 2021. – 30. 9. 2023.	35.793.476,09	4.857.900,14 (Zavod)	Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja

PRIJAVLJENI PROJEKTI

RB.	Naziv	Status Zavoda	Ukupna vrijednost projekta	Iznos bespovratnih sredstava	Poziv
1.	Priprema projektno-tehničke dokumentacije za digitalizaciju poslovanja i unapređenje digitalne infrastrukture Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"	Prijavitelj	2.382.750,00 HRK	2.144.475,00 HRK	Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (C2.1R2.I1.01)
2.	GreenScape: Climate-proof landscape through renaturing urban areas in Central Europe	Partner	2.498.300,00 EUR	100.800,00 EUR (Zavod)	Interreg Central Europe
3.	Centralno financiranje specijalizacija za Nastavni zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar	Prijavitelj	5.281.525,96 HRK	5.281.525,96 HRK	Nacionalni plana oporavka i otpornosti - Centralno financiranje specijalizacija C5.1.R3.-I1

Projekti rb. 1. i rb.3. u fazi su recenzije.

Projekt rb. 2. „GreenScape: Climate-proof landscape through renaturing urban areas in Central Europe” je u fazi potpisa ugovora.

PROJEKTI KOJI SU U PROVEDBI, A FINANCIRANI SU IZ NACIONALNIH IZVORA FINANCIRANJA:

- 1. Nova vremena - novi izazovi** u sklopu Poziva „Natječaj za prijavu programa udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijskih sredstava u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću za programe u području prevencije ovisnosti, suzbijanja zlouporabe droga i smanjenja šteta u 2021-23. god.“

Projekt se provodi od 1.1.2021.-31.12.2023. Zavod je prijavitelj.

Ukupna vrijednost projekta je 2.400.000,00 HRK, iznos bespovratnih sredstava za Zavod je 2.400.000,00 HRK.

PRIJAVLJENI PROJEKTI (Nacionalni izvor financiranja):

- 1. Dijalog kroz dodir – obilježavanje 75. godišnjice Kazališta slijepih i slabovidnih „Novi život“** u sklopu Javnog poziva za predlaganje javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2023. godinu u muzejskoj djelatnosti – Međumuzejska i međuinstitucionalna suradnja. Prijavitelj projekta je Muzej grada Zagreba, partneri/suradnici su Kazalište slijepih i slabovidnih „Novi život“ te Zavod.

2. *Prevenција na kvadrat* u sklopu poziva Ministarstva zdravstva Natječaj za prijavu projekata zdravstvenih organizacija u suradnji s udrugama u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijskih sredstava u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću u području prevencije ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama za 2022. godinu (datum prijave: 21.11.2022.). Zavod je prijavitelj projekta, a projekt je prijavljen u suradnji sa Zajednicom Klubova liječenih alkoholičara. Ukupan iznos bespovratnih sredstava je 800.000,00 kn, iznos bespovratnih sredstava za Zavod je 400.000,00 kn. Predviđeno trajanje projekta je 12 mjeseci (prosinac 2022. - prosinac 2023.).

Projekt je odobren, Ugovor je u fazi potpisivanja.

D.5. LJUDSKI POTENCIJALI

NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO DR. ANDRIJA ŠTAMPAR (dalje u tekstu: Zavod) je na dan 31. prosinca 2022. godine brojio 438 zaposlenika/ca zaposlenih na neodređeno i određeno vrijeme (dana 31. prosinca 2021. godine Nastavni zavod brojio je 489 zaposlenika/cu na neodređeno i određeno vrijeme) (Tablica 1.).

Tablica 1. – Usporedba broja zaposlenika na neodređeno i određeno vrijeme na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2022. godine

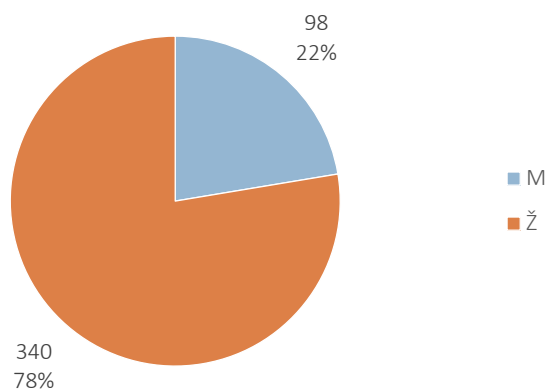
<i>Vrsta radnoga odnosa</i>	<i>2021.</i>	<i>2022.</i>	<i>Razlika</i>
Na neodređeno vrijeme	399	394	- 5
Na određeno vrijeme	90	44	-46
Ukupno	489	438	-51

Brojevi zaposlenika/ca sljedećih grafikona i tablica uključuju zaposlene i na neodređeno i određeno vrijeme.

Na dan 31.12.2022. godine u Zavodu bilo je zaposleno 340 zaposlenica i 98 zaposlenika, dok je 31.12.2021, godine bilo zaposleno 389 zaposlenica i 100 zaposlenika.

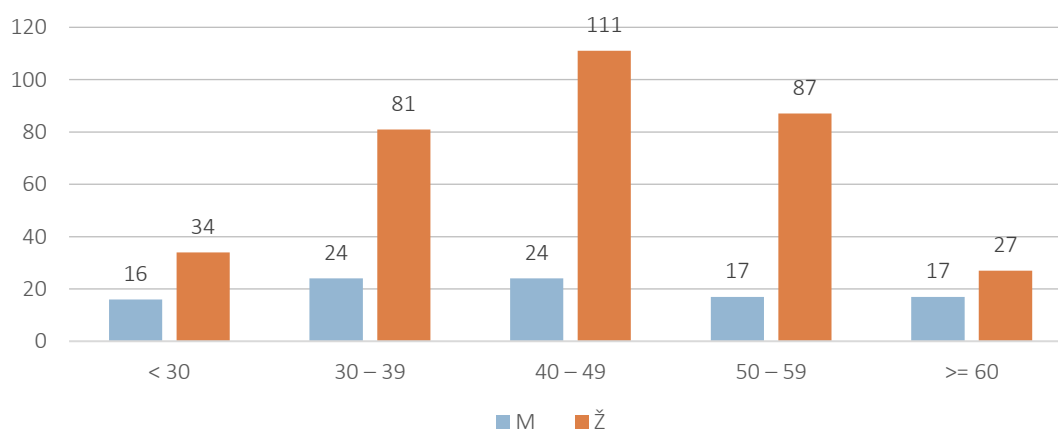
Grafikon 1 – Spolna struktura zaposlenika/ca

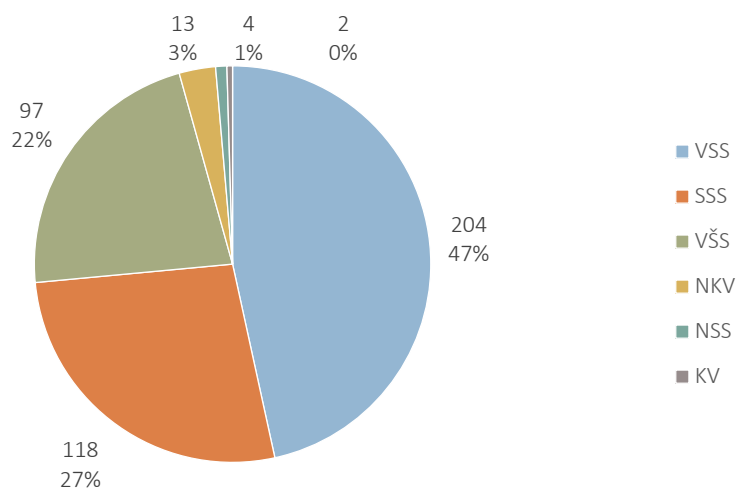
Najviše zaposlenika/ca na dan 31. 12. 2022. godine bilo je u dobnim skupinama od 40 do 49 (135 zaposlenik/ca) i od 30 do 39 godina (105 zaposlenika/ca) (Grafikon 2.):

Grafikon 2. – Struktura zaposlenika/ca prema spolu i dobi

Na dan 31. 12. 2022. godine održala se struktura zaposlenika/ca prema stručnoj spremi istoga dana prethodnih godina; u njoj je najveći udio onaj sa zaposlenicima/cama koji imaju visoku stručnu spremu (VSS), što je vidljivo na Grafikonu 3.

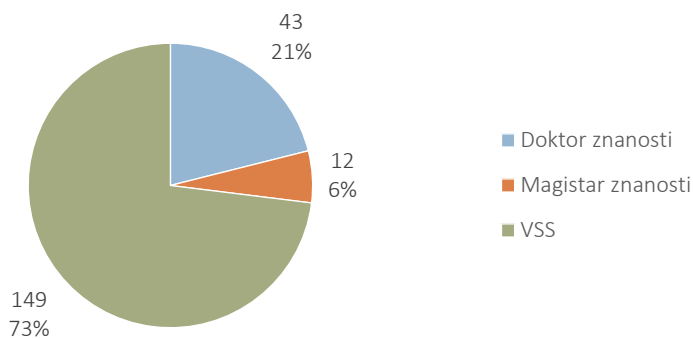
Grafikon 3. – Struktura zaposlenika/ca prema stručnoj spremi

Prema stručnoj spremi tako Zavod ima sljedeći broj zaposlenika/ica: KV-2, NKV-13, NSS-4, SSS-118, VSS-204, te VŠS-97.

Zavod je na dan 31. 12. 2022. brojio 204 zaposlenika/cu s visokom stručnom spremom (VSS), a od toga 43 doktora/icu znanosti i 12 magistara/i znanosti (Grafikon 4.).

Grafikon 4. – Struktura zaposlenika/ca s visokom stručnom spremom

Tablica 2. prikazuje broj zaposlenika/ca na neodređeno i određeno vrijeme prema stručnoj spremi u pojedinim službama na dan 31. 12. 2022. godine. Retci službi i stupci prema poredani su prema broju zaposlenika/ca:

Tablica 2. – Struktura zaposlenika/ca na neodređeno i određeno vrijeme prema službama i stručnoj spremi na dan 31. prosinca 2022. godine

Prema Službi i stručnoj spremi Služba	Stručna sprema						
	KV	NSS	NKV	VŠS	SSS	VSS	Ukupno
Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju		3	3	8	26	55	95
Služba za epidemiologiju				30	21	26	77
Služba za školsku i adolescentnu medicinu				28	7	39	74
Služba za kliničku mikrobiologiju			6	21	26	19	72
Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti				1	6	19	26
Služba za gospodarstvene poslove	1				15	5	21
Ured ravnatelja	1		2	2	12	2	19
Služba za javno zdravstvo				2	1	11	14
Služba za integrirani sustav upravljanja					1	8	9
Služba za ljudske potencijale, pravne, i opće poslove		1	2	2	1	3	9
Služba za javnozdravstvenu gerontologiju				3		5	8
Služba za znanost i nastavu					1	7	8
RAVNATELJSTVO					1	5	6
Ukupno	2	4	13	97	118	204	438

Izvor podataka o zaposlenicima jest baza podataka ljudskih potencijala Službe za ljudske potencijale, pravne i opće poslove.